

سربازان امام در برابر تانک های شاه

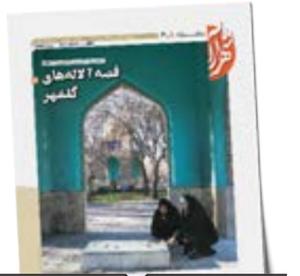
۱۱:۱۰

گذری بر حوادث و رویدادهای ۱۰ دی ماه ۱۳۵۷ خورشیدی که در تقویمها روز ملی مشهد نام گرفته است

- ۱۴ ← طلوع خورشید در خطه خراسان
- ۱۶ ← مشهد توی هیچ تقویمی جا نمی‌گیرد
- ۱۵ ← قهرمانان مشهدی حلقه مفقوده تلویزیون
- ۱۲ ← مشهد و ادبیات: ظرفیت بسیار و حضور اندک

SHARRANNEWS.IR
 ۲۸ شهریور ۱۳۹۶
 ۳۰ سال
 ۱۲ شماره
 ۲۴ صفحه
 ۱۴۴۶ شماره
 ۱۴۰۳ صفحه شهرامحله | شماره ۱۴۳۹۶ | ۵۰۰۰ تومان

بازخوانی روایت‌هایی درباره شهدای انقلاب منطقه ۵
محل ۶۰۵ **قصه آله‌های گلشهر**

معاونت مالی و پشتیبانی شهرداری
 از ارائه بسته تشویقی جدید خبر داد

**رونق بیشتر در
 ساخت‌وسازهای
 شهر مشهد**

۳

**داروخانه‌ها؛ روی
 دور باطل «دارویار»**

طرحی که قرار بود مشکلات دارو را کاهش دهد
 اما به بلای جان داروخانه‌ها و مردم تبدیل شده است

۱۳

**ارز توافقی، مقدمه
 حذف رانت ارزی**

فعالان اقتصادی استان در گفت‌وگو با شهرا
 از تأثیر حذف ارز نیمایی بر صادرات می‌گویند

۹

معاون اجتماعی و مشارکت‌های
 مردمی سازمان فرهنگی
 و اجتماعی شهرداری مشهد خبر داد

**تمدید نام‌نویسی
 انتخابات شورای
 اجتماعی محلات**

۳

یادداشت

**نشان مشهدالرضا(ع)
 نشان‌گذاری برای
 افق‌های روشن**

محمد رضا قلندر شریف
 شهردار مشهد

روز شهدا

۱۰ دی ماه

شهدا، شهر عالم آل محمد

اطلاعات بیشتر:
 تماس با ۱۳۷ اپ شهر من
 mizban.mashhad.ir

**فراخوان عضویت در
 شورای محلات**

مهلت ثبت نام تا ۱۷ دی ماه

تلفن راهنما: ۳۱۲۹۷۳۳۶
 برای کسب اطلاعات بیشتر و دریافت لینک ثبت نام
 کلمه «محل» را به ۱۰۰۰۸۰۸ ارسال فرمایید.

نگاه ما به مشهد فقط جغرافیایی و فیزیکی نیست. حتی تاریخی صرف هم نمی‌تواند باشد. ما مشهد را به عنوان یک مکتب زیستی در نظر داریم که اجر به اجر بناهای آن هم در انجام مأموریتی چنین نقش خود را به درستی می‌زند. این زیست بوم مثل بومی هزار رنگ است که همه رنگ‌ها در کنار هم، هارمونی را شکل می‌دهند که می‌تواند ویرترین تمدن رفیع انقلاب اسلامی باشد. همه ما باید کوشش‌های خویش را با کوششی دوچندان در این مسیر هم‌راست کنیم که «داستان مشهدالرضا(ع)» ناظر به فلسفه وجودی شهر، همه نگاه‌ها و افکار و حتی نحله‌های فکری را زیر چتر فرهنگ رضوی قرار دهد.

نشان مشهد به مثابه سنت حسنه و حتی صدقه جاریه مطرح است. ترکیب «صدقه جاریه» را برای کلان مسئله فرهنگی وقف به کار می‌بریم. اما کنش‌های فرهنگی که سویه معرفتی، تربیتی و تمدنی هم راستا با مکتب متعالی رضوی دارد نیز در جای خود ذیل همین ترکیب شکوهمند و ذوابعاد تعریف‌شدنی است.

با درس‌گیری از مکتب امامت و ولایت است که شاخص‌ها و معیارهای به‌گزین افراد برای دریافت «نشان مشهد» احصا و فهرست شد و تراز انتخاب قرار گرفت. با تبیین و برکت‌خواهی از عدد مبارک هشت که به نام امام هشتم(ع) کرامت یافته است، هشت عرصه یا کارگروه را انتخاب کردیم و با تعریف دقیق و حدنگاری روشن تلاش کردیم در حوزه‌های «سلامت و ورزش»، «فرهنگی و هنری»، «اجتماعی»، «ایثار و شهادت و مقاومت»، «زیارت و خدمات زائر»، «علمی و فناوری»، «پهناشت و درمان» و «اقتصاد و سرمایه‌گذاری» موفق‌ترین متعلق‌ترین و مؤثرترین افراد را برگزینیم.

می‌خواهیم این نشان، زینت سینه کسانی شود که با گفتار و کردار، صاحب کارنامه‌ای درخشان شده‌اند و می‌توانند در جایگاه الگو به تکثیر خوبی‌ها بپردازند. کلان نگاه ما در فرایند اعطای نشان فقط انتخاب افراد امروز نیست، که با نشان‌گذاری مسیر افق‌های روشن، به فراداها نظر داریم. می‌خواهیم هر سال افراد بیشتری را داشته باشیم که موفقیت را تکرار کرده‌اند. اینانند که می‌توانند پایه‌های استوار و دیوارهای مقاومی باشند که می‌شود سقف موفقیت عمومی را بر شانه‌های آنان گذاشت. با وجود چنین افرادی است که فدای «جهان شهر برکت و کرامت» بسیار بیشتر و بهتر از امروز، شهر دوستدار زیبایی‌های معنوی، اخلاقی، علمی، اجتماعی و... خواهد بود. باری ما سنت حسنه و صدقه جاریه «نشان مشهد» را به دومین صفحه رساندیم. از میان خوب‌ها، مطابق با شاخص‌ها، خوب‌ترین‌ها را برگزیدیم. شاید خوب‌ترهایی هم باشند که از قلم افتاده باشند. اما قلب ما به احترامشان خواهد تپید. ان‌شاء... در صفحات بعدی سعادت داشته باشیم با نشان‌گذاری دیگر بهترین‌ها. نشان دهیم مشهدالرضا(ع)، فرهیختگان شایسته تقدیر فراوان دارد...

تبلیغات خلاق کلید رشد و ثروت

مشهد میدان شهدا / ساختمان تجاری اداری شمس / طبقه اول / واحد ۵ ☎ ۰۹۰۵۷۴۸۳۵۶۱

shahraranews.ir
 (داخلی ۷) ۰۵۱۳۷۲۸۸۸۸۱-۵

افتتاح دومین مرکز بزرگ فرماندهی آتش نشانی کشور در دهه فجر

گزارش خبری

یازدهم آذرماه مصد کامران

مشهد در حوزه ایمنی و آتش نشانی یکی از استاندارترین شهرهای کشور است، چه از نظر رسیدن چهار دقیقه‌ای به محل حادثه و چه از نظر تجهیزات آتش نشانی. اما نبود یک مرکز فرماندهی آتش نشانی و مدیریت بحران در همه این سال‌ها حلقه مفقوده

شهر مشهد بود که دست‌کم در ۱۰ سال گذشته هیچ قدمی برای آن برداشته نشده بود تا اینکه در خردادماه سال گذشته کلنگ ساخت این مرکز فرماندهی در میدان ابوطالب به زمین خورد. این ساختمان دومین مرکز فرماندهی آتش نشانی در کشور بعد از مرکز فرماندهی و کنترل حوادث شهر تهران است و بزرگ‌ترین مرکز فرماندهی در شرق کشور است که شهرداری مشهد برای ساخت آن ۹۸میلیارد تومان اعتبار کنار گذاشته است. دیروز و در بازدید محمدرضا قلندرشریف، شهردار مشهد، از این پروژه مهم و خاص شهر وی اعلام کرد که ساختمان فرماندهی این پروژه ۱۲هزار مترمربعی، تا دهه فجر به بهره‌برداری خواهد رسید. اهمیت این پروژه به اندازه‌ای بالا بود که شهردار مشهد ۹ ماه بعد از آغاز آن، دستور تسریع ساخت آن را صادر کرد و در آلبوم بودجه سال ۱۴۰۳ شهرداری هم ۹۰میلیارد تومان اعتبار به ساخت مرکز فرماندهی تخصصی داده شد تا نه تنها فرایند ساخت آن متوقف نشود، بلکه سرعت هم بگیرد و حتی زودتر از موعد به مرحله بهره‌برداری برسد.

- افتتاح در دهه فجر

شهردار مشهد در بازدید ی چند ساعته که از آخرین وضعیت پروژه ساخت مرکز فرماندهی آتش نشانی داشت از نزدیک در جریان روند

این پروژه مهم شهری قرار گرفت. بازدیدی که از دل آن خبر افتتاح ساختمان فرماندهی در دهه فجر بیرون آمد. قلندرشریف در حاشیه این بازدید درباره آخرین وضعیت این پروژه و زمان بهره‌برداری آن گفت: یکی از سازمان‌های مهم شهرداری در حوزه ایمن‌سازی و اطفای حریق و حوادث، سازمان آتش‌نشانی است که نقش تأثیرگذاری در تأمین ایمنی مردم دارد، موضوعی که خط قرمز مدیریت شهری است. در حال حاضر ۵۶ ایستگاه آتش نشانی داریم، اما این سازمان مهم، سال‌ها خانه به دوش بود، بنابراین از خردادماه سال گذشته، ساخت پروژه

ستاد مرکزی و بزرگ‌ترین مرکز فرماندهی شرق کشور آغاز شد که هم‌اکنون پیشرفت فیزیکی، قابل قبولی دارد. ساختمان فرماندهی این پروژه تا دهه فجر به بهره‌برداری می‌رسد و ساختمان ستاد و اداری نیز طبق زمان بندی، اجرایی می‌شود.

- ۱۹۸ میلیارد تومان اعتبار برای ساخت

آتشیداد حمیدرضا کافی نیا، مدیرعامل سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری مشهد نیز در گفت‌وگو با شهرازا با اشاره به جزئیات پروژه ساخت مرکز فرماندهی آتش نشانی شهرداری

مشهد گفت: مرکز فرماندهی آتش نشانی دارای دو ساختمان مجزا شامل ساختمان ستاد مرکزی (۸ طبقه) و ساختمان مرکز فرماندهی (سه طبقه) است که در زمینی به مساحت ۳ هزار مترمربع و با زیربنای بیش از ۱۲هزار مترمربع در حال ساخت است. این پروژه بزرگ و خاص شهرداری مشهد، نزدیک به ۱۹۸ میلیارد تومان برای مدیریت شهری هزینه دارد. امسال نیز رقم قابل توجهی به این پروژه تخصصی داده شد است تا کار با سرعت بیشتری جلوبرود و پروژه زودتر از موعد سه‌ساله‌ای که برای آن در نظر گرفته‌ایم، به بهره‌برداری برسد.

یانوان، نماینده کسبه، نماینده مساجد و نماینده تشکل‌های مردمی هم اعضای حقیقی این شورا هستند که هرماه یک جلسه دارند.

● **فعالیت شورای اجتماعی محلات در ۱۷۰ محله وی از آغاز فرایند عضوگیری دور جدید شوراهای اجتماعی محلات از ابتدای دی ماه خبر داد و در این باره گفت:** این دور از شوراهای اجتماعی محلات دوسال پیش تشکیل شد که مدت زمان قانونی آن‌ها به پایان رسیده است و برای همین هم فرایند عضوگیری شوراهای اجتماعی محلات در محلات ۱۷۰ گانه مشهد از ابتدای دی ماه آغاز شده است و تا ۱۷ دی ادامه دارد. ابراهیمی در پاسخ به این سؤال که تا امروز چند نفر برای عضویت در شوراهای اجتماعی محلات ثبت‌نام کرده‌اند بیان کرد: فعلا و تا این لحظه ۲۶۰۰ نفر برای عضویت در شورای اجتماعی محله اعلام آمادگی کرده‌اند و تمام فرهیختگان، نخبگان، فعالان، علاقه‌مندان و کنشگران محله که به‌آبادانی بهتر محل خود می‌خواهند کمک‌کنند و ایده و طرح دارند و می‌توانند با ظرفیت‌های مردمی، محله پویاتر و آگاه‌تری داشته باشند، می‌توانند ثبت‌نام کنند.

استادی مدیریت پایین به بالا و دریافت و اعمال نظر مردم برای تصمیم‌گیری‌های شهری مدلی است که مدت‌هاست در بسیاری از کشورهای دنیا پیاده شده و موفق هم بوده است. ولی در ایران عمر زیادی ندارد، به عنوان نمونه در مشهد حوالی سال‌های ۹۰ و ۹۱ این کار با تأسیس شوراهای اجتماعی محلات آغاز شد و همان زمان هدف از تشکیل این شوراهای مردمی که در مقیاس محلی فعالیت می‌کنند، شناسایی مسائل اجتماعی محله، اولویت‌بندی آن‌ها و ارائه به مدیران شهر اعلام شد. شوراهای اجتماعی محلات در این سال‌ها و با همه فراز و

از فعالان اجتماعی و ترکیبی از افراد حقیقی و حقوقی هر محله، با هدف حل مسائل مرتبط با محله، در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، عمرانی، ورزشی، افزایش سرمایه اجتماعی مدیریت شهری و... فعالیت می‌کنند. نمایندگان پلیس و کلاتری محله، معاونت پیشگیری از وقوع جرم دادگستری، مراکز بهداشت، مدارس و مدیران مدارس و... بخشی از اعضای حقوقی شورای اجتماعی محلات هستند. نماینده جوانان، نماینده

نشان مشهد؛ آدرس خوبی‌ها و آدم خوب‌ها

سیدجلال یامشعی معاون زیناد و گروه‌های سازمان اجتماعی و فرهنگی شهرداری مشهد

۳شنبه ۱۱ دی ۱۴۰۳ ۲۸ شهریور ۱۳۹۹ شماره ۳۳۳

خبر

با هدف افزایش آمادگی مدیریت شهری برای امدادرسانی پر گزار شد

تمرین امداد در کارخانه آسفالت شهید مجیدی

حسین دوستدار | تصویر آتش و دود و صدای برطنین آژیر خطر از صدها متر دورتر همه را به صف خودروهای آتش نشانی خیره کرده بود که آژیرکشان و پشت سرهم خودشان را به کارخانه آسفالت شهید مجیدی می‌رساندند. بسیاری از مردم و اهالی منطقه برای سردرآوردن از حادثه‌ای که در کارخانه آسفالت اتفاق افتاده خود را به ورودی آن رسانده و با توجه به ذخایر گسترده قیر در مخازن کارخانه، نگران تبدیل حادثه به بحران بودند اما خیلی زود همه فهمیدند که این رویداد، یک مانور بزرگ و تخصصی با حضور ۶۵ نیروی آتش‌نشان و بیست دستگاه انواع خودروهای اطفای حریق است که به مناسبت روز ایمنی در برابر زلزله و بحران در کارخانه آسفالت شهید مجیدی برگزار شده است.

- مدیریت بحران در ۴ سناریو

در حاشیه این مانور که با حضور شهرداران مناطق سیزده‌گانه مشهد، مدیران شهری و مسئولان حوزه ایمنی برگزار شد، احسان شریعتی، مدیرعامل سازمان عمران شهرداری مشهد، تأکید کرد که به مناسبت فرارسیدن روز ایمنی در برابر زلزله و بحران، مدیریت شهری تصمیم گرفت تا آمادگی خود را به روز نگه دارد. بر همین اساس، در چهار سناریوی طراحی شده، شرایطی ایجاد می‌شود که آتش‌نشانان ایستگاه‌های ۴۲ و ۵۰ به همراه کارکنان کارخانه آسفالت با اصول و مهارت‌های مدیریت بحران بیشتر آشنا شوند.

وی افزود: سناریوی اول مربوط به فردی است که گرفتار در یک بنای آتش گرفته به علت تجمع دود در چهار حمله قلمی می‌شود. در سناریوی دوم، آتش‌نشانان باید به مضاف نشست مواد شیمیایی از مخازن کارخانه آسفالت بروند. پس از این، عملیات رهاسازی یکی از کارگران کارخانه از دستگاه سنگ‌شکن انجام می‌شود و در انتها با رسیدن شعله‌های آتش به مخزن اطفای حریق، آتش‌نشانان مشغدی باید با شعله‌های آبخاری و خطرناک این حالت در شرایط کنترل شده روبه‌رو شوند.

- کارخانه شهید مجیدی، بهترین گزینه

مدیرعامل سازمان عمران شهرداری مشهد با اشاره به علت انتخاب کارخانه آسفالت مشهد برای اجرای مانور اطفای حریق گفت: کارخانه آسفالت شهید مجیدی از جمله بهترین موقعیت‌های برای برگزاری این مانور بود، زیرا از شهر فاصله کافی دارد و نه تنها شعله‌ها بلکه حتی صدای آژیر خطر نیز امنیت روانی مردم مشهد را تهدید نمی‌کند. در این مجموعه به صورت جاری و با قیر و مواد قابل اشتعال کار می‌شود. بنابراین، یکی دیگر از دلایل برگزاری این مانور در کارخانه آسفالت، تمرین اطفای حریق، مقابله با بحران و رعایت الزامات ایمنی است تا جنبه آموزشی هم داشته باشد.

- آموزش، هم‌زمان با مانور عملیاتی

اشاره شریعتی به جنبه‌های آموزشی این مانور، موضوعی بود که جزئیات بیشتر آن را از آتشیداد دوم حمیدرضا کافی نیا، مدیرعامل سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی، پرس‌وجو کردیم. وی تصریح کرد، با تأکید شهردار مشهد مقرر شد تا برای پیشگیری از بروز حوادث، دوره‌های آموزشی شش ساعته، اجباری و ضمن خدمت برای کارکنان بخش‌های خدماتی، فنی مهندسی و کارگران شرکت‌های در معرض از جمله کارخانه آسفالت برپا شود. هدف از این دوره‌ها، آموزش مهارت‌های اطفای حریق، مهارت‌های اولیه نجات و احیا، دانش پیشگیری از ایجاد شرایط پرمخاطره و ایمن‌سازی محیط آتش‌گرفته است که تا پیش از رسیدن آتش‌نشانان، آسیب‌های ناشی از بروز حوادث تا حد امکان کاهش پیدا کند.

مشاهده زمان حضور اتوبوس در منطقه ۱۱ توسط کد QR

امکان مشاهده موقعیت و زمان رسیدن اتوبوس در منطقه ۱۱ توسط کد QR فراهم شد. با توجه به گسترش استفاده زائران و مجاوران مشهد از فناوری‌های نوین و همچنین نظر به رسالت شهروشمند در حوزه زیرساختی و ذیل محور «حمل و نقل هوشمند، اطلاعات حمل و نقل عمومی روان، نظارت بر حمل و نقل» طرح آزمایشی نمایش موقعیت و زمان رسیدن اتوبوس برای ۱۱ ایستگاه سطح شهر در بهار ۱۴۰۲ اجرا شد که مورد استقبال شهروندان قرار گرفت. شهروندان با اسکن کد رمزینه (QR) نصب شده بر روی تابلو ایستگاه اتوبوس توسط گوشی همراه خود اطلاعات موقعیت و زمان رسیدن اتوبوس به ایستگاه را مشاهده و برای سفر درون شهری خود برنامه‌ریزی کنند. با توجه به نتایج مثبت حاصله از این طرح، ضمن برنامه‌ریزی جهت اجرای مرحله به مرحله آن، در حال حاضر طراحی و تولید QR خاص هر ایستگاه در محدوده منطقه ۱۱ به تعداد ۱۷۲ ایستگاه آماده شده و به زودی بر روی تابلوهای ایستگاه اتوبوس در منطقه ۱۱ شهرداری مشهد نصب خواهد شد. علاوه بر خدمت فوق، سرویس پیامکی اطلاع از زمان رسیدن اتوبوس نیز همانند گذشته با ارسال کد ایستگاه به سر شماره ۰۰۸۸۸۸۰۰ برقرار و سرویس دهی از این طریق قابل انجام است.

محمد رضا شریعتی مدیرعامل سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری مشهد

استمهال بدهی و نیز در صدور گواهی نقل و انتقال و پانانکار تفکیکی املاک و واحدهای دارای بدهی اقساطی و فراهم آوردن امکان تسطیط بدهی بدون افزایش مبلغ عوارض در تسطیط‌های یک‌ساله، از جمله امتیازات جدید این بسته حمایتی است.

محمدی مقدم با اشاره به برقراری امکان تهاتر مطالبات نقد پیمانکاران با بدهی صدور مجوز پروانه ساخت مسکن، علاوه بر تخفیف پرداخت نقد عوارض و مساعدت‌های قبلی شورا و تخفیف قانون چشم تولید مسکن، عوارض صدور پروانه در مواردی که سطح اشغال طبقات کمتر از ۶۰ درصد باشد تا سقف ۵۰ درصد کاهش یافته است. وی در توضیح شرایط تسهیلی پرداخت اقساطی نیز گفت: افزایش سقف ریالی ارائه تضامین تسطیط بدهی با چک (تا ۲٫۲ میلیارد تومان یک ضامن و تا ۸٫۴ میلیارد تومان ۲ ضامن)، مساعدت بیشتر در

نقد، عوارض صدور پروانه درخواست‌های بلندمرتبه مسکونی در محدوده‌های کمتر توسعه‌یافته شهر بسته به تعداد طبقات تا سقف ۳۲ درصد کاهش یافته است. وی بیان کرد، همچنین در همه پروژه‌های نهضت ملی مسکن، علاوه بر تخفیف پرداخت نقد عوارض و مساعدت‌های قبلی شورا و تخفیف قانون چشم تولید مسکن، عوارض صدور پروانه در مواردی که سطح اشغال طبقات کمتر از ۶۰ درصد باشد تا سقف ۵۰ درصد کاهش یافته است. وی در توضیح شرایط تسهیلی پرداخت اقساطی نیز گفت: افزایش سقف ریالی ارائه تضامین تسطیط بدهی با چک (تا ۲٫۲ میلیارد تومان یک ضامن و تا ۸٫۴ میلیارد تومان ۲ ضامن)، مساعدت بیشتر در

این مصوبات، برای درخواست‌های صدور پروانه برای کاربری‌ها و محدوده‌های دارای ضوابط ابلاغی جدید کمیسیون ماده ۵ (کاربری‌های خدماتی ستاره‌دار، انبارداری و صنعتی در کل شهر و کاربری اقامتی در حوزه مرکزی و میانی شرقی شهر محدوده‌های منفصل قرقی- مهرگان، محدوده محور مختلط کیف و کفش در خیابان شهید عامل، محدوده خین عرب، شهرک شهید باهنر، قلعه وکیل‌آباد و حرایم تاریخی باغ خونی) مبلغ تخفیف پرداخت نقد عوارض ۵۰ درصد افزایش خواهد یافت که این فرصت فقط تا ۸ اسفندماه برقرار است.

محمدی مقدم با اشاره به لزوم توجیه اقتصادی پروژه‌های بزرگ مقیاس شهری افزود، برای افزایش بازده اقتصادی پروژه‌ها، علاوه بر تخفیف پرداخت

خبر

سرپرست معاونت مالی و پشتیبانی شهرداری مشهد از اجرای شدن بسته تشویقی ویژه برای برخی کاربری‌های خاص، درخواست‌های بلندمرتبه‌سازی، طرح‌های مسکن ملی، شرایط تسطیط عوارض و همچنین شرایط ویژه برای تهاتر مطالبات پیمانکاران خبر داد.

محمد هادی محمدی مقدم گفت: سه‌لایحه با عناوین «محرك توسعه و مساعدت در صدور پروانه پروژه‌های بزرگ مقیاس مسکونی و حمایتی»، «مساعدت در پرداخت عوارض پروانه

کاربری‌ها و محدوده‌های دارای ضابطه ابلاغی جدید ک م ۵» و «تسهیل شرایط تسطیط و ارائه تضامین مربوط به تسطیط بدهی و تجویز تهاتر مطالبات پیمانکاران» که به تصویب شورای اسلامی شهر رسیده بود، پس‌از طی مراحل قانونی، از سوی هیئت تطبیق مصوبات شهرستان ابلاغ و قابل اجرایی شدن است.

وی در ادامه افزود، رویکرد اصلی این مصوبات حمایت و ایجاد رونق در صنعت ساختمان و کمک به خروج حوزه ساخت‌وساز از رکود مرتب بر آن با لحاظ مساعدت و مشوق‌هایی در محاسبات و تسویه عوارض صدور پروانه است.

● تخفیف ۵۰ درصدی برای پرداخت‌های نقدی سرپرست معاونت مالی و پشتیبانی شهرداری مشهد در تشریح این مصوبات بیان کرد، بر مبنای

گفت‌وگو

رونق بیشتر در ساخت‌وسازهای مشهد

با ما در ارتباط باشید

۳۰۰۰۷۲۸۹
shahramardom — آی دی روبیکا
۰۹۰۵۴۶۵۸۰۶۰ - شماره اپتا، آی کپ و روبیکا
Shahranews@mashhad.ir - رایانامه

حرف مردم

ستون «صدای مردم» روزنامه شهرآرا منتشر کننده پیام‌های مردمی است و صحت آن بر عهده فرستنده پیام است.

تغذیه

۷۵۸...۹۳۵۰۰ - فروختن اجناس تقلبی مانند پوشاک و کفش با عنوان برند و ظاهر خارجی زیاد شده است. چرا نظارت دقیقی وجود ندارد؟ در حوزه اقلام خوراکی نیز برخی به جای زعفران کاجیره رنگ شده را بسته بندی می کنند و به مردم می دهند.

چرا اتاق اصفاف و تعزیرات نظارتی بر قیمت گوشت در فروشگاه های بزرگ مشهد ندارد؟ یکی از فروشگاه های حدفاصل چهارراه لشکر و میدان امام خمینی (ره) گوشت منجمد را کیلویی ۵۹۵ هزار تومان می فروشد. در حالی که بیرون ۴۹۵ هزار تومان فروخته می شود.

اجتماعی

۷۵۸...۹۳۵۰۰ - دست همه مادران و پدران قدیم را باید بوسید. پدرو مادرهایی که هرچه داریم به واسطه آن هاست. آن ها با صبر و بردباری به ما آموختند که با فروتنی و تلاش می توان به اهداف رسید. آن ها به ما آموختند که با خوش رویی با مردم و برطرف کردن مشکلات یکدیگر می توان جامعه ای سالم داشت.

۷۱۸...۹۳۷۰۰ - چرا نمی خوانند؟ فیلترینگ ابردارند؟ در این فضای آشفته مجازی جطور والدین به تربیت فرزندان توجه داشته باشند. آن هم در شرایطی که همه چیز به راحتی در اختیارشان است؟ چرا همانند کشورهایی دیگر سگهای خارجی را مجبور به پیروی از قوانین اسلامی نمی کنند؟

۸۳۹...۹۳۰۰۰ - اینکه ۹ نفر در یک روز برای عمل آب مروارید چشم در بیمارستانی در تهران نابینا شوند، چیزی نیست که به سادگی بتوان از کنار آن گذشت. اظهارات دکتر شهریار قابل پذیرش نیست. به جای اینکه بودجه های مملکت صرف دارو و لوازم پزشکی و بیمارستان ها شود. صرف چیزهای دیگری می شود.

آموزش و پرورش

۱۳۷ - هزینه ای که باعث آموزش و پرورش ارائه می شود نتیجه آن باید تربیت نیروی انسانی آینده باشد. باید دانش آموزان روز به روز با سواد تر، با ادب تر و فهیمه تر شوند تا در ادامه بتوانند در شغل و

شهرآرا
SHAHRAMARDOM
۱۳۴۳
۰۹۰۵۴۶۵۸۰۶۰
شماره ۳۳۷

۰۴

صدای مردم

سرزده دوم از بیمارستان ها

موج بیماری های فصلی و کمبود امکانات در بیمارستان اکبر گلایه شهروندان را در پی داشته است

آبله مرغانی به اضافه آنفلوانزا به اضافه کمبود امکانات!

موقت بیمارمان طراحی شده. این روزها بیشتر شبیه یک بخش دائمی عمل می کند. به گفته والدین، بسیاری از بیماران که شرایطشان برای بستری در بخش مناسب است، همچنان در اورژانس باقی مانده اند. یکی از والدین چند روزی فرزندش در اورژانس بستری است و نسبت به این موضوع گلایه مند است. او می گوید: اورژانس برای شرایط اضطراری است، اما به دلیل کمبود تخت در بخش های دیگر، مجبوریم اینجا بمانیم. این مسئله هم فشار بیشتری به اورژانس وارد می کند. از طرف دیگر کیفیت خدمات نیز به کمترین حالت ممکن می رسد. شرایط موجود در بیمارستان اکبر، اقدام فوری و توجه از سوی مسئولان حوزه بهداشت و درمان استان را می طلبد. افزایش ظرفیت بخش ها، تأمین داروهای ضروری و نظارت دقیق تر بر عملکرد کادر درمانی از جمله اقداماتی است که می تواند وضعیت را بهبود بخشد. والدین کودکان بیمار انتظار دارند بیمارستانی که عنوان «فوق تخصصی» را یدک می کشد، بتواند خدمات درمانی با کیفیت تری ارائه دهد و پاسخگوی نیازهای اساسی آن ها باشد.

پیگیری شهرآرا از روابط عمومی بیمارستان بی نتیجه ماند. روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی نیز هرگونه پاسخگویی به مردم را منوط به ارسال سئوالات و ارائه پاسخ ها کرد. روزنامه شهرآرا در راستای رسالت خود چنانچه دانشگاه پاسخی ارائه کند درج خواهد کرد.

متخصص وضعیت را بررسی کرد، متوجه شدیم تشخیص اولیه اشتباه بوده است. او در ادامه بیان می کند: اگر این تأخیر نبود، روند درمان سریع تر پیش می رفت. این مسئله نه تنها سبب افزایش استرس والدین می شود، بلکه باعث می شود که زمان ارزشمند درمان را نیز از دست بدهیم. بیمارستان های فوق تخصصی باید روی حضور پزشکان متخصص در اورژانس تمرکز کنند. به خصوص در مواقعی که تعداد مراجعه به دلیل شیوع بیماری ها افزایش پیدا می کند.

رعایت بهداشت، حلقه گم شده در بیمارستان اکبر یکی دیگر از مشکلات جدی این بیمارستان که از سوی والدین به آن اشاره شد مربوط به رعایت نکردن اصول بهداشتی است. والدین از شرایط بهداشتی بخش های مختلف بیمارستان به شدت انتقاد دارند. به گفته یکی از مراجعان، «سطح های زباله در اورژانس پر هستند و لگن برای اجابت مزاج کودک بیمار داخل بیمارستان به سختی پیدا می شود. در این شرایط، بیمارستان خودش به محلی برای انتقال بیماری ها تبدیل می شود. او می گوید: برای پیدا کردن لگن چند ساعتی این طرف و آن طرف رفتیم تا بتوانیم یک لگن پیدا کنیم. چرا والدینی که بی نهایت نگران حال بچه خود هستند باید نگران پیدا کردن این موارد باشند؟

اورژانس پرجمعیت تر از بخش اورژانس بیمارستان اکبر که برای پذیرش

شده که باید جراحی شود. چرا باید در بیمارستانی که تخصصی کودکان است شرایط این طور بحرانی باشد که یک بیماری عفونی شایع میان کودکان به مرحله جراحی برسد؟ چه کسی قرار است جوابگوی ما باشد. در کلاس دخترم تعدادی از بچه ها آبله مرغان گرفته اند و هرکدام یک هفته یا بیشتر است که مدرسه نرفته اند.

نیود دروه، معضلی برای بیماران اورژانس و اتاق عمل یکی دیگر از مشکلات اصلی بیمارستان اکبر، کمبود داروهای حیاتی است. به گفته برخی والدین، داروهای ضروری مثل آمپول پنی سیلین پنج میلیون تومانی برای کودکانی که در شرف جراحی هستند، به سختی پیدا می شود. مادری که فرزندش باید تحت جراحی قرار گیرد، می گوید: «از ما خواسته اند داروی مورد نیاز فرزندم را از خارج از بیمارستان تهیه کنیم. این در حالی است که این دارو اصلاً در شهر پیدا نمی شود و حتی تب سنج را گفته اند که خودمان تهیه کنیم در صورتی که تهیه آن وظیفه بیمارستان است.» نبود ملحفه تمیز برای کودکان بیمار دیگر نکته ای است که والدین به آن اشاره دارند.

زیندنت ها در خط مقدم یکی از گلایه های تکراری والدین، واگذاری امور به زیندنت ها و مشکلات ناشی از اشتباه های تشخیصی آن هاست. به گفته یکی از والدین، تشخیص اشتباه زیندنت سبب تأخیر در درمان فرزندش شده است. او می گوید: بعد از اینکه

گزارش

گزارش مردمی بیمارستان فوق تخصصی کودکان اکبر مشهد، یکی از مراکز اصلی درمانی کودکان در شرق کشور، این روزها با بحران کمبود امکانات و افزایش فشار ناشی از شیوع بیماری های فصلی روبه روست. موج تازه ای از بیماری های آبله مرغان و آنفلوانزا در میان کودکان سبب شده تا ظرفیت اورژانس این بیمارستان به صورت صد درصدی اشغال شود و مشکلات متعددی برای والدین و کودکان بیمار به وجود بیاید.

در پی تماس تعدادی از شهروندان، خبرنگار مادر محل بیمارستان اکبر حاضر شد. شلوغی و ازدحام جمعیت حاضر در محوطه، همان نکته ای است که در نگاه نخست از فضای بیمارستان به چشم می آید.

کمبود تخت

یکی از والدین که فرزندش به دلیل آبله مرغان در اورژانس بستری است، می گوید: سه روز است که در اورژانس بیمارستان هستیم، اما هنوز هیچ اقدامی برای انتقال ما به بخش انجام نشده است. این در حالی است که اورژانس باید موقتاً باشد، اما به دلیل کمبود تخت و ضعف در مدیریت، به یک محل دائمی تبدیل شده است.

او در ادامه این طور بیان می کند: به دلیل تشخیص های دیر هنگام، بچه من که هفت سال دارد باید چند روز در بخش اورژانس بیمارستان اکبر برای بیماری آبله مرغان تحت درمان باشد. الان نیز به ما گفته اند که عفونت به حدی زیاد

شهروندان از دریافت مبالغ نامتعارف شرکت ها برای حمل و نقل دانش آموزان گلایه دارند

دست اندازهای دریافت وجه سرویس مدارس

افزایش ۳۵ درصدی

برای پیگیری این دغدغه ها و دریافت پاسخ این پرسش مبنی بر اینکه چرا نرخ محاسبه کرایه سرویس مدارس از سوی شرکت ها متفاوت از نرخ نامه مصوب شورای اسلامی شهر است یا مدیروعامل سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسی رانی شهرداری مشهد گفت وگو می کنیم. مرتضی چایچی در این باره می گوید: مطابق مصوبه شورای اسلامی شهر مشهد نرخ حمل و نقل دانش آموزان عادی نسبت به سال گذشته ۳۵ درصد افزایش داشته است.

مرتضی چایچی مطلق بیان می کند: باید متذکر شد که در مسیرهای پرازدحام و به منظور پوشش اثرات و تأخیرات ترافیکی اجازه داده شده است ۱۵ درصد افزایش دیگر

حوظ داشته باشد. والدین می توانند از طریق درگاه سازمان به آدرس <https://taxi.mashhad.ir> یا کانال اطلاع رسانی حمل و نقل دانش آموزی در ترم افزار اپتا به آدرس <https://eitaa.com> و در servismadareasmashhad.com نسبت به دریافت

تعرفه های مصوب اقدام کنند. چایچی مطلق می افزاید: در این بسترها بررسی پاسخ پرسش های متداول، دریافت فهرست شرکت های مجاز حمل و نقل دانش آموزی و همچنین مشاهده آخرین به راننده سرویس که موضوع را اطلاع دادم او نیز از این موضوع خبر نداشت و گفت با همان مبلغ اولیه توافق کرده است. مسئولان لطفاً رسیدگی کنند.»

شهروند دیگری نیز در پیامی خواستار تعیین مبالغ سرویس مدرسه در همان زمان ثبت نام دانش آموزان شد. در متن پیام این شهروند آمده است: «چرا نرخ سرویس مدرسه هم زمان با ثبت نام دانش آموزان اعلام نمی شود تا والدین بدانند چند چند هستند. وقتی علی الحساب گرفته می شود نرخ و افزایشی که قرار است اعمال شود مشخص نیست و همین مسئله در ادامه با گلایه والدین همراه خواهد شد.»

کسب و کارهای شهری

قرار بود تنها ۱۵ درصد به مبلغ اولیه مصوب دریافتی اضافه شود، اما این روزها شرکت ها مبالغ دیگری را برای محاسبه کرایه جابه جایی دانش آموزان محاسبه می کنند. وقتی والدین اعتراض می کنند در مقابل اعتراض بیان می کنند که این مبالغ برای راننده سرویس صرفه اقتصادی ندارد و سرویس را ندارند و سرویس مدرسه را کسب می کنند. سؤال ما این است: مگر راننده سرویس می تواند همین راحتی زیر تعهد خود بزند و سرویس را کسب کند؟

گلایه های بی نتیجه «مسافت منزل تا مدرسه فرزندم حدود ۲ کیلومتر است و خودرو پرایدی که پنج دانش آموز به مدرسه می برد، طبق تعرفه و احتساب ۱۵ درصد ضریب ترافیک مبلغ کرایه

گزارش

پس از آنکه باهزارکش وقوس موضوع سامان دهی نظارت و برنامه ریزی حمل و نقل دانش آموزی از تهران به شهرداری مشهد واگذار شد، این مسئولیت به صورت منسجم و در بستر سامانه سپند کلید خورد. در ادامه اولیای متقاضی استفاده کنند از سرویس از تیرماه گذشته با ثبت نام اینترنتی درخواست سرویس برای دانش آموز خود راثبت کردند.

ثبت نام برای سرویس مدارس در قالب سامانه سبب شد تا در آستانه بازگشایی مدارس، مدیران برنامه ریز حوزه حمل و نقل دانش آموزی آمار تقریباً دقیقی از درخواست ها داشته باشند و در کمتر از ۱۰ روز از آغاز بازگشایی مدارس نیاز همه دانش آموزان پاسخ داده شود. با این

سامان دهی منسجم و مرتفع شدن چالش های پیشینی که والدین برای سرویس مدارس در سال های گذشته داشتند اکنون اولیا و خانواده ها از بروز مسائل جدیدی سخن می گویند. موضوعاتی از قبیل دریافت وجه مازاد بر قیمت مصوب از سوی شرکت های حمل و نقل دانش آموزی این روزها مهم ترین گلایه مردم است.

پیام های دریافتی از سوی والدین «از سازمان تاکسی رانی شهرداری مشهد درخواست داریم تا به وضعیت مبلغ دریافتی شرکت های حمل و نقل دانش آموزی برای محاسبه کرایه سرویس مدارس نظارت کند.

مدیر عامل سازمان تاکسی رانی شهرداری مشهد: در مسیرهای پرازدحام و به منظور پوشش اثرات و تأخیرات ترافیکی اجازه داده شده است ۱۵ درصد افزایش دیگر لحاظ شود

ادامه

یادداشت

...امیدواریم «نشان مشهد» که به ابتکار دوره ششم مدیریت شهری شکل گرفت، حرکتی مستمرباشد تا به قوی اجتماعی و فرایندی ادامه دار باشد و در دیگر نقاط کشور هم به آن پرداخته شود و مدنظر قرار گیرد. این جایگاه مشهد را به عنوان پایتخت معنوی ایران و پایگاهی پیام فرست تقویت می کند. چنین باد، ان شاء الله...

نماینده مشهد امروز در لیگ برتر بسکتبال
به مصاف پایش پارت می‌رود

فرصت انتقام برای آسمان

هفته چهاردهم رقابت های لیگ برتر بسکتبال امروز برگزار می شود و نماینده مشهد در یک بازی سخت خارج از خانه باید به مصاف پایش پارت شاهرود برود. این دیدار از آن جهت برای آسمان ولایت مشهد اهمیت دارد که شاگردان جمال صیغی در بازی رفت تا استانه پیروزی بر این تیم پیش رفتند، اما در ۱۰ ثانیه پایانی با بی تجربگی پیروزی بر این تا حسرتش روی دل هواداران مشهدی حاضر در سالن سجاد بماند. مشهدی ها در حالی از ساعت ۱۶ امروز به میدان می روند که با توجه به کنارکشیدن فولاد هرمزگان از رقابت ها، قهرنشین مسابقات به حساب می آیند و باید هرچه زودتر برای فرار از این جایگاه تلاش کنند. البته اضافه شدن بازیکنانی چون احمد بوستانیان و علیرضا مرتضوی و هماهنگی بیشترشان با تیم، بی تردید می تواند به مشهدی ها کمک کند و برنامه بازی های سه چهار هفته آینده نشان می دهد این تیم دست کم فرصت یکی دو پیروزی را دارد تا کمی از این وضعیت بحرانی خارج شود. در دیگر بازی های این هفته، امروز ذوب آهن به مصاف کاله می رود، پالایش نفت آبادان با طبیعت روبه رو می شود، مهگل البرز با آینده سازان تهران مصاف می کند و پتروئین ماهشهر با گلنور اصفهان دیدار می کند. شهرداری گرگان به علت کنارکشیدن فولاد هرمزگان از مسابقات، این هفته استراحت خواهد کرد. در جدول طبیعت با ۲۴ امتیاز صدرنشین است و نفت آبادان با ۲۳ امتیاز در جایگاه دوم قرار دارد.

ورزش بانوان

صعود دختران تنبال مشهد به مرحله دوم لیگ کشور

نماینده دختران مشهد در اولین دوره از لیگ دسته یک تنبال کشور با امتیاز کامل و بدون شکست راهی مرحله دوم رقابت ها شد. امسال نخستین بار لیگ دسته یک تنبال بانوان کشور با حضور چهارده تیم از سراسر کشور آغاز شد. در این دوره از مسابقات، مشهد نیز دارای یک نماینده است و براساس قرعه کشی تیم های شرکت کننده در چهار گروه دسته بندی شدند. در مرحله اول باتمام مشهد در گروه دوم مسابقات با آکادمی نیکای گرگان و بیمارستان شفای ساری هم گروه شد که در مرحله نخست به صورت رفت و برگشت با یکدیگر دیدار کردند و نماینده مشهد حریفانش را با نتایج قاطع شکست داد. پس از بازی های دور برگشت، رقابت های مرحله اول لیگ یک تنبال بانوان باشگاه های کشور به پایان رسید و سیزده تیم راهی مرحله دوم این رقابت ها شدند. حریفان باتمام مشهد در مرحله دوم، صنعت مس کرمان، شهرداری ازندریان و عادلای گیلان هستند و هنوز زمان برگزاری بازی های این مرحله مشخص نشده است. هدایت تیم باتمام مشهد را سحر رضازاده برعهده دارد که شهریور امسال توانست با شاگردانش در اولین دوره مسابقات قهرمانی تنبال بانوان کشور به عنوان قهرمانی دست یابد و اولین جام قهرمانی این رشته تازه وارد و جذاب در جمع خانواده ورزش ایران به تیمی از مشهد رسید. تنبال یک ورزش گروهی تویی است که مقرراتش شبیه بسکتبال است، با این تفاوت که زمین خوردن توپ و قدم برداشتن بازیکن مالک توپ خطاست و بازیکن صاحب توپ سه ثانیه فرصت دارد تا یا پاس بدهد یا اقدام به شوت کند. این ورزش زیرمجموعه هیئت انجمن های ورزشی است.

قهرمانی خراسان رضوی در لیگ برتر نیوکونگ فو

لیگ برتر نیوکونگ فو بانوان کشور به میزبانی مشهد به پایان رسید. دور برگشت لیگ برتر نیوکونگ فو بانوان کشور به میزبانی خراسان رضوی در مجموعه ورزشی شهدای شهرداری مشهد با حضور تیم های منتخب برگزار شد و در پایان خراسان رضوی سکوی نخست را از آن خود کرد و تیم های فارس و مهاجرین به ترتیب دوم و سوم شدند. اولین بار بود که مهاجران در این مسابقات درخشیدند. زیرا نخستین بار در کشور با تلاش نایب رئیس امور بانوان هیئت استان، مهاجران نیز در این مسابقات شرکت کردند و حضور پررنگی داشتند. در اختتامیه این مراسم، بنیان گذار انجمن نیوکونگ فو کشور و همچنین نایب رئیس امور بانوان کشور و مسئولان هیئت کونگ فو استان خراسان رضوی حضور داشتند و از افراد و تیم های برتر قدرانی کردند.

تابلو اعلانات

برنامه مسابقات فوتبال کمتر از ۱۸ سال دسته اول باشگاه های مشهد هفته دوم - زمین چمن مصنوعی تختی شماره یک
دوشنبه، دهم دی ۱۴۰۳
مهرورزان - فرداد ۱۱:۰۰
چهارشنبه، دوازدهم دی ۱۴۰۳
زنده یاد یزد - فراهان ۰۹:۰۰
شنبه، پانزدهم دی ۱۴۰۳
دهداری - آرمان مهر بادامکی ۰۹:۰۰
پارسا نوین - فدک ۱۱:۰۰
برنامه مسابقات فوتبال کمتر از ۱۸ سال دسته دوم باشگاه های مشهد هفته اول - زمین چمن مصنوعی تختی شماره یک
دوشنبه، دهم دی ۱۴۰۳
شهباز - زیارتی ۰۹:۰۰
سه شنبه، یازدهم دی ۱۴۰۳
پیکان - برترین ۰۹:۰۰
دلاوران - شریعت نوین ۱۱:۰۰

فردوسی ثامن به ایران جوان بوشهر رسید

هفته یازدهم لیگ دسته دوم فوتبال کشور امروز آغاز می شود و نماینده مشهد در خانه به میدان می رود. تیم فوتبال فردوسی ثامن مشهد که در هفته های گذشته فقط روی شکست را دیده است، این هفته در ورزشگاه ثامن الائمه (ع) مشهد باید از ساعت ۱۴ امروز به مصاف ایران جوان بوشهر برود. مشهدی ها با چهار امتیاز در منطقه سقوط جدول هستند و اگر قرار باشد روند ناکامی های این تیم ادامه داشته باشد، هیچ بعید نیست که سهمیه لیگ ۲ فوتبال مشهد که پس از سال ها و به سختی خریده شد، مثل آب خوردن از دست برود و فردوسی ثامن هم سال آینده یکی از بی شمار تیم های لیگ سه ای فوتبال مشهد شود که هیچ کدام هم هیچ گاه آمیدی به صعود ندارند!

چهره نام آشنای کشتی خراسان رضوی در فدراسیون کشتی سمت گرفت

عضویت خدایی در کمیته فنی

رقابت های کشتی آزاد بزرگ سالان قهرمانی کشور و مرحله نخست انتخابی تیم ملی از دوازدهم تا چهاردهم دی در گرگان برگزار می شود و بر همین اساس اعضای کمیته فنی این رقابت ها معرفی شدند و مجید خدایی، پیشکسوت کشتی مشهد، نیز در این میان نامش وجود دارد.

در تقابل ابومسلم و پیام در مرحله نیمه نهایی مسابقات پیشکسوتان فوتبال مشهد، سبزپوشان زنده شدند

جذاب و دیدنی مثل گذشته ها

حساس مثل گذشته ها

بازی پیشکسوتان ابومسلم و پیام که در واقع نسل دهه های ۷۰ و ۸۰ این دو تیم بودند، درست مثل بازی های روزهای اوج آن ها حساس و پراشتهاک بود و در برخی لحظات حتی با دگرگیری و تنش همراه شد! جوان های قدیمی که البته آن قدرها پیشکسوت نبودند و خیلی هایشان وضعیت بدنی خوبی داشتند، بازی را کاملاً جدی گرفتند و نمایش خوبی هم ارائه دادند. بازی به خصوص در نیمه اول که بدن ها هنوز خالی نشده بود، بسیار جذاب دنبال شد و هر دو

۵۰۰ تماشاگر، ناظر شهردار پیشکسوتان

تقابل پیشکسوتان ابومسلم و پیام با اینکه اطلاع رسانی خوبی نشده بود و زمین محل بازی هم سکوی چندانی نداشت، با استقبال خوب اهالی فوتبال همراه شد و نزدیک پانصد نفر این بازی را از نزدیک تماشا کردند. اگر این بازی در زمینی بهتر مانند ورزشگاه تختی برگزار می شد و اطلاع رسانی خوبی هم صورت می گرفت، بی شک می توانست تماشاگران بیشتری داشته باشد. حتی می شد این بازی را با چند تدبیر ساده به مسابقه ای خیرخواهانه هم تبدیل کرد تا هم عوایدی برای گروه های آسیب پذیر مثل کودکان کار داشته باشد و هم بهانه ای باشد برای نشان دادن ظرفیت های اجتماعی این دو تیم به مدیران امروزی که بیشترشان از جای دیگری وارد دنیای ورزش شده اند!

فینال بین پیام و شهرداری

با برد پیام برابر ابومسلم، فینال این مسابقات باید بین شهرداری مشهد و پیام برگزار شود. تیم شهرداری پیش از شهرآورد ابومسلم و پیام در دیداری یک طرفه موفق شد با نتیجه ۲-۱ تیم تربیت خراسان را مغلوب کند. برای تیم شهرداری که بیشتر بازیکنانش از نیروهای خود این مجموعه بزرگ هستند، محمد رضا چین سوری دو گل، جمال پایان، مهدی رستمی و مهدی قاسم زاده گل زنی کردند. دو گل تربیت هم توسط حسین زاده و رضا امیری به ثمر رسید.

افسرنهنگبان شده و به همان درجه دار دستور داده او ترمز کرده و مطلبی یک فصل کتک مفصل درجه دار را زده و بعد دست های او را با سیم مخبرات بسته برده بازداشتگاه تحویل داده است. این ماجرا دهان به دهان چرخید و پرسیدیم جریان چیست، گفتند این افسر دوره ای دیده که مخصوص نیروهاست و آقایی به نام دکتر وارسته از آمریکا آمده است و کاراته تعلیم می دهد. پس از خدمت دنبال این قضیه بودم تا اینکه حدود سال ۱۳۵۰ هاشم وزیری را که آن زمان گروهان یک بود و از ما خرید می کرد، معرفی کردند و گفتند کاراته کار می کند، رفتم نزد وی و تمرین را شروع کردم. خدا بیامرز حسن دانش نیارا، وقتی اولین رئیس هیئت کاراته شد، از تهران درخواست مربی کرد و شاهپور علی آبادی را که تازه کمر بند مشکی گرفته بود، به مشهد اعزام کردند. شش ماه نزد وی تمرین کردیم و زمانی که دانش نیاز ریاست هیئت کاراته کنار رفت، شاهپور علی آبادی هم از مشهد رفت. آن زمان کاراته کاه قدرتی کار می کردند. در هر صورت، نزد مصطفی دوست، هاشم وزیری، شاهپور علی آبادی و آریین خو، کار کردم و چون کاراته دریای علم است و هرچه یاد بگیرم کم است، از تجربیات اساتید دیگری چون دکتر باقر آقامیر، خندان، جمشید، پروفیسور هاسکری، استاد آبه و سایر اساتیدی که از خارج کشور به ایران آمدند، استفاده کردم.»

ازجمله مسئولیت های وی می توان به چندین دوره ریاست هیئت کاراته استان خراسان، جانشین سرپرست انجمن کان دن ریو خراسان، رئیس هیئت ورزش های رزمی خراسان و ریاست هیئت گلف خراسان رضوی اشاره کرد.

ازدواجش از سال ۱۳۵۹ است. در خانواده ای ورزشی متولد شد. پدرش باستانی کار و برادرش، فرامرز، از ورزشکاران بود و حسین از دوره دبستان به سمت فوتبال و در کنارش باستانی رفت و در کباده مهارت پیدا کرد. در کشتی، والیبال و بسکتبال هم دستی داشت و بوکس را هم در دوره دبیرستان به علاقه اش اضافه کرد و نزد رضا ارمانگان آموزش دید. وی می گفت: «خاطر هم هست سروان مصطفی دوست مأمور خرید ارتش بود و برای خرید لوازم یدکی به مغازه ما می آمد. روی سینه وی آرم زیبایی چسبانده شده بود و من سؤال کردم این چیست، او توضیحاتی در خصوص کاراته داد و این گونه کاراته را شناختم. دوره آموزشی خدمت سربازی را در قوشچی می گذراندم. افسری داشتیم به نام مطلبی. شبی در آسایشگاه استراحت می کردم که سروصداهایی شنیدم. صبح جریان را پرسیدم، گفتند سروان مطلبی با درجه داری دعوایش شده و درجه دار حساسی او را کتک زده است. شبانه خبر به تیمسار فرح نام، فرمانده توپخانه، رسید که درجه داری افسری را کتک زده است! تیمسار عصبانی شد و همان شب سروان مطلبی را خواست و به او نفی افسری که از درجه دار کتک بخورد، به درد من نمی خورد. دوره داری؛ یا لباست را بکن، استعفا بده و برو یا شش ماه برو تهران دوره ببین و بیا. شش ماه بعد درجه دار را با پس گردنی می بری نگهبانی و تحویلش می دهی. شش ماه بعد خبردار شدیم سروان مطلبی

نام زوران
خراسان
شماره ۱۹۲
پاشنه ها

درباره فریدون شریف جواهری، پیشکسوت کاراته خراسان خاطره کاراته ای روی شیپ چانگ!

قدمت ورزش نوین در خراسان به اواخر قرن ۱۳ خورشیدی برمی گردد. در حدود ۱۲۰ سالگی که از اولین نشانه های بروز ورزش های نوین در مشهد می گذرد، صدها ورزشکار در رشته های مختلف افتخار آفرینی کرده اند. نام هایی که برخی از آن ها نه تنها در تاریخ ورزش خراسان، بلکه در پهنه ورزش ایران ماندگار شده اند. آنچه در ادامه می خوانید، معرفی یکی از این صد ها بزرگ ورزش خراسان است که به همت و تلاش ستودنی حسن باغبان در چهار جلد کتاب ارزشمند دایرةالمعارف نامداران ورزش خراسان گردآوری و تدوین شده است.

فریدون شریف جواهری چهارمین فرزند خانواده است و دهم آذر سال ۱۳۲۴ در محل کنونی هتل جواهری در خیابان تهران (امام رضا) (کنونی) مشهد متولد شد. نه ساله بود که به خیابان گلستان نقل مکان کردند.

بایرن و میلان برای مهاجم فرانسوی دندان نیز کرده‌اند

بایرن، بونوتوس و میلان به دنبال بازیکن کارگذاشته شده باری سن‌زمن هستند؛ ستاره‌ای با قیمت هنگفت.
زندال کلوپ‌مدانی همچنان با وجود اضماعیفش، در بازار نقل‌وانتقالات علاقه‌مندی زیادی دارد و به نظر می‌رسد در بازار زمستانی از باری سن‌زمن خارج خواهد شد. او که قهرمان فرانسه برایش مبلغ هنگفت ۹۰میلیون یورو پرداخت کرده بود، در دو بازی گذشته بی‌اس‌جی مقابل لیون و موناکو از قهرست تیم خارج شده است. واقعیت این است که کولوپ‌مانی بیست‌وشش‌ساله هرگز نتوانسته است به پای گرافاى را که باری سن‌زمن برایش پرداخت کرده بود، توجیه کند. او سومین خرید گران قیمت تاریخ باشگاه پس از کیلیان امباپه ۱۸۰میلیون یورویی و نیمار ۲۲۲میلیون یورویی است. با وجود امار معیشت در پاریس و وزن فقط یازده گل در ۴۲بازی، کولوپ‌مانی همچنان در بازار نقل‌وانتقالات جاگانش را حفظ کرده است.بایرن‌مونیخ، بونوتوس و میلان به وضیعت خاص کولوپ‌مانی توجه خاصی دارند و برای خرید باانتقال قرضی او اقدام خواهند کرد. آن‌ها باید ۲ میلیون یورو برای قرض‌گرفتن او تا انتهای فصل پرداخت کنند.

سرمربی ایتالیایی تیم‌ملی والیبال ایران پس از گذشت ۴ ماه، هنوز راهی ایران نشده است!

پاگشای پیاتزا، شاید بهار ۱۴۰۴!

مژده رنگیان

سرمربی ایتالیایی تیم ملی والیبال پس از گذشت چهار ماه، همچنان به دلیل رقابت‌های سری و مسابقات اروپایی نتوانسته است به ایران سفر کند. پیاتزا فرزند دومی‌اش را با فدراسیون ایران امضا نکرده است. احتمالاً او بهار ۱۴۰۴ کارش را در ایران آغاز کند.

تیم ملی والیبال ایران از سال آینده با کادرفتی جدیدش وارد صحنه مسابقات بین‌المللی خواهد شد و روبرو پیاتزا ایتالیایی هدایت تیم ملی والیبال بزرگ‌سالان ایران را بر عهده خواهد داشت. هواداران این رشته پرطرفدار در همچنان منتظر آغاز فصل مسابقات ملی هستند تا تیم ملی پس از دو سال پرچالش به روزهای طلایی‌اش بازگردد.

● سرمربی درجه‌یک دیگر سرمی مسابقات جهانی و والیبال آسیا ۲۰۲۴ در حال حاضر در مسابقات ملی است. این قهرست شامل کتات جالبی است. از جمله غیبت دو ستاره برجسته در دست‌های فطریاوسر و سرتیچن در عین حال - اما چند پدیده نوظهور نیز در فهرست او وجود دارد.

● پیاتزا و دست‌و‌پنجه‌های نیمیر مدیلاظنیر ابراهیا

پیاتزا در سال‌های گذشته در تیم‌های میلانو و تیم ملی والیبال هلند نتایج خیلی خوبی گرفته و بخش زیادی از این موفقیت‌ها را مدیون دو ستاره خود بوده است. نیمیر عبدالعزیز در تیم ملی والیبال هلند و یوکی ایشیکاوا در تیم میلانو در سال‌های گذشته سهم بزرگی در موفقیت‌های او داشته‌اند. شاید امین اسماعیل‌باز، فطریاوسر نیز اسکر بلخاتوف لهستان، بتولد ستاره اول پیاتزا

● بایان رسید، به ایران سفر خواهد کرد. این اظهار نظر یعنی اینکه باید دید چه زمانی میلانو از سری ح‌دف خواهد شد. اکنون تیم میلانو در سری ا ششم است و اگر به مرحله پای‌ان رقابت‌ها هلند را بر روی رتبه پیاتزا آف‌اگرده بودند.

بسته‌شدن پرونده والیبال نشسته بانوان باقهرمانی دال

بیستمین دوره مسابقات لیگ برتر والیبال نشسته بانوان با قهرمانی تیم ملی والیبال نشسته بانوان که در دفتراسپورتن جاسپان‌ان توان بازیکن بزرگوار شد، با عنوان دیدار پیگیرسی شد و در پایان تیم نیمیر تیم تا توانست هشت قهرمانی این دوره از رقابت‌ها را به خود اختصاص دهد و تیم‌های فولاد هرمزگان و مهربان کرمان بهترین تیم سوم شدند. دو نام سیاهان و ذوب‌آهن از غایبان بزرگ لیگ اول مسال بودند.

مدیران پرسپولیس برای انتخاب سرمربی جدیدشان دوباره سراغ بازی اسم و فامیل رفته‌اند

تک‌سناریوی تک‌سناریوی

احسان سرشارفری

کارلوس گاریدو چند روز پس از آنکه

انار شیب جله گانه تهران را خورد، از

و همین موضوع باعث شده است توجه بسیاری از باشگاه‌های

بزرگ حاضر در رقابت‌های لیگ برتر انگلیس را جلب کند.

نام باشگاه آرسنال در این مدت به صورت جدی در کنار نام

این بازیکن به گوش می‌رسید و گفته می‌شد آن‌ها آماده‌اند

تا مبلغ درخورتوجهی برای به خدمت‌گرفتن او هزینه‌شان

به خصوص که پس از جدایی اوایمانبک، هرگز مهاجم درخشان

در چه یکی ندانسته‌اند. اما حالا روزنامه انگلیسی تلگراف

مدعی شده است که مدیران باشگاه نیوکسل خواهان دریافت

مبلغی در حدود ۱۸۰میلیون یورو برای موافت با فروش این

بازیکن هستند که مبلغی زیادی برای آرسنال به حساب می‌آید

است.کن که نشور جامعه هواداری را کم کند، تا

حسدی خود جلوه دهد. اما مشکل در قیفا از همان

جایی شروع شد که سرمربی موقت پرسپولیس

از هر فرصتی برای به‌یادماندنش

استفاده کرد و در نهایت هم به‌رقم

پنجاهه‌هزار دلار موفق بود.دش

آب پاکی را روی دست او

ریخت. حالا بازم

پرسپولیس در موقعیتی تاریخی قرار گرفته که پیش

از این بارها آن را تجربه کرده است. اکنون انتخاب

سومربی خارجی قابل‌تنها اولویت درویش

است و این درحالی است که هم در روزهای

گذشته نام‌های متعدد مدعی هم به میز آمده و

در نهایت یکی مهر کتسلی روی پرونده‌شان

ثبت شده است.

● پرسپولیس از کتکه ستین به گاریدو رسید!

اوسمار ویرا در پایان لیگ‌گفته، پس از آنکه جام

قهرمانی فوتبال ایران را با پرسپولیس بالای سر برد،

تصمیم گرفت برای ادامه‌فصلت به جنوب‌شرقی

چراغ خاموش صورت بگیرد. حالا با رفتن گاریدو در

آسیا سفر کند و تجربه جدیدی را در کنارنامه‌اش

ثبت کند. درست پس از این اتفاق بود که اخبار

مختلفی درباره انتخاب سرمربی جدید سرخ‌ها

پس از رفتن گاریدو، پرسپولیس‌ها با یک‌بازمی

برای پیش‌بینی کارها به‌صورت موقت به توافق

یک‌بار دیگر اجرا شد. همان موقع هم گزینه‌های

رسیدند. باقری هفته‌اندیز در بازی پایانی نیم‌فصل

هم به‌عنوان سومربی مقابل هوادار به زمین می‌رود،

اما پس از آن احتمال تغییر رفتار و تصمیم این مربی

چهره‌هایی بودند که افراد مختلف به فرمان لیگ

زیاد خواهد بود. در این وضعیت، مدیران پرسپولیس به خوبی می‌دانند که پیشی از بازی سورچام باید تکلیف نیوکمت این تیم را مشخص کنند. چون بازی‌های بعدی پرسپولیس در این لیگ برتر، تیم ختگان و جام حذفی اسلا صاده نیست و اگر قرار باشد این تیم به همین منوال پیش برود، از همین حالا باید آن کارنامه‌شان نه تنها با ارقامی کمتر از پنج‌شش میلیون دلار حاضر باشگاه پرسپولیس بر استخدام فوری جانشین‌خوان کارلوس گاریدو است. اما با توجه به بودجه سرخ‌پوشان، تاکنون تلاش آن‌ها برای استخدام سرمربی جدید راه به جایی نبرده است و به این بست خواهد خورد.

● تک‌سناریوی تکراری

نام‌های آشنا و غریبه با کارنامه‌های گوناگون. یک روز دل‌پوسکه مطرح می‌شود و روز دیگر نام فلیپیه اسکولاری به‌عنوان جانشین گاریدو به میان می‌آید. نام‌ها متنوع است. از دامیر کرنازار و سرچیو فرانس گرفته تا لوسیسو و حتی خود کریم باقری. البته به شرط حضور یک دستیار آن‌هم درحالی‌که هیچ‌کدام از آن‌ها مذاکره‌ای با باشگاه پرسپولیس نداشته‌اند و خود کریم باقری هم علاقه‌ای

این روزها رزمه‌هایی درباره نزدیک‌بودن توافق لیورپول با صلاح سرخ‌ها تمدید قرارداد شیده اسلات نقاط ضعف جدی فلیپیه اسکولاری به‌نمایش بهترین بازیکن لیورپول در دفاع است. اما با توجه به پایان قرارداد اسلات با انگفدی‌ها در تابستان آینده، او از همین حالا می‌تواند مذاکره با دیگر باشگاه‌ها آغاز کند. در تریه در این نیست که اول‌مد حضور اسلات‌شان می‌لوش کرافک، مدافع چهره‌استانی پورسوت، است. کرکر در سفت‌های در دستم‌کر یکی دو فصل آینده موفقیت آن‌ها را تضمین خواهد کرد. درست مانند صلاح. قرارداد آرنولد هم در پایان فصل تمام می‌شود. این مدافع راست به‌تازگی فصل گذشته به‌عنوان و امپور اینگه مدیران لیورپول هنوز نتوانسته‌اند با او بر سرمدتی قرارداد توافق کنند. عجب به‌جذب یک بازیکن با این مشخصات است! در حالی که لیورپول در دفاع چپ، به نظر آمده جذب او در نقل‌وانتقالات زمستانی هستند.

● مأموریت دشوار حفظ ۳ بازیکنان اصلی ترین مأموریت مدیران پرسپولیس در فصل نیمه، تمدید قطعی قرارداد سه ستاره اصلی تیمشان است. موضوعی که باعث می‌شود محمد صلاح، ترنت الکساندر آرنولد و ویرجیل فن دایک هم برای موفقیت لیورپول ضروری به نظر برسد.

● مأموریت دشوار حفظ ۳ بازیکنان اصلی ترین مأموریت مدیران پرسپولیس در فصل نیمه، تمدید قطعی قرارداد سه ستاره اصلی تیمشان است. موضوعی که باعث می‌شود محمد صلاح، ترنت الکساندر آرنولد و ویرجیل فن دایک هم برای موفقیت لیورپول ضروری به نظر برسد.

جدید رفتند و در بازار نقل‌وانتقالات تابستانه فیرمنشان را حضور چهار بازیکن خارجی جدید استقلالی‌ها در کنار توافق با میودراگ بوویچ به‌عنوان سرمربی، مومل عبدالرضا را به‌عنوان بازیکن آسیایی به خدمت‌گرفتنند و یادیمتریوس چازنیتسایس، تیوی بیفوما و کائیتا تونیز هم در توافق رسیدند تا آئی‌بی‌پوشان اهوازی با سیماپی ارفکان در رفتن گل‌ساز برخشند در به‌ساز بازی ابتدایی در فوتبال ایران، دوگل و یک پاس گل در کارنامه‌اش نقش ببندد. در ادامه مسیر، بیفوما در جمع تیم پرسپولیس در لیگ برتر و جام حذفی، یک گل زد و کل ساعت که هر دو نام‌گیرنداری او برابر مس رفتشان بود تا شمار گل‌هایش با بازیکنان استقلال خوزستان به عدد سه برسد و دو پاس گل هم در کارنامه‌اش نقش ببندد.

● شروع رویایی بیفوما در لیگ استقلال خوزستان در هفته دوم با استقلال خوزستان نهایب شد و او که در دیدار برابر الوویمیوم اکرا و گرگ‌مهرستان حضور نداشت، زنده اولین گل فصل آئی‌پوشان اهوازی بود. آن هم در مسابقه با استقلال تهران در اهواز. بیفوما با وجود آنکه فقط هفده دقیقه برابر

استقلال تهران به میدان رفت، از روی یک ضربه ایستگاهی موفق به گل‌زنی شد تا خیلی زود پیش‌بینی‌های او را به‌سازد و زمینه‌ساز اولین برد فصل آئی‌پوشان اهوازی آن هم مقابل استقلال تهران شد. بیفوما پس از گل‌زنی برابر استقلال تهران، در دومین تجربه حضورش در ترکیب آئی‌پوشان اهوازی برابر شمنن آذر قزوین گل زد و سپس توانست در جدال با چادرمولی ارکان در رفتن گل‌ساز برخشند در به‌ساز بازی ابتدایی در فوتبال ایران، دوگل و یک پاس گل در کارنامه‌اش نقش ببندد. در ادامه مسیر، بیفوما در جمع تیم پرسپولیس در لیگ برتر و جام حذفی، یک گل زد و کل ساعت که هر دو نام‌گیرنداری او برابر مس رفتشان بود تا شمار گل‌هایش با بازیکنان استقلال خوزستان به عدد سه برسد و دو پاس گل هم در کارنامه‌اش نقش ببندد.

● شروع رویایی بیفوما در لیگ استقلال خوزستان در هفته دوم با استقلال خوزستان نهایب شد و او که در دیدار برابر الوویمیوم اکرا و گرگ‌مهرستان حضور نداشت، زنده اولین گل فصل آئی‌پوشان اهوازی بود. آن هم در مسابقه با استقلال تهران در اهواز. بیفوما با وجود آنکه فقط هفده دقیقه برابر

پیشنهادهای اروپایی به دست ستاره ایرانی رسید

عمری بر سر دوراهی

باشگاه ملوان علاقه دارد تا محمد عمری را تا پایان فصل در اختیار داشته باشد. عمری، ستاره تکنیکی فصل گذشته پرسپولیس که برای گذراندن خدمت سربازی راهی ملوان شده است. به‌رودی باید به پرسپولیس بازگردد. عمری که در این فصل جزو خوب‌های تیمش بوده است، قصد دارد با ارائه مذاکره، کسری خدمت بگیرد و در صورتی‌که سازمان نظام وظیفه مذاکرش را تأیید کند، در نیم‌فصل به پرسپولیس برمی‌گردد.

کنکه جالب اینکه باشگاه ملوان با درخواست مازیار زارع به دنبال نگه داشتن عمری است و می‌خواهد از این ستاره تکنیکی در نیم‌فصل دوم استفاده کند. مهم باشد. آنچه قایدی را باستیار سابقه، سرعت ویژه اوست که از این بازیکن چه‌روی متفاوت دید آورده است.

وضیعت قایدی در لیگ امارات سبب شده است او در فهرست تیم اروپایی قرار بگیرد. نانیتینگ‌ما فارست انگلیس، ریوآو پرتغال و المپیاکو یونان با باشگاه‌هایی هستند که برای جذب مهدی قایدی علاقه نشان داده‌اند. این باشگاه‌ها در حال مذاکره با استیارها هستند تا شاید بتوانند این بازیکن را به خدمت بگیرند. البته باشگاه اماراتی‌ح رضایت‌نامه درخورتوجهی را برای آزادسازی این بازیکن و مذاکره‌کنش درخواست کرده است.

می‌تواند طبق قانون همچنان خوشش در اربانتا کند، حتی اگر نتواند بازی کند. این بازیکن تا تابستان سال ۲۰۰۳ با پارسا قرارداد دارد. در هر صورت، در پارسا مشخص‌کننده که راه‌حلی برای این مشکل پیدا خواهند کرد این راه به اومو منتقل کرده‌اند.

دنیایی در سال اول ریاست لاورا آغاز شد؛ زمانی که فقط پس از کاهش دستمزد بیکه، قرارداد دنیایی و اگر نتواند تا فردا، امضا خواهد شد. با استفاده از اهرم‌های مالی ثبت‌شد و گواهی با حکم دادگاه توانست به فهرست بلوگران اضافه شود. پارسال هم قراردادهای ژائوفلیکس و کانسلو دوباره با استفاده از اهرم‌های مالی ثبت‌شد. اومو نیز این فصل در بازی‌ا راه به دلیل ثبت‌شدن قراردادش از دست تیم راهبراهی کند که آن‌ها بتوانند تا فردا از پس این داد، اما مصدومیت گریستنسن به او اجازه داد تا سی‌ویکم دستامر مجوز بازی داشته باشد. اکنون این وضعیت به پایان می‌رسد و هوادان انتظار یک معجزه جدید از لاورتا برای ثبت‌قرارداد امواد دارد. حوروش در تیم رami کشد.

● کثرتی بلوگران تا آینده اومو بحران مالی به بخشی جدایی‌ناپذیر از وضعیت پارسا در چند فصل گذشته تبدیل شده است. این پنجمین باری است که پارسولونا در چهار سال گذشته باید منتظر معجزه‌ای در آخرین لحظات برای ثبت‌نام یک بازیکن باشد. این مشکل با مقیاس

● کثرتی بلوگران تا آینده اومو بحران مالی به بخشی جدایی‌ناپذیر از وضعیت پارسا در چند فصل گذشته تبدیل شده است. این پنجمین باری است که پارسولونا در چهار سال گذشته باید منتظر معجزه‌ای در آخرین لحظات برای ثبت‌نام یک بازیکن باشد. این مشکل با مقیاس

● کثرتی بلوگران تا آینده اومو بحران مالی به بخشی جدایی‌ناپذیر از وضعیت پارسا در چند فصل گذشته تبدیل شده است. این پنجمین باری است که پارسولونا در چهار سال گذشته باید منتظر معجزه‌ای در آخرین لحظات برای ثبت‌نام یک بازیکن باشد. این مشکل با مقیاس

● مشربان وینگر فرانسوی به‌خط‌شدن مدیران باشگاه استقلال خوزستان پس از شروع خوب تیوی بیفوما در فوتبال ایران، به‌سرعت سراغ تمدید قرارداد او رفتند و این وینگر فرانسوی‌کنگویی، درحالی‌که او تا پایان فصل قرارداد داشت، برای دو فصل دیگر به توافق رسیدند. قرارداد بیفوما آئی‌بی‌پوشان اهوازی تمدید شد. حال‌در آستانه بازار نقل‌وانتقالات زمستانه، گمانه‌زنی‌های رزشماردی درباره آینده کاری بیفوما به‌گوش می‌رسد و باید دید او در بازار زمستانه به فروش می‌رسد یا می‌تواند پس از ثبت‌سه گل و دوپاس گل در دوازده مسابقه لیگ برتر، آرایش در تیم خوزستان را در نخست‌نیم‌فصل خوزستان، اما بیفوما در شش‌روزدهای نخست‌نیم‌فصل خوزستان برابر لاولا چهار بازیکن شد تا به‌دلیل محرومیت نتواند مقابل تراکور در هفته پایانی نیم‌فصل اول حضور یابد. به این ترتیب، جذب، شاهد جدایی او از استقلال خوزستان خواهد بود.

● مشربان وینگر فرانسوی به‌خط‌شدن مدیران باشگاه استقلال خوزستان پس از شروع خوب تیوی بیفوما در فوتبال ایران، به‌سرعت سراغ تمدید قرارداد او رفتند و این وینگر فرانسوی‌کنگویی، درحالی‌که او تا پایان فصل قرارداد داشت، برای دو فصل دیگر به توافق رسیدند. قرارداد بیفوما آئی‌بی‌پوشان اهوازی تمدید شد. حال‌در آستانه بازار نقل‌وانتقالات زمستانه، گمانه‌زنی‌های رزشماردی درباره آینده کاری بیفوما به‌گوش می‌رسد و باید دید او در بازار زمستانه به فروش می‌رسد یا می‌تواند پس از ثبت‌سه گل و دوپاس گل در دوازده مسابقه لیگ برتر، آرایش در تیم خوزستان را در نخست‌نیم‌فصل خوزستان، اما بیفوما در شش‌روزدهای نخست‌نیم‌فصل خوزستان برابر لاولا چهار بازیکن شد تا به‌دلیل محرومیت نتواند مقابل تراکور در هفته پایانی نیم‌فصل اول حضور یابد. به این ترتیب، جذب، شاهد جدایی او از استقلال خوزستان خواهد بود.

مدیرکل امور مالیاتی
خراسان رضوی عنوان کرد:

مالیات در خدمت آموزش

مدیرکل امور مالیاتی خراسان رضوی در گزارشی که در روزهای گذشته به مدیرکل امور مالیاتی خراسان رضوی دربارۀ این طرح گفت: بیش از ۸۰۰ میلیارد تومان اعتبار برای تکمیل ۲۰۸ طرح و پروژه نیمه تمام استان در «طرح نشان دارکردن مالیات» مورد نیاز بود که از طریق این طرح حدود ۵۰ درصد از اعتبار مورد نیاز این پروژه ها با انتخاب مؤدیان تأمین شد.

شاکر رضامردی افزود: ۳ هزار و ۲۰۲ مؤدی با اعتباری بیش از ۶۱ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان، هزینه کرد مالیات خود را به حوزه آموزش و پرورش استان اختصاص دادند. این مبلغ حدود ۷۲ درصد از اعتبار لازم برای تکمیل کل پروژه های حوزه

چهره روز

آموزش و پرورش استان را که در این طرح وجود داشت تأمین می کند. وی با بیان اینکه حدود ۹۰ درصد از دانش آموزان و مدارس حاشیه مشهد در منطقه تبادکان قرار دارد، اضافه کرد: این منطقه با جمعیت ۱۲۵ هزار دانش آموز بزرگترین منطقه آموزشی کشور است. این در حالی است که بیشترین محرومیت را دانش آموزان این منطقه دارند.

مدیرکل امور مالیاتی خراسان رضوی با اشاره به تخصیص اعتبار درآمدهای مالیاتی برای پروژه های نیمه تمام در حوزه آموزش و پرورش

منطقه تبادکان مشهد گفت: در این منطقه سه پروژه انتخاب برای اجرای «طرح نشان دارکردن مالیات» به مؤدیان اعلام شد. خوشبختانه با مشارکت مؤدیان، اعتبار لازم برای تکمیل هر سه پروژه به طور ۱۰۰ درصد با اعتباری بالغ بر ۱۶ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان تأمین شد. مریدی افزود: یکی از این پروژه ها اجرای مقاوم سازی و توسعه مدرسه دوازده کلاسه بوستان علم تبادکان است که برای تکمیل آن اعتباری در حدود ۱۶ میلیارد تومان نیاز داشت که در مرداد ماه امسال برای اولین بار ۵۸۲ نفر از مؤدیان

ارز توافقی، مقدمه حذف رانت ارزی

فعالان اقتصادی استان در گفت و گو با شهرآرا از تأثیر حذف ارز نیمایی بر صادرات می گویند

سرور هادیان

گزارش روز

در ماه های گذشته بازنگری در سیاست های ارزی با هدف ثبات بیشتر اقتصادی، حذف رانت، بهبود تراز تجاری و مقابله با اقتصاد دستوری و پیامدهای منفی آن برای صنایع کشور در دستور کار قرار گرفته است. در همین راستا وزیر اقتصاد در شورای گفت و گو دولت و بخش خصوصی تأکید کرد که نرخ ارز باید توافقی تعیین شود. به این ترتیب با اعلام بانک مرکزی، از بیست و چهارم آذر بازار توافقی ارز تجاری در مرکز مبادله ارز و طلا راه اندازی شد و تا پایان بهمن امسال همه صادرکنندگان به عرضه ارز در این بازار ملزم هستند. پیش از راه اندازی نخستین بازار توافقی حواله ارز در کشور، شرکت های صادرکننده مجبور بودند ارز خود را با نرخ های دستوری در سامانه نیما عرضه کنند که نرخ ها غالباً اختلاف بیش از ۳۵ درصدی با نرخ های بازار غیررسمی داشته است. کارشناسان معتقدند این اقدامات می تواند به افزایش صادرات و تقویت تجارت بخش خصوصی منجر شود.

رشد مطلوب صادراتی در گرو تک نرخی شدن ارز رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی در گفت و گو با شهرآرا می گوید: تک نرخی شدن ارز می تواند نقشی کلیدی در بهبود صادرات و رفع مشکلات واسطه گری و رانت ایفا کند. کاظم شیردل می افزاید: بازار مبادله ارزی فرصت خوبی برای اصلاح وضعیت ارزی کشور است. اما تأثیر آن در کوتاه مدت محسوس نخواهد بود. وی با اشاره به موانع موجود، از جمله تحریم ها و مشکلات سیستم های بانکی، می گوید: اگر بتوانیم ارز توافقی را به درستی مدیریت کنیم، گام بزرگی در حذف واسطه ها و واقعی سازی قیمت ها برداشته خواهد شد. شیردل تأکید می کند: حل مشکلات تعهد ارزی در یکی دو ماه آینده امکان پذیر است، اما دستیابی به نتیجه مطلوب زمانی ممکن خواهد بود که تفاوت نرخ دلار توافقی و آزاد به کمترین حد برسد. اگر این اختلاف حدود ۱۵ تا ۱۵ هزار تومان باقی بماند، همچنان شاهد دو واسطه گری خواهیم بود. برای کنترل بهتر بازار، ارز باید تک نرخی شود و ارز دولتی فقط به کالاهای اساسی اختصاص یابد که با نظارت دولت وارد می شوند. رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی با اشاره به همکاری مناسب دولت و بخش خصوصی، می گوید: هماهنگی های ایجاد شده میان دولت و فعالان اقتصادی گامی مثبت است. امیدوارم این روند ادامه یابد و دولت از ظرفیت های بخش خصوصی برای بهبود سیاست گذاری های ارزی بهره برداری کند.

گامی مثبت برای شفافیت اقتصادی همچنین رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی خراسان رضوی اجرای مرکز مبادله ارز را یکی از اقدامات مفید اقتصادی در چند دهه گذشته می داند و به تأثیر مثبت آن بر بازار ارز و شفافیت اقتصادی تأکید می کند. حسین محمدیان در گفت و گو با شهرآرا اظهار می کند: مرکز مبادله ارز پس از اسال هادخواست صادرکنندگان اجرایی شد و نکته مثبت آن تعیین نرخ ارز بر اساس عرضه و تقاضاست. این اقدام به سود صادرکنندگان و مردم خواهد بود. زیرا پیش از این نرخ ارز در سامانه نیما به صورت دستوری تعیین می شد و توزیع رانت های کلان رادری داشت که بهبود معیشت مردم مؤثر نبود.

مالیات خود را در قالب «فرم تبصره ماده ۱۰۰» با اعتباری افزون بر ۱۵ میلیارد اختصاص دادند. وی احداث هنرستان پانزده کلاسه کارودانش پسرانه تبادکان را یکی دیگر از این پروژه ها بیان و اظهار کرد: برای تکمیل این پروژه اعتباری در حدود ۵۰۰ میلیون تومان مورد نیاز بود که با مشارکت ۶۵ مؤدی به صورت ۱۰۰ درصد از محل مالیات تبصره ماده ۱۰۰ تأمین شد. مریدی افزود: سومین پروژه مرتبط با حوزه آموزش و پرورش این منطقه، احداث استخر شنای سرپوشیده دانش آموزان تبادکان است که اعتبار آن از محل وصول مالیات به میزان ۲۵۰ میلیون تومان به طور ۱۰۰ درصد با مشارکت ۳۳ مؤدی تأمین شد.

ارز توافقی، مقدمه حذف رانت ارزی

فعالان اقتصادی استان در گفت و گو با شهرآرا از تأثیر حذف ارز نیمایی بر صادرات می گویند

سرور هادیان

گزارش روز

در ماه های گذشته بازنگری در سیاست های ارزی با هدف ثبات بیشتر اقتصادی، حذف رانت، بهبود تراز تجاری و مقابله با اقتصاد دستوری و پیامدهای منفی آن برای صنایع کشور در دستور کار قرار گرفته است. در همین راستا وزیر اقتصاد در شورای گفت و گو دولت و بخش خصوصی تأکید کرد که نرخ ارز باید توافقی تعیین شود. به این ترتیب با اعلام بانک مرکزی، از بیست و چهارم آذر بازار توافقی ارز تجاری در مرکز مبادله ارز و طلا راه اندازی شد و تا پایان بهمن امسال همه صادرکنندگان به عرضه ارز در این بازار ملزم هستند. پیش از راه اندازی نخستین بازار توافقی حواله ارز در کشور، شرکت های صادرکننده مجبور بودند ارز خود را با نرخ های دستوری در سامانه نیما عرضه کنند که نرخ ها غالباً اختلاف بیش از ۳۵ درصدی با نرخ های بازار غیررسمی داشته است. کارشناسان معتقدند این اقدامات می تواند به افزایش صادرات و تقویت تجارت بخش خصوصی منجر شود.

رشد مطلوب صادراتی در گرو تک نرخی شدن ارز رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی در گفت و گو با شهرآرا می گوید: تک نرخی شدن ارز می تواند نقشی کلیدی در بهبود صادرات و رفع مشکلات واسطه گری و رانت ایفا کند. کاظم شیردل می افزاید: بازار مبادله ارزی فرصت خوبی برای اصلاح وضعیت ارزی کشور است. اما تأثیر آن در کوتاه مدت محسوس نخواهد بود. وی با اشاره به موانع موجود، از جمله تحریم ها و مشکلات سیستم های بانکی، می گوید: اگر بتوانیم ارز توافقی را به درستی مدیریت کنیم، گام بزرگی در حذف واسطه ها و واقعی سازی قیمت ها برداشته خواهد شد. شیردل تأکید می کند: حل مشکلات تعهد ارزی در یکی دو ماه آینده امکان پذیر است، اما دستیابی به نتیجه مطلوب زمانی ممکن خواهد بود که تفاوت نرخ دلار توافقی و آزاد به کمترین حد برسد. اگر این اختلاف حدود ۱۵ تا ۱۵ هزار تومان باقی بماند، همچنان شاهد دو واسطه گری خواهیم بود. برای کنترل بهتر بازار، ارز باید تک نرخی شود و ارز دولتی فقط به کالاهای اساسی اختصاص یابد که با نظارت دولت وارد می شوند. رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی با اشاره به همکاری مناسب دولت و بخش خصوصی، می گوید: هماهنگی های ایجاد شده میان دولت و فعالان اقتصادی گامی مثبت است. امیدوارم این روند ادامه یابد و دولت از ظرفیت های بخش خصوصی برای بهبود سیاست گذاری های ارزی بهره برداری کند.

گامی مثبت برای شفافیت اقتصادی همچنین رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی خراسان رضوی اجرای مرکز مبادله ارز را یکی از اقدامات مفید اقتصادی در چند دهه گذشته می داند و به تأثیر مثبت آن بر بازار ارز و شفافیت اقتصادی تأکید می کند. حسین محمدیان در گفت و گو با شهرآرا اظهار می کند: مرکز مبادله ارز پس از اسال هادخواست صادرکنندگان اجرایی شد و نکته مثبت آن تعیین نرخ ارز بر اساس عرضه و تقاضاست. این اقدام به سود صادرکنندگان و مردم خواهد بود. زیرا پیش از این نرخ ارز در سامانه نیما به صورت دستوری تعیین می شد و توزیع رانت های کلان رادری داشت که بهبود معیشت مردم مؤثر نبود.

استان تأکید می کند: باید از اقدامات درست اقتصادی حمایت کرد و مردم را از نگرانی های بی اساس دور نگه داشت. مرکز مبادله ارز نوعی جراحی اقتصادی است که امکان دارد تورم کوتاه مدتی ایجاد کند، اما برای بهبود اقتصاد کشور ضروری است. با اجرای کامل این طرح و شفافیت بیشتر در بازار ارز، آینده اقتصادی کشور روشن تر خواهد شد. مردم و دولت باید از این طرح حمایت کنند تا گام های بعدی نیز با قدرت بیشتری برداشته شود.

رانت و تبعیض در بازار ارز محمدیان با اشاره به رانت های ناشی از نرخ های دستوری، می گوید: در گذشته ارزهای رانته فقط به جیب گروه های خاص می رفت و حتی تولیدکنندگان نیز به آن دسترسی نداشتند. مردم کالاهاشان را بر اساس ارز آزاد می خریدند. اما رانت ها به دست عده ای محدود می رسید. اجرای مرکز مبادله ارز گامی درست و ضروری است که در بسیاری از کشورها نیز انجام می شود. محمدیان درباره نوسانات اخیر بازار ارز توضیح می دهد: نوسانات ارزی معمولاً در پایان سال میلادی

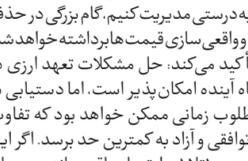
عبدالله یزدان بخش
رئیس کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی استان: تولیدکنندگان انتظار شکل گیری اقتصاد و تجارتی آزاد را دارند. زیرا با این اتفاق بسیاری از چالش های بخش خصوصی در انجام فعالیت های تجاری رفع خواهد شد. امروز صنعتگران برای دریافت ارز با چالش های متعددی روبه رو هستند

کاظم شیردل
رئیس اتحادیه صادرکنندگان استان: اگر بتوانیم ارز توافقی را به درستی مدیریت کنیم، گام بزرگی در حذف واسطه ها و واقعی سازی قیمت ها برداشته خواهد شد. تک نرخی شدن ارز می تواند نقشی کلیدی در بهبود صادرات و رفع مشکلات واسطه گری و رانت ایفا کند

حسین محمدیان
رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی استان: در گذشته ارزهای رانته فقط به جیب گروه های خاص می رفت و حتی تولیدکنندگان نیز به آن دسترسی نداشتند. مردم کالاهاشان را بر اساس رانت ها به دست عده ای محدود می رسید

جواد نیشابوری
عضو هیئت مدیره انجمن مدیران صنایع خراسان: اگر دولت بتواند سازوکار بازار را به سمتی هدایت کند که نرخ توافقی به عنوان معیار شناخته شود، بخشی از مشکلات حل خواهد شد. اما در وضعیت کنونی، نرخ توافقی و بازار آزاد همچنان دوگانگی دارند و این موجب سردرگمی شده است

تأکید بر واقعی سازی نرخ ارز در بازار همچنین عضو هیئت مدیره انجمن مدیران صنایع خراسان ضمن اشاره به تأثیر نسبی ارز توافقی، از دوگانگی نرخ ارز در بازار انتقاد و بر ضرورت واقعی سازی نرخ ها بر اساس عرضه و تقاضا تأکید می کند. جواد نیشابوری در گفت و گو با شهرآرا اظهار می کند: ارز توافقی تأثیراتی داشته است، اما همچنان تفاوتی ۱۴ تا ۱۵ هزار تومانی بین نرخ ارز توافقی و بازار آزاد وجود دارد. این اختلاف قیمت، در معاملات عمده به رقم های چشمگیری تبدیل می شود. وی می افزاید: اکنون ۹۹ درصد معاملات کالا بر اساس نرخ بازار آزاد انجام می شود و نرخ توافقی تأثیر مستقیمی بر قیمت گذاری مواد اولیه

تأکید بر واقعی سازی نرخ ارز در بازار همچنین عضو هیئت مدیره انجمن مدیران صنایع خراسان ضمن اشاره به تأثیر نسبی ارز توافقی، از دوگانگی نرخ ارز در بازار انتقاد و بر ضرورت واقعی سازی نرخ ها بر اساس عرضه و تقاضا تأکید می کند. جواد نیشابوری در گفت و گو با شهرآرا اظهار می کند: ارز توافقی تأثیراتی داشته است، اما همچنان تفاوتی ۱۴ تا ۱۵ هزار تومانی بین نرخ ارز توافقی و بازار آزاد وجود دارد. این اختلاف قیمت، در معاملات عمده به رقم های چشمگیری تبدیل می شود. وی می افزاید: اکنون ۹۹ درصد معاملات کالا بر اساس نرخ بازار آزاد انجام می شود و نرخ توافقی تأثیر مستقیمی بر قیمت گذاری مواد اولیه

تأکید بر واقعی سازی نرخ ارز در بازار همچنین عضو هیئت مدیره انجمن مدیران صنایع خراسان ضمن اشاره به تأثیر نسبی ارز توافقی، از دوگانگی نرخ ارز در بازار انتقاد و بر ضرورت واقعی سازی نرخ ها بر اساس عرضه و تقاضا تأکید می کند. جواد نیشابوری در گفت و گو با شهرآرا اظهار می کند: ارز توافقی تأثیراتی داشته است، اما همچنان تفاوتی ۱۴ تا ۱۵ هزار تومانی بین نرخ ارز توافقی و بازار آزاد وجود دارد. این اختلاف قیمت، در معاملات عمده به رقم های چشمگیری تبدیل می شود. وی می افزاید: اکنون ۹۹ درصد معاملات کالا بر اساس نرخ بازار آزاد انجام می شود و نرخ توافقی تأثیر مستقیمی بر قیمت گذاری مواد اولیه

تأکید بر واقعی سازی نرخ ارز در بازار همچنین عضو هیئت مدیره انجمن مدیران صنایع خراسان ضمن اشاره به تأثیر نسبی ارز توافقی، از دوگانگی نرخ ارز در بازار انتقاد و بر ضرورت واقعی سازی نرخ ها بر اساس عرضه و تقاضا تأکید می کند. جواد نیشابوری در گفت و گو با شهرآرا اظهار می کند: ارز توافقی تأثیراتی داشته است، اما همچنان تفاوتی ۱۴ تا ۱۵ هزار تومانی بین نرخ ارز توافقی و بازار آزاد وجود دارد. این اختلاف قیمت، در معاملات عمده به رقم های چشمگیری تبدیل می شود. وی می افزاید: اکنون ۹۹ درصد معاملات کالا بر اساس نرخ بازار آزاد انجام می شود و نرخ توافقی تأثیر مستقیمی بر قیمت گذاری مواد اولیه

تأکید بر واقعی سازی نرخ ارز در بازار همچنین عضو هیئت مدیره انجمن مدیران صنایع خراسان ضمن اشاره به تأثیر نسبی ارز توافقی، از دوگانگی نرخ ارز در بازار انتقاد و بر ضرورت واقعی سازی نرخ ها بر اساس عرضه و تقاضا تأکید می کند. جواد نیشابوری در گفت و گو با شهرآرا اظهار می کند: ارز توافقی تأثیراتی داشته است، اما همچنان تفاوتی ۱۴ تا ۱۵ هزار تومانی بین نرخ ارز توافقی و بازار آزاد وجود دارد. این اختلاف قیمت، در معاملات عمده به رقم های چشمگیری تبدیل می شود. وی می افزاید: اکنون ۹۹ درصد معاملات کالا بر اساس نرخ بازار آزاد انجام می شود و نرخ توافقی تأثیر مستقیمی بر قیمت گذاری مواد اولیه

شروع کاهش قیمت دلار در بازار

کاهش تقاضا برای خرید ارز نیز سخن می گویند و این موضوع را در کنار افزایش مداخلات ارزی، عامل مهمی برای استارت کاهش قیمت ها در بازار ارز می دانند. دلان کف بازار می گویند: در بازار پیچیده است که ریزش قیمت ها ادامه خواهد داشت و حتی

کف بازار و فضای مجازی به کانال ۸۰ هزار تومان برگشته است. کسب اطلاع خبرنگار تستیم بیانگران است که مداخلات ارزی بازار ساز در بازار طی روز جاری افزایش یافته و همین امر موجب تشدید روند نزولی قیمت ها در بازار ارز شده است. فعالان بازار البته از

کف بازار و فضای مجازی به کانال ۸۰ هزار تومان برگشته است. کسب اطلاع خبرنگار تستیم بیانگران است که مداخلات ارزی بازار ساز در بازار طی روز جاری افزایش یافته و همین امر موجب تشدید روند نزولی قیمت ها در بازار ارز شده است. فعالان بازار البته از

کف بازار و فضای مجازی به کانال ۸۰ هزار تومان برگشته است. کسب اطلاع خبرنگار تستیم بیانگران است که مداخلات ارزی بازار ساز در بازار طی روز جاری افزایش یافته و همین امر موجب تشدید روند نزولی قیمت ها در بازار ارز شده است. فعالان بازار البته از

کف بازار و فضای مجازی به کانال ۸۰ هزار تومان برگشته است. کسب اطلاع خبرنگار تستیم بیانگران است که مداخلات ارزی بازار ساز در بازار طی روز جاری افزایش یافته و همین امر موجب تشدید روند نزولی قیمت ها در بازار ارز شده است. فعالان بازار البته از

قیمت ها به تومان است	لیبرتی	درهم امارات	یوان چین	پوند	یورو	دلار
۲۲۹۵	۲۲۲۰۰	۱۱۰۵۰	۱۰۱۵۵۰	۸۴۲۰۰	۸۰۷۰۰	
میزان تغییرات روزانه						
۱/۵٪	۱/۱۶٪	۱/۲۸٪	۱/۶٪	۱/۶۳٪	۱/۶۴٪	

قیمت ارز در بازار

روایت اقتصاد

دود سیگار قاچاق در چشم متخلفان خزانگی او فروشنده سیگار خارجی قاچاق در مشهد، در مجموع به پرداخت هزار و ۷۵۵ میلیارد و ۱۳۱ میلیون ریال جزای نقدی محکوم شدند. مدیرکل تعزیرات حکومتی خراسان با اعلام این خبر گفت: شعبه پنجم بدوی تعزیرات حکومتی شهرستان مشهد به پرونده دو متخلف نگهداری و فروش انواع سیگار خارجی قاچاق در مجموع به ارزش ۸۷۷ میلیارد و ۵۶۶ میلیون ریال رسیدگی کرد. سید مرتضی مدنی افزود: این شعبه با توجه به مستندات موجود در پرونده، اتهام انتسابی را محرز و متخلف ردیف اول را به پرداخت ۸۲۳ میلیارد و ۵۱۳ میلیون ریال جریمه نقدی معادل ارزش کالا محکوم کرد. همچنین مبلغ ۸۲۳ میلیارد و ۵۱۳ میلیون ریال برای بهای مال ازین رفته به جریمه متخلف ردیف اول اضافه شد. وی اضافه کرد: این شعبه متهم ردیف دوم را به پرداخت ۵۴ میلیارد و ۵۳ میلیون ریال جریمه نقدی معادل ارزش کالا محکوم و مبلغ ۵۴ میلیارد و ۵۳ میلیون ریال برای بهای مال ازین رفته به جریمه متخلف ردیف دوم اضافه کرد.

وضعیت قیمت سکه در بازار

معامله گران فنی بر این باورند که سکه امامی به تبع نوسانات در بازار ارز تحت تأثیر افزایش یا کاهش نرخ دلار و تقاضای فصلی قرار دارد. به عقیده این گروه، اگر قیمت سکه امامی به طور ناگهانی کاهش یابد، به سطح کانال ۵۵ میلیون تومان خواهد رسید. به گزارش اقتصاد نیوز، در صورتی که روند صعودی ادامه یابد و تقاضا در بازار سکه به ۵۸ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان برسد، این سطح مقاومتی با توجه به فشار تقاضای بالا در بازار، به عنوان یک نقطه مانع برای حرکت بیشتر قیمت به سمت بالا عمل خواهد کرد. با توجه به شرایط کنونی بازار ارز و تقاضای بالا، انتظار می رود که نوسانات قیمت طلا و سکه در روزهای آینده ادامه یابد. قیمت طلا با توجه به شرایط بازار جهانی و همچنین تأثیر تحولات سیاسی و اقتصادی داخلی می تواند تحت تأثیر قرار گیرد. همچنین افزایش نرخ دلار در کنار کاهش عرضه ارز در سامانه های رسمی، باعث ایجاد فشار افزایشی بر قیمت ها خواهد شد.

سکه جدید	۵۶,۴۰۰,۰۰۰	۲/۰۸٪
سکه قدیم	۵۴,۶۰۰,۰۰۰	۱/۹٪
نیم سکه	۳۱,۱۰۰,۰۰۰	۱/۵۸٪
ربع سکه	۱۸,۱۰۰,۰۰۰	۲/۱۶٪
طلای ۱۸ عیار	۵,۱۳۳,۰۰۰	۲/۳۷٪
سکه گرمی	۸,۷۰۰,۰۰۰	۱/۱۴٪

بورس

بورس وارد فاز اصلاح شد

شهرآرانوزا شاخص کل بورس دیروز با افت ۱.۷۶ درصد کانال ۲.۸ میلیونی را از دست داد و به ارتفاع ۲ میلیون و ۷۷۷ هزار واحد نزول کرد. فارس، فولاد، فملی، پارسان، سستا، وغدیر و وبملت بیشترین اثر را در ریزش دیروز شاخص کل برعهده داشتند. هر چند روز شنبه با وجود منفی بودن شاخص کل، شاخص هم وزن و شاخص فرابورس مثبت بود و این موضوع بیانگر رشد سهم های کوچک و متوسط بازار بود. اما دیروز شاخص هم وزن و فرابورس نیز همسو با شاخص کل عقب نشینی کردند و منفی شدند. در واقع زمانی که سهم های دلاری، صف های فروش را به خود می بینند، این مهم منجر به متزلزل شدن وضعیت سهام کوچک و متوسط بازار نیز می شود. می توان گفت که سهام کوچک و متوسط در صورتی امکان رشد دارند که سهم های دلاری و شاخص ساز متعادل باشند. با این حال وضعیت ارزش معاملات خرد، حجم معاملات خرد و ورود پول حقیقی به بازار قابل قبول است. دیروز ارزش معاملات خرد سهام به ۱۲ هزار و ۱۵۱ میلیارد تومان و حجم معاملات نیز به ۲۳.۸ میلیارد برگه سهم رسید. که رقم درخور توجهی است. کارشناسان معتقدند که بازار سهام اکنون در نقطه رونق خود قرار دارد. چرا که در وهله نخست رشد شاخص سهام در مقایسه با دوره های رونق قبلی سطح پایینی دارد و بازدهی ۲۹ درصدی از ابتدای سال نسبت به روزهای گذشته که حداقل بیش از ۲۰ درصد بوده، بیانگر پتانسیل رشد این بازار است.

به اطلاع می رساند کارت موقت کار اینجانب مجتبی خلیعی به شماره اختصاصی ۱۳۰۱۴۴۰۱۳۰ مفقود از درجه اعتبار ساقط می باشد.

فراخوان بازرسی ادواری آسانسور
جمهوری کرامت
بازرسی و تعدیل کواهی استاندارد آسانسورها (بازرسی ادواری) بهترین شیوه برای کاهش سوانح و حوادث احتمالی در آسانسورها می باشد. جهت بازرسی سالانه آسانسور خود با ما تماس بگیرید.
مشهد - بلوار هاشمی - هشتمه ۱۱۱ - پلاک ۶۷ - طبقه همکف
شماره تلفن: ۵۳۳۸۳۳۸۸۸
شرکت بازرسی آدرستاور
www.ASI.ac

شرکت با مسئولیت محدود سیمان بران توران به شناسه ملی ۱۴۰۱۳۸۰۱۲۹۴ و به شماره ثبت ۵۲۱۶ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۹ تصمیمات ذیل اتخاذ شد -۱- زهرا اکبری و مریم ناطقی به عنوان اعضای هیئت مدیره برای مدت نامحدود انتخاب گردیدند. روزنامه شهرآرا جهت درج آگهی های شرکت تعیین گردید اداره کل ثبت اسناد و املاک استان خراسان رضوی مرجع ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری سبزوار (۱۸۵۴۲۸۴)

قیمت به تومان

هر چند حال و روز زمین و زمان بد است یک قطعه از بهشت در آغوش مشهد است حتی فرشته ای که به پابوس آمده انگار بین رفتن و ماندن مردد است اینجا مدینه نیست نه اینجا مدینه نیست پس بوی عطر کیست که مثل محمد است؟! حتی اگر به آخر خط هم رسیده ای اینجا بر عشق شروعی مجدد است جایی که آسمان به زمین وصل می شود جایی که بین عالم و آدم زبان زد است هر جا دلی شکست به اینجا بیاورد اینجا بهشت شهر خدا شهر مشهد است

رضا عابدین زاده

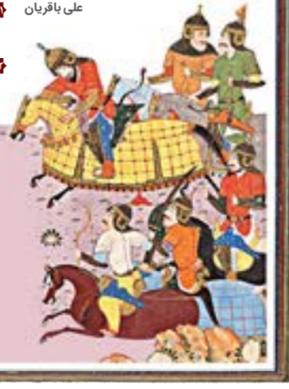
علی باقریان

بگشت از تَژش چرخ سالی چهل پر از مغز هوش و پر از داد دل چو بنشست بر جایگاه مهی ۱۱ چنین گفت بر تخت شاهنشهی

که بر هفت کشور ۱۱ منم پادشا به هر جا سرافراز و فرمانروا به فرمان یزدان پیروزگر ۱۲ به داد و دهش ۱۱ تنگ بستش کمر ۱۳۱۱

وز آن پس جهان یکسر آباد کرد همه روی گیتی پر از داد کرد

- ۱- مهی: بزرگی، پادشاهی.
- ۲- هفت کشور: هفت پاره بزرگ زمین که - به گمان پیشینیان - کل آن را تشکیل می دادند.
- ۳- پیروزگر: پیروزی بخش.
- ۴- دهش: بخشندگی.
- ۵- تنگ بستش کمر: کمر خود را تنگ (= محکم) بست، نهایت سعی خود را نمود.
- ۶- چنان که فرمان خدای پیروزی بخش است، نهایت سعی خود را در دادگری و بخشندگی نمود.

نگاهی به شهر در ادبیات و ظرفیت های مشهد برای حضور در آثار ادبی

مشهد و ادبیات: ظرفیت بسیار و حضور اندک

ویژه روز مشهد

احتمالاً در دوره ایلخانیان (هانی، نه دهلانی، ۱۲۰۰)

در آن زندگی می کردند و محافلی در آن وجود داشت برای من خیلی جذاب است. جز این، مکان هایی مثل حرم، کوهسنگی، خیلی از رستوران های قدیمی مشهد، بیلاقلات خارق العاده ای که وجود دارد. که ظرفیت های تصویری و داستانی خیلی فوق العاده ای در آن ها هست. از دیگر ظرفیت های مشهد است که می شود در داستان استفاده کرد.»

البته ایرانمهر نیز، ضمن برشمردن این ویژگی ها و ظرفیت ها، به جای خالی مشهد در ادبیات مدرن و معاصر اشاره کرده بود: «کاری که حافظ و سعدی با شیراز [کرده اند]، باکاری که فردوسی با خراسان و توس و اساسا با مفهوم ایران در ادبیات کلاسیک انجام داده است خیلی در ادبیات مدرن اتفاق نیفتاده است و وقتی از شهر های امروزی ما، از مشهد یا تبریز یا تهران، نام می بریم، با اینکه سابقه های فرهنگی طولانی ای دارند، اما در صورت امروزی حیانتان نهی از تخیل ادبی هستند و خیلی کم اثری که شهر در آن شخصیت داشته باشد خلق شده است. اینکه اثری در شهر و جغرافیای خاص مشهد رخ بدهد چیزی است که تا امروزان طور که باید و شاید اتفاق نیفتاده است و اگر کسی این کار را بکند، احتمالا صد هانفر پشت سرش خواهد آمد. به گمانم، مقداری هم به این برمی گردد که کسی بیاید شروع کند و مسیر را برای دیگران باز کند.»

آنچه خود ادبیات و تاریخ آن به ما می گوید این است که به صورت دستوری اثر درخور توجه و ماندگار خلق نمی شود. برپایی هیچ بزرگداشت و جشن رونمایی برپا می شود. برای اینکه مشهد در آثار ادبی نمود و حضور داشته باشد، ابتدا باید نویسنده خوب مشهدی داشته باشیم تا بعد تاثیر زیست در این شهر در آثارش نشست کند. کسی از داستانیفکسی یا جیمز جویس یا کثوت هامسون یا دیگر نویسندگان بزرگ نخواسته است در آثارشان به شهرشان شخصیت بدهند یا شهرشان شخصیتی در آثارشان داشته باشد. شهر خودش را به ادبیات تحمیل می کند، همان طور که ما محکوم به زیستن در شهری که آفریده ایم هستیم. اینکه چطور می توانیم نویسنده خوب داشته باشیم مبحثی دیگر است که مجال دیگری می طلبد.

مبحث دیگری است. تشریحی، در گفت وگویی دیگر و با نشریه «آستان هنر»، جای خالی ادبیات بومی مشهد را تأیید کرده و گفته است: «بزرگ ترین مشکلی که در ادبیات، و اختصاصا ادبیات مشهد، به نظر من می رسد این است که واقعا داستان مشهدی نداریم؛ یعنی وقتی می گویم 'داستان مشهدی'، یعنی داستان خراسانی، داستان به سبک خراسانی، مثلا، اگر بخواهید درباره اصفهان رمانی بخوانید، بلافاصله ده ها عنوان کتاب شامل رمان مدرن، تاریخی و رمان اجتماعی و... پیدا می کنید، در مورد تبریز هم رمان های بسیاری وجود دارد، شیراز هم همین طور، در مورد کردستان هم فراوان است. [...] نظر من این است که ما در ۲۰ سال اخیر در تربیت نویسندگان بومی که بتوانند با تکنیک های مشخص خراسانی ظرفیت های این شهر را به جهت یک کهن الگو بیرون بیاورند و در سه محور تئاتر، تلویزیون، و به ویژه در حوزه ادبیات، با زتاب ملی به آن ها ببخشند کوتاهی کرده ایم.»

علیرضا محمودی ایرانمهر، نویسنده مشهدی، نیز در گفت وگویی که پیش از این با «شهرآرا» داشت، درباره ظرفیت ها و ویژگی های مشهد که می توان از آن ها در خلق یک اثر ادبی استفاده کرد گفته بود: «مشهد دارای محلات بسیار تاریخی و جذابی است؛ دارای جاذبه های خاصی است که، اگر به عنوان مسافر آمده باشی، یک بخشش را می بینی و، اگر شهروند آنجا باشی، بخش دیگری از آن را می بینی. برای من آن بافت فرهنگی چندگانه ای که در مشهد وجود دارد خیلی جذاب است، آن شخصیت هایی که در طول زندگی در مشهد دیده ام برای من خیلی جذاب است. به نظر من، بزرگ ترین سرمایه مشهد آدم هایش است که من در طول زمان با آن ها برخورد کرده ام و این آدم ها دارای ویژگی های کاملا متمایز و مشخصی هستند نسبت به یک تهرانی یا اصفهانی، بهتر یا بدتر بودن مسئله نیست، دارای شخصیت بودنشان مهم است. از شخصیت های ویژه ای برخوردار هستند و این تاحد زیادی به جغرافیا و پوشش آن شهر مربوط است. به نظر من، یکی از شهر هایی است که برای قدم زدن و پیاده روی شهر بسیار مناسب است، به دلیل اینکه مسطح است و پیاده روی های پهن و خیابان های طولانی و مفرجی در آن وجود دارد. هروقت به مشهد می آیم [...]. دیدن و حضور در مکانی که آن آدم های بزرگ و شاخص

به شخصیت و فرهنگ آن افزوده است. گنجاندن این داستان ها می تواند به غنای ادبیات شهری کمک کند. چالش های زندگی شهری و معضلات اجتماعی؛ بررسی مشکلاتی مانند آلودگی هوا و به طور کلی محیط زیست، جرم و جنایت، بی خانمانی، فساد و حاشیه نشینی می تواند به یک روایت عمیق اجتماعی و انسانی تبدیل شود. شهر فقط محل روی دادن اتفاقات خوب و مثبت نیست و اثری که بخواهد صرفا به این جنبه از شهرها توجه کند اثری تخت، یکدست، کسل کننده و حتی غیرواقعی می شود که باورپذیر نخواهد بود. شهر، در آثار نویسندگان بزرگی مانند هوگو، دیکنز، داستایفسکی، تالستوی، هامسون، سلین و بسیاری دیگر، جغرافیایی است که در دل آن تارک تریک ترین و تلخ ترین اتفاقات هم رخ می دهد. اتفاقاتی که هم انسان ها مسبب آن بوده اند و هم بر انسان ها تأثیر می گذارد.

● ظرفیت های مشهد برای حضور در ادبیات

وقتی به ویژگی های بالا نگاه کنیم، می بینیم که مشهد همه آن ها را در خود دارد؛ کلان شهری با تنوع فرهنگی بالا، فضاهای جغرافیایی متنوع، تضادهای بسیار، تاریخ بلند و فرهنگ غنی، افسانه های شگرف و چالش های بزرگ. علاوه بر این ها، مشهد، به عنوان شهری مذهبی که مدفن امام هشتم شیعیان است و هر ساله میلیون ها زائر به آن می آیند، تفاوتی با دیگر شهرها دارد که توجه به این بُعد هم می تواند به عمق دادن به یک داستان بینجامد. اما آثار ادبی مطرح که مشهد در آن ها پررنگ و دارای شخصیت باشد، چنان که اهواز در آثار احمد محمود و بوشهر در آثار صادق چوبک، ندارد.

زنده یاد سعید تشریحی، نویسنده ای که مشهد سهم زیادی در زمان هایش دارد و توجه ویژه ای به ویژگی مذهبی شهر دارد، در گفت وگویی با «تسلیم» درباره اهمیت شهر در ادبیات، و مشهد در آثار خودش گفته است: «اصولا ادبیات معاصر در میان ادبیات شهری می تواند ادبیاتی جهانی به وجود بیاورد؛ اگر مسکورا از داستایفسکی و پاریس راز و هوگو بگیریم، چیزی می ماند؟! برای همین باید بگوییم که مشهد برای سعید تشریحی همان جغرافیاست. این یک مدل الگوی جهانی است.»

او بر این باور بود که مشهد دارای ویژگی هایی است که پرداخت در داستان ها حتی می تواند باعث جهانی شدنش شود. البته اینکه او خود چه اندازه در این زمینه موفق بوده

برایمان تعریف کند، چنین پاسخی می دهد: مجموعه ای از آثار ادبی که شهر را به عنوان موضوع اصلی، فضای اصلی یا عنصری کلیدی در داستان خود در نظر می گیرند. این آثار به بررسی جنبه های مختلف زندگی شهری، از روابط اجتماعی و اقتصادی گرفته تا معماری، جغرافیا و فرهنگ شهری، می پردازند. ادبیات شهری، نه فقط شهر را به عنوان پس زمینه داستان، بلکه به عنوان یک شخصیت فعال و مؤثر در پیشبرد روایت و شکل دهی به شخصیت ها به تصویر می کشد.

اما برای خلق یک رمان که شهر در آن حضوری مؤثر دارد باید ویژگی هایی از آن شهر را مد نظر قرار داد، به عنوان نمونه، می توان به این ویژگی ها توجه کرد: تنوع فرهنگی؛ شهرها معمولا محلی برای تعامل فرهنگ ها و اقلیت های مختلف هستند. نشان دادن تنوع قومی، زبانی، و فرهنگی می تواند به عمق داستان و شخصیت پردازی کمک کند.

فضای جغرافیایی؛ توصیف دقیق فضاهای شهری، مانند پارک ها، خیابان ها، محله ها و ساختمان های مهم و مانند آن، به خواننده حس حضور در مکان را می دهد و می تواند زمینه را برای کنش های شخصیت ها و وقایع داستان فراهم کند.

تضاد های اجتماعی؛ شهرها معمولا شاهد تضاد های اقتصادی و اجتماعی هستند. بررسی موضوعاتی مانند فقر، نابرابری و اختلاف طبقاتی می تواند به تقویت بُعد اجتماعی داستان و شخصیت ها کمک کند.

تاریخ و فرهنگ شهر؛ هر شهر یک تاریخ منحصر به فرد دارد. در نظر گرفتن تأثیرات تاریخی و فرهنگی بر روی هویت شهر و شخصیت های می تواند داستان را عمیق تر و معنادارتر کند. زندگی روزمره و عادات شهروندان؛ توجه به جزئیات زندگی روزمره و عادات مردم، از جمله نحوه تعامل آن ها در فضاهای عمومی، می تواند به واقع گرایی داستان کمک کند. این شامل فعالیت های روزانه، رفتارها و روابط اجتماعی است.

فضاهای عمومی و خصوصی؛ فهم چگونگی تعامل شخصیت ها در فضاهای عمومی و خصوصی (مانند کافه ها، پارک ها، مکان های تاریخی، میدان های اصلی و...) می تواند به تحلیل حرکات و احساسات شخصیت ها کمک کند.

تاریخچه و افسانه های محلی؛ هر شهر ممکن است داستان ها، افسانه ها یا خاطراتی خاص داشته باشد که

رادمشن

گزارش

در یکی از کهن ترین افسانه های بشری که حدود ۴۵۰۰ سال از عمر آن می گذرد، شهر نقشی کلیدی و چندوجهی دارد: شهر «اوروک» در افسانه سومری «اینانا و انکی»، نه تنها پس زمینه جغرافیایی ای است که داستان در آن می گذرد، بلکه نمادهای عمیق تری از قدرت، هویت و فرهنگ را نیز نمایندگی می کند. از این روست که مک نامارا در مقدمه اش بر کتاب «شهر در ادبیات» می نویسد: «تاریخ شهر در ادبیات به درازا و غنای تاریخ خود ادبیات و شهرهاست.»

از افسانه های سومری تا رمان های پست مدرن، شهر جزئی جدانشدنی از ادبیات بوده و حتی می شود گفت خودش را به ادبیات تحمیل کرده است. شهر خود را به ادبیات تحمیل می کند، چون این توانایی را دارد که بر انسان که سازنده آن است تأثیر بگذارد و، به گفته رابرت ای. پارک، جامعه شناس مطرح آمریکایی، جهانی است که انسان، پس از آفریدن آن، محکوم به زیستن در آن است.

شهر محل خلق فرهنگ و هنر، مرکزی سیاسی که هم قدرت را تولید می کند و هم آن را اعمال می سازد، اجتماعی ترین محیط بشری که هم محل همزیستی است و هم محل بروز تنازعاتی از جمله تنازعات طبقاتی، زمینه تاریخ و تحولات اجتماعی، زایشگاه آرزو و رؤیا و قتلگاه آن، عیان ترین عرصه بی عدالتی، انتقال دهنده فرهنگ و دگرگون کننده آن ها، گردآورنده انبوه و تنهایی ساز، و بسیار چیزهای دیگر است. چیزهایی که انسان با آن ها تعریف می شود، آن ها را می سازد یا خود بر ساخته آن ها است.

از این روست که شهر، چه به عنوان زمینه روی دادن رخدادها و چه - حتی فراتر از آن - به عنوان شخصیت، در آثار ادبی و بیش از همه در گونه رمان بروز و ظهور دارد. پاریس و ویکتور هوگو، لندن چارلز دیکنز، سنت پترزبورگ داستایفسکی، دویلین جیمز جویس، قاهره نجیب محفوظ، استانبول اورهان پاموک، بوشهر صادق چوبک، اهواز و بندر لنگه احمد محمود و... شهرهایی هستند که نویسنده ها هم وام دارشان اند و هم وزنی به آن ها داده و چیزی به آن ها افزوده اند.

● ویژگی های یک اثر ادبی شهری

از هوش مصنوعی که می خواهیم «ادبیات شهری» را

شیرزاد ایاآنکه مشهد تاریخی بس دراز و مفصل دارد، تا همین چند سده پیش، کتابی در این باب نبود. همین امر نوروز علی بن حاجی محمد باقر بسطامی (۱۲۲۷-۱۳۰۹ هجری قمری)، مشهور به «فاضل بسطامی»، دانشمند کرمانی را که در کودکی به مشهد مهاجرت کرده بود، بر آن داشت که دست به کار شود، مگر این خلأ را پر کند. نتیجه کار او کتابی شد به نام «فردوس التواریخ». ماجرای تألیف کتاب و جزئیات دیگر را از زبان خود نویسنده نقل می کنیم. (توضیح اینکه، اگرچه این کتاب چاپ و منتشر شده است، آنچه ما آورده ایم از نسخه ۶۱۹۳ محفوظ در کتابخانه آیتا...العظمی بروجردی است.)

بازخوانی

درباره «فردوس التواریخ»

تاریخ ارض اقدس رضوی

اما بعد، چون این حقیر خاکسار و جامع اخبار و آثار ائمه اطهار -علیهم السلام- المستمسک بغفران الملک الغنی، نوروز علی بن حاجی محمد باقر بسطامی، تا به حال برخورد ام به اینکه مورخی یا عالمی از علمای امت سید المرسلین در خصوص بلده فیض قرین رضوی - علی مشرفها آلاف النجیة والسلام- تاریخی - چنانچه از برای غالب بلاد ربع مسکون نوشته شده - تألیف نمود باشد،

با وجود آنکه این بلده مبارکه حال رشک بلاد ربع مسکون و مشتمل بر نعمت ها و فیض های گوناگون و از جمیع بلایا و آفات مصون و مصداق حقیقی جنة النعیم و بلده طیبه و مقام کریم گردیده [...]. لهنذا، به اعانت خداوند مهربان، این پیر ناتوان شروع در تألیف این نسخه شریفه نمودم و مشتمل نمودم بر یک مقدمه و چهار باب. مقدمه در مجملی از خدمات [که] امرا و وزرا و سلاطین، سیما سلاطین قاجاریه، در این روضه رضویه - علی مشرفها آلاف السلام و النجیة - نموده اند، باب اول در فضیلت این ارض اقدس و کسانی که بنای بلده و قبه و عمارات نموده اند، از سلاطین و...؛ باب دوم در بیان ترجمه علما و مجتهدین و محدثین و بزرگان دین که در رأس هر مائنه مروج دین و شریعت سید المرسلین - صلوات... علیه واولاده - بوده اند، و علما یی

[که] در این ارض فیض قرین مدفون اند، و پاره ای از احوال هارون و مأمون، و حجج و براهینی که از آن سرور عالمیان در مجلس مأمون بر اهل ادیان و ملل ظاهر گردید، باب سیم در بیان مباحثات و کلماتی که بین علمای شیعه و مخالفین در این روضه رضویه - علی مشرفها آلاف السلام و النجیة - در حقیقت مذهب شیعه واقع گردیده و آنچه بین علمای دیگر وارد شده، و بیان شرح «طب الرضا» [...] از کلمات دُرر باران شافع روز جزا که قاطبه مردم در تدبیر بدن خود به آن محتاج اند، باب چهارم در بیان فهرست و وقفات و صدقات و محدثین و بزرگان دین که در رأس هر مائنه مروج دین و شریعت سید المرسلین - صلوات... علیه واولاده - بوده اند، و علما یی به «فردوس التواریخ»

تفویض اختیار با تخصیص اعتبار

رئیس جمهور در دیدار اخیرش با استانداران بر لزوم تفویض اختیارات لازم به دولتمردان محلی تأکید کرد و دو نکته مهم و تأمل برانگیز گفت؛ یکی اینکه تلاش می‌کند تمرکز را از تهران به استان‌ها انتقال دهد و دیگری اینکه عالی‌ترین مقام دولت در هر استان بتواند در قامت رئیس‌جمهور و همچنین مدیران کل دستگاه‌ها بتوانند درکسوت و زرا، کارهای خود را انجام دهند. تفویض اختیار، مسئله‌ای چندوجهی است که سال‌ها از مطالبات مدیران محلی و استانداران بوده است و به جز مقاطعی خاص، دولت مرکزی چندان رغبتی به بازگذاشتن دست دولت‌های محلی که اتفاقاً به صورت مستقیم با مشکلات خود دست و پنجه نرم می‌کنند، نداشته است. هنوز نمی‌توان به دقت گفت که این حرف رئیس دولت چهاردهم، ناشی از یک برنامه مدون و یک راهبرد جدید برای واگذاری امور اجرایی محلی به مقامات محلی است یا صرفاً یک شعار شفاف‌آور برای خوش آمد مردمی که دور از پایتخت، سال‌ها چشمشان به دهان پایتخت نشینان بوده است، باین حال می‌توان امیدوار بود که شاید برای نخستین بار استان‌های تمرکزگرایی پرهزینه تهرانی‌ها، به نفع سی استان دیگر کشور به پایان برسد.

بر اساس صحبت‌های علی‌زینی‌وند، معاون سیاسی وزیر کشور، بخشی از اختیارات تفویض شده به استانداران، ممکن است نیازمند بخشی از اختیارات رئیس‌جمهور و هیئت وزیران باشد که رئیس‌جمهور اعلام آمادگی کرده است و واگذار کند. به زعم او، استانداران، رئیس‌جمهور همه‌کارگروه‌های فرابخشی است اما اختیار لازم را برای تصمیم‌گیری سریع ندارد و در بعضی مواقع، یک طرح توسعه‌ای در استان چند ماه یا چند سال به طول می‌انجامد تا به تهران و وزارتخانه مربوط بیاید و درباره‌اش تصمیم‌گیری شود؛ موضوعی که شاهد مثالش را در طرح‌های بی‌شمار روی زمین مانده در جای‌جای نقاط کشور به ویژه در استانی همچون خراسان رضوی می‌توان به وضوح دید. در حال حاضر اگر کلید تصمیم‌گیری و تخصیص سازی بسیاری از پروژه‌های بلا تکلیف استان همچون طرح پرحاشیه آزادراه حرم تا حرم یا حتی برخی کلان پروژه‌های زیرساختی در حوزه ریلی همچون خطوط آهن مشهد-گرگان و مشهد-زاهدان که بخش اعظمی از آن در قطعه خراسان رضوی قرار دارد را به استانداران واگذار کنند، قطعاً با یک هم‌بخشی بین بخشی و استفاده از توان اثربخش تمام بازیگران عمرانی استان، می‌توان راه چندده ساله چنین طرح‌هایی را به سرعت در یک بازه پنج تا ده ساله پیمود. حتی باین نگاه، امید برای اجرای «آمان طرح‌ها» بی‌همچون شهر فردگاهی مشهد و راه اندازی خط برقی با سریع‌السیر مشهد-تهران که نیازمند اعتبارات کلان ملی و فاینانس‌های چندمیلیون دلاری است، بیشتر می‌شود.

موضوع مهم دیگری که در حوزه تفویض اختیارات به استانداران استانی همچون خراسان رضوی به چشم می‌آید، مدیریت بحران آب و منابع انرژی این استان است. دخل و خرج آبی خراسان رضوی به واسطه برداشت بی‌رویه آب از منابع زیرزمینی و بیابان منفی بیش از یک میلیارد مترمکعبی آن در کنار کاهش ۷ درصدی میزان بارش‌ها در دوره بلندمدت و خشک‌سالی‌های چندین ساله اخیر، سبب شده است که تقریباً تمام دشت‌های این استان در وضعیت بحرانی و ممنوعه بحرانی قرار گیرد. از سوی دیگر رعایت نکردن استانداردهای آلودگی مصرف در کنار فرسودگی حدود ۳۰ درصدی شبکه انتقال و توزیع آب، حاکی از آن است که مدیریت کلان ملی برای برون رفت از این بحران، نقش آفرینی تأثیرگذاری نداشته است و برای عبور از این گذر پرخطر، راهی جز بازگذاشتن دست مدیران محلی برای مدیریت منابع قابل استفاده وجود ندارد. در این راستا، پیشنهاد می‌شود در نخستین گام، «اقتصاد آب» و نحوه تعرفه‌گذاری این مایع حیاتی بر اساس ظرفیت هر منطقه با توجه به شرایط متفاوت استحصال آب به استانداران سیرده شود تا این‌ها رهگذار هم‌الگوی مصرف با میزان دارایی دشت‌های خشکیده سازگار و هم به واسطه اعتبار واقعی آب، جلوی هدررفت آن گرفته شود.

اما از این چند اولویت برای برون سپاری دولت که بگذریم، به قول معروف «بی‌مایه فطیر است» و تفویض اختیارات بدون دنظرگرفتن اعتبارات لازم برای مدیران محلی، صرفاً شعار خوبی روی کاغذ به نظر می‌رسد. نمی‌توان از اختیارات بی‌شمار یک مدیر سخن گفت و از اعتباراتی که در قالب‌های مختلف همچون مالیات بر ارزش افزوده راهی خزانه می‌شود، چیزی نگفت. آقای رئیس‌جمهور اگر واقعاً متصد تفویض اختیارات لازم به استانداران است، باید راه‌های مالی این تفویض اختیار را با افزایش بودجه‌های محلی، تخصیص بخش اعظمی از درآمدهای منطقه‌ای و سرپر کردن بودجه‌های ملی برای طرح‌هایی که به صورت اسمی، استانی و در واقعیت طرحی ملی به شمار می‌آیند، هموار کند؛ به طور مثال درآمدهای استانی پیش‌بینی شده در قانون بودجه سال ۱۴۰۳ برای خراسان رضوی به میزان ۳۶۹ هزار و ۲۰۶ میلیارد ریال برآورد شده است که این رقم ۲۴ درصد از درآمدهای عمومی استان‌های کشور را شامل می‌شود. از این درآمد‌ها ۳۵۵ هزار میلیارد ریال، معادل ۹۶ درصد درآمدهای مالیاتی و ۴ درصد بقیه، سایر درآمد‌ها به میزان ۱۴ هزار و ۷۴ میلیارد ریال است. با وضعیت کنونی اقتصاد کشور، این انتظار را نداریم که تمام این درآمد‌ها در یک تصمیم‌گیری استان قرار گیرد اما استانی همچون خراسان رضوی که سال‌ها از تبعیض بودجه‌ای و غیربودجه‌ای رنج برده است، این حق را دارد که برای بخش تأمل برانگیزی از این میزان درآمد تصمیم‌گیری کند.

روی خط جامعه

چالشی به نام کلاس‌های چندپایه خراسان رضوی

معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش با بیان اینکه تقویت توانمندی‌های معلمان و ارتقای کیفیت آموزش، می‌تواند چالش‌های موجود را کاهش دهد، گفت: موضوع کلاس‌های چندپایه در مناطق کم‌برخوردار و روستایی به ویژه آذربایجان شرقی، خراسان رضوی، خراسان جنوبی و کهگیلویه و بویراحمد به عنوان یک چالش مهم در نظام آموزشی کشور مطرح شد.

به گزارش ایسنا، رضوان حکیم‌زاده با بیان اینکه کلاس‌های چندپایه علاوه بر الزام، یک راهکار اساسی برای پوشش آموزشی مناطق با تعداد کم دانش‌آموز است، ادامه داد: وقتی تعداد دانش‌آموزان کم است و معلم مسئولیت تدریس کلاس‌های چندپایه را برعهده می‌گیرد، علاوه بر بهینه‌سازی منابع انسانی، فرصتی برای دسترسی دانش‌آموزان به آموزش‌های باکیفیت در شرایط محدود فراهم می‌شود.

قابلیت درمان بسیاری از تومورهای سرطانی در ایران

رئیس مرکز جامع سرطان برکت‌گفت: با وجود دستگاه‌های فوق پیشرفته، بسیاری از تومورهای سرطانی در ایران قابل تشخیص، بهبود و درمان شده‌اند. دکتر پیام‌آزاده افزود: ۴۴۰ بیمار در دهک‌های یکم تا پنجم در یک سال گذشته به صورت رایگان در مرکز جامع سرطان برکت، تحت درمان قرار گرفتند.

آزادی ۷۷۰۶ زندانی جرائم غیرعمد از ابتدای اسما

رئیس هیئت‌امانی ستاد دیه کشور گفت: از ابتدای اسما تا ۱۴۰۳، ۷ هزار و ۷۰۶ زندانی جرائم غیرعمد با بدهی بیش از ۱۶ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان آزاد شدند. به گزارش ایسنا، سیداسد... جولای روز یکشنبه در نشست خبری اظهار کرد: از ابتدای اسما، ۴۳۲ محکوم زن با بدهی ۱۹۴ میلیارد تومان و ۷ هزار و ۲۸۲ مرد زندانی جرائم غیرعمد، از بند رهایی یافتند.

داروخانه‌ها؛ روی دور باطل «دارویار»

درباره طرحی که از دوسال ونیم پیش آغاز شد تا مشکلات عرضه دارو را کاهش دهد اما به بلای جان داروخانه‌ها و مردم تبدیل شده است

پول ندارند، پروژه بزرگ راه می‌اندازند

احمدی دلیل اصلی این شکست را نشیندن سخن افراد حوزه دارویی می‌کند و می‌گوید: وقتی طرحی را مطالعه نمی‌کنید و از ذی‌نفعان دعوت نمی‌کنید که حرف‌هایشان را بشنوید، نتیجه این می‌شود؛ زیرا آن‌ها فقط ایده طرح را دادند و ما قرار بود اجراکننده باشیم، پس باید از ما نظر خواهی می‌کردند. خود سازمان برنامه بودجه که این طرح را تصویب کرده است، بودجه را پرداخت نکرد. سال ۱۴۰۲ بودجه‌ای که سازمان غذا و دارو برای طرح درخواست کرده بود، ۱۰۹ همت بود. فکر می‌کنید چقدر تصویب شد؟ ۶۵ همت. در سال ۱۴۰۳ هم تقاضای سازمان غذا و دارو ۱۲۵ همت بود، در حالی که ۷۴ همت دادند. امسال از آن ۷۴ همت که ما ۹ ماه از سال را گذرانده ایم، یعنی ۹ قسمت از ۱۲ قسمت را باید پرداخت می‌کرده، تنها یک سوم پرداخت شده است؛ یعنی دوسوم همان ۷۴ همت، برای سال ۱۴۰۴ تقاضای سازمان غذا و دارو ۱۸۰ همت است ولی ۹۰ همت موافقت شده است؛ یعنی نصف. معلوم است که همه دچار مشکل می‌شوند. پول ندارند و می‌خواهند پروژه بزرگ راه بیندازند. همین است که طرح زمین می‌خورد، بنابراین بهترین طرح‌ها شروع شده داشته باشیم، تا هنگامی که پشتوانه مالی نداشته باشیم، فایده ندارد.

بر اساس آمارهای احمدی، هم‌اکنون تعداد داروخانه‌ها در کشور ۱۷ هزار و ۲۰۰ داروخانه است؛ یعنی به ازای هر ۵ هزار و ۱۵۰ نفر یک داروخانه داریم. به لحاظ کیفی به تعداد داروخانه استاندارد در پیش‌بینی پایان برنامه هفتم توسعه رسیده ایم و در برخی مناطق حتی مجوز پیش از اندازه هم صادر شده است. با وجود اینکه تعداد داروخانه‌ها مشخص و کافی است، با طرح جدید، مردم که بخش مهمی از موضوع هستند، باز هم نفعی نمی‌برند.

او در پاسخ به اینکه مردم چقدر از اجرای این طرح متضرر شدند، می‌گوید: اگر می‌خواهید بدانید چقدر، به این جمله‌ها توجه کنید؛ یکی از شاخص‌های نظام‌های سلامت در همه کشورها، پرداخت از جیب بیمار است. در کشورهای پیشرفته این پرداخت کمتر از ۱۵ درصد است ولی در ایران، این سهم بیش از ۵۰ درصد است و به جای سلامت، شاخص فلاکت شده است. آزمایشگاه حدود ۲۰ تا ۴۰ درصد هزینه را از بیمار می‌گیرد. حدود ۶۰ درصد از هزینه دارو را باید بیمار بدهد. ۳۵ درصد هزینه تخت‌های بیمارستانی را بیمار می‌دهد. اما چرا باید این‌طور باشد؟ این با سیاست‌های ابلاغی رهبر معظم انقلاب مطابقت ندارد. دوستان باید توجه کنند که اگر بودجه لازم تزریق نشود، سال آینده که ارزش قرار است از ۲۸ هزار و ۵۰۰ به ۳۸ هزار و ۵۰۰ برسد، وضع بدتر خواهد شد.

احمدی در پایان با زهم تأکید می‌کند: مدیر روابط عمومی انجمن داروسازان ایران این نکته را هم اضافه می‌کند که اگر سازمان‌های بیمه‌گر همراه بودند و به موقع و طبق قانون، مطالبات داروخانه‌ها را پرداخت می‌کردند، طرح خوبی بود ولی این طرح با بدعهدی سازمان‌های بیمه‌گر و سازمان هدفمندی یارانه‌ها دچار مشکلات جدی در پرداخت شد؛ نمونه‌اش این است که در چهارماه امسال، ۴۰۳ میلیارد تومان چک برگشتی از داروخانه‌ها نزد شرکت‌های بخش داشتیم، در حالی که درکل سال ۱۴۰۲ در مجموع ۱/۵ همت بدهی داشتیم. این نشان می‌دهد که وضع بد است. برای اولین بار چک شرکت‌های بخش تأمین‌کننده هم برگشت خورد؛ یعنی زنجیره تأمین با آسیب جدی مواجه شد.

«دو سه ماه اول شروع طرح، به خوبی گذشت و ما هم کلی برای این طرح، تبلیغ و آزان حمایت کردیم؛ چون ایده خوبی روی کاغذ بود، اما از آنجا که همیشه در اجراها مشکل داریم، نقص‌ها را بعد از عملی شدن پیدا می‌کنیم». این دیدگاه سیدهادی احمدی، مدیر روابط عمومی انجمن داروسازان ایران، درباره طرح دارویار است که این طور گفته‌هایش را ادامه می‌دهد: این طرح در تیرماه سال ۱۴۰۱ با شعار زیبای «همه مردم بیمه می‌شوند و پرداختی از جیب مردم افزایش پیدا نمی‌کند» و به منظور پیشگیری از قاچاق دارو کلید خورد و یک شبه از ۴۲۰۰ تومانی حذف و تبدیل به ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان شد؛ یعنی چیزی حدود هشت برابر. قرار بود مابه‌التفاوت ارزش ترجیحی را سازمان هدفمندی یارانه‌ها پرداخت کند. این مبلغ باید به سازمان‌های بیمه‌گر داده می‌شد و آن سازمان‌ها نیز باید به داروخانه‌ها پرداخت می‌کردند اما آنچه گفتند، پیش‌رفت.

او ادامه می‌دهد: دلیل این است که درست بررسی نکردیم که منابع مالی این طرح را چه کسی قرار است، بپردازد. بعد از سه چهار ماه بدعهدی‌ها شروع شد و سازمان‌های بیمه‌گر، به خصوص سازمان تأمین اجتماعی، پولی را که به حسابشان واریز می‌شد تا به داروخانه‌ها بدهند، خرج کار دیگری می‌کردند؛ خرج بازنشسته‌ها و مراکز درمانی خودشان و بعد از آن گلوله برفی، چیزی باقی می‌ماند، به داروخانه‌های خصوصی می‌پرداختند. این‌ها مشکل ایجاد کرد. سال بعد دولت تصمیم گرفت سازمان هدفمندی یارانه‌ها را وارد ماجرا کند تا سهم ارزش را مستقیم به حساب داروخانه‌ها بریزد. او به دو مشکل دیگر ایجاد شده پس از آن اشاره می‌کند و می‌گوید: ما با سازمان‌های بیمه‌گر به عنوان شرکای تجاری قرارداد داریم ولی با سازمان هدفمندی یارانه‌ها قراردادی نداشتیم. پس از آن اوضاع بدتر شد؛ چون هزینه دارویی را که می‌فروختیم، باید از سه یا چهار مرکز مطالبه کنیم. یکی سهم پایه را بدهد که نمی‌دهد و پرداخت از جیب بیمار ما به التفاوت ارزش را بدهد. شیرخشک جای دیگری می‌رود و مابه‌التفاوت را از جای دیگری باید بگیریم. این طور بود که داروخانه‌ها سردرگم شدند، ضمن اینکه بعد از طرح دارویار به دلیل اینکه قیمت‌ها افزایش پیدا کرد، ما با کمبود نقدینگی روبه‌رو شدیم؛ مثلاً اگر قبل از آن برای هر دارو ۱۰ میلیون تومان می‌گذاشتیم، حالا باید ۱۰۰ میلیون تومان بگذاریم.

مدیر روابط عمومی انجمن داروسازان ایران این نکته را هم اضافه می‌کند که اگر سازمان‌های بیمه‌گر همراه بودند و به موقع و طبق قانون، مطالبات داروخانه‌ها را پرداخت می‌کردند، طرح خوبی بود ولی این طرح با بدعهدی سازمان‌های بیمه‌گر و سازمان هدفمندی یارانه‌ها دچار مشکلات جدی در پرداخت شد؛ نمونه‌اش این است که در چهارماه امسال، ۴۰۳ میلیارد تومان چک برگشتی از داروخانه‌ها نزد شرکت‌های بخش داشتیم، در حالی که درکل سال ۱۴۰۲ در مجموع ۱/۵ همت بدهی داشتیم. این نشان می‌دهد که وضع بد است. برای اولین بار چک شرکت‌های بخش تأمین‌کننده هم برگشت خورد؛ یعنی زنجیره تأمین با آسیب جدی مواجه شد.

۱۴۰۱ طرحی به نام دارویار در دولت قبلی تصویب شد و به طور رسمی به اجرا درآمد؛ طرحی که با هدف افزایش پوشش بیمه‌ای داروهای بنانهاده شد و تا چند ماه اول هم به ترتیبی که انتظار می‌رفت، پیش‌رفت اما خیلی زود صدای نارضایتی اهالی صنعت داروسازی و نهاد‌های تأمین دارو را آورد. داروخانه‌ها از پرداخت نشدن هزینه آن، به طوری که اکنون پرداخت‌ها با چند ماه تأخیر انجام می‌شود. مسئولان از کمبود بودجه و تأخیر در منابع برای پیوستن به زنجیره تأمین دارو می‌گویند و داروخانه‌داران زیر بار تأمین هزینه‌ها، کمرشان خمش شده است. اجرای طرح دارویار هر روز به افزایش بدهی‌ها ادامه می‌زند و به گفته نمایندگان داروسازان، بیمه‌ها مقصر اصلی هستند.

۸۱۰ داروخانه فعال در مشهد

۱۲۵۰ داروخانه فعال در استان

۱۷۲۰۰ داروخانه فعال در کشور

یک داروخانه فعال به ازای هر ۵۱۵۰ نفر در کشور

۲۵ درصد سود خالص دارو در کشور دیگر

۱۳ درصد سود خالص دارو در ایران

۱۶۰ میلیارد تومان بدهی داروخانه‌ها به شرکت‌های دارویی

۳۰۰۰ میلیارد تومان بدهی داروخانه‌های کشور به شرکت‌های دارویی

۱۰۵ میلیارد تومان بدهی داروخانه‌های کشور به شرکت‌های دارویی

۱۶۰ میلیارد تومان بدهی داروخانه‌های کشور به شرکت‌های دارویی

۱۶۰ میلیارد تومان بدهی داروخانه‌های کشور به شرکت‌های دارویی

۱۶۰ میلیارد تومان بدهی داروخانه‌های کشور به شرکت‌های دارویی

۱۶۰ میلیارد تومان بدهی داروخانه‌های کشور به شرکت‌های دارویی

۱۶۰ میلیارد تومان بدهی داروخانه‌های کشور به شرکت‌های دارویی

اواخر تیرماه سال ۱۴۰۱ طرحی به نام دارویار در دولت قبلی تصویب شد و به طور رسمی به اجرا درآمد؛ طرحی که با هدف افزایش پوشش بیمه‌ای داروهای بنانهاده شد و تا چند ماه اول هم به ترتیبی که انتظار می‌رفت، پیش‌رفت اما خیلی زود صدای نارضایتی اهالی صنعت داروسازی و نهاد‌های تأمین دارو را آورد. داروخانه‌ها از پرداخت نشدن هزینه آن، به طوری که اکنون پرداخت‌ها با چند ماه تأخیر انجام می‌شود. مسئولان از کمبود بودجه و تأخیر در منابع برای پیوستن به زنجیره تأمین دارو می‌گویند و داروخانه‌داران زیر بار تأمین هزینه‌ها، کمرشان خمش شده است. اجرای طرح دارویار هر روز به افزایش بدهی‌ها ادامه می‌زند و به گفته نمایندگان داروسازان، بیمه‌ها مقصر اصلی هستند.

۱۶۰ میلیارد تومان چک برگشتی!

نام طرح دارویار را که می‌بریم، همه گفت و گو به گلايه و شکایت می‌گذرد و جزئیات تمام ندارد. دکتر سیدحسین بهشتیان، دبیر انجمن داروسازان استان، از بدهی‌های میلیاردی بیمه‌ها می‌گوید و عواقبی که برای داروخانه‌ها به جای گذاشته است؛ اوضاع اصلاً خوب نیست؛ بیمه‌ها بدهی خود را نمی‌دهند و این وضعیت هر روز سیر صعودی دارد. تعداد چک‌های برگشتی داروخانه‌ها بیشتر می‌شود و مشکل این است که چک‌های برگشتی علاوه بر اینکه شامل قانون چک می‌شود و حساب‌ها را مسدود می‌کند، شرکت‌های دارویی هم دیگر حاضر به فروش دارو به آن داروخانه‌ها نمی‌شوند؛ یعنی داروخانه برای آنچه مقصر نیست و مشکلی که خودش برای خودش ایجاد کرده است، به دردمس می‌افتد. بر اساس برآورد ما، داروخانه‌های حدودی استان حدود ۱۶۰ میلیارد تومان چک برگشتی در دست شرکت‌های دارویی دارند. این عدد عجیب و غریبی است. نه اینکه پول نداشته باشند، بلکه پول‌هایشان وصول نمی‌شود. او در پاسخ به این سؤال که بیمه‌ها تا چه تاریخی بدهی خود را تسویه کرده‌اند، به زمان‌های مختلفی اشاره می‌کند و می‌گوید: برای هر کدام از بیمه‌ها زمان متفاوتی بود اما دردمس‌سری که اکنون به مشکلات ما اضافه شده است و بیشتر خودش را نشان می‌دهد، حضور بیمه‌های مکمل است؛ به عنوان مثال بیمه دانا نزدیک به یک سال است که به ما پرداختی نداشته است.

او اضافه می‌کند: گران شدن داروها هم در تشدید مشکلات مؤثر بود. یادم هست چند سال پیش بیمه‌های ما تا هفتم یا هشتم ماه هزینه‌هایشان را دیرتر واریز می‌کردند اما چون دارو خیلی گران نبود، به داروخانه‌ها فشار وارد نمی‌شد، ولی حالا آن قدر دارو گران شده است که اگر پرداختی نپزده روز تا یک ماه عقب بیفتد، به شدت دچار مشکل می‌شویم یا مثلاً داروها با درصد ۲۰ به ۳۰ تحت حمایت بیمه‌های مکمل بود و ۲۰ درصد هزینه دارو را بیمار پرداخت می‌کرد اما اکنون صد درصد شده؛ یعنی بیمار هیچ پولی نمی‌پردازد. به این ترتیب، صندوق داروخانه انتهای شب خالی است. این وضعیت برای بیماران خاص، بدتر است؛ زیرا آن‌ها هم تحت پوشش صد درصد بیمه‌ها هستند، در حالی که داروهایشان بسیار گران است؛ مثلاً یک دوز داروی متابولیک، حدود ۷۰ تا ۸۰ میلیون تومان است، در حالی که بیمار ۷۰ هزار تومان آن را می‌پردازد. عملاً همه چیز به هم ریخته است.

او یادآوری می‌کند: پارسل قانونی تصویب کردند که همه داروخانه‌ها موظفند با بیمه‌های پایه قرارداد ببندند و بیمه‌ها هم موظفند حداکثر ظرف مدت یک ماه، پول داروخانه‌ها را بپردازند. بند اول موبه‌ما اجرا شد؛ یعنی همه را وادار کردند که قرارداد ببندند ولی بند دوم بدون اجرا باقی ماند.

دبیر انجمن داروسازان استان درباره داروساز‌هایی که ورشکسته شده و کار خود را رها کرده‌اند، توضیح می‌دهد: بله؛ داروساز‌هایی داریم که چون دیگر برایشان صرف ندارد، از سیستم خارج شده‌اند و کار دیگری انجام می‌دهند یا در حال مهاجرت هستند. از این نمونه‌ها داریم اما تعدادشان زیاد نیست؛ چون داروساز کار دیگر بلد نیست. اغلب برای دوام کارشان، منزل یا خودرویشان را می‌فروشند، قرض می‌کنند تا ادامه بدهند و روی دور باطل می‌چرخند.

بهشتیان تأکید می‌کند: هیچ کس هم پاسخگو نیست. بیمه‌ها یک قرارداد یک طرفه می‌بندند و هر زمان بخواهند، بدهی‌هایشان را می‌پردازند. وقتی هم اعتراض می‌کنیم، می‌گویند ما که نمی‌توانیم، شما آمدید با ما قرارداد بستید. اعتراض‌ها هم به جایی نمی‌رسد؛ زیرا بیمه‌ها با مستقیم یا با یک واسطه دولتی هستند؛ مثل بیمه سلامت یا نیروهای مسلح.

او درباره اینکه بیمه‌ها برای چه زمانی وعده پرداخت بدهی می‌دهند، می‌گوید: زمان مشخصی ندارد. مثالی است که می‌گویند دیروز دوازده ماه سوخت و سوز نداشت و ما وضعیت کنونی ما مصداق بارز سوخت و سوز است. وقتی چک فرد، برگشت می‌خورد یا وام می‌گیرد یا وسایلی را با قیمت ناچیزی می‌فروشد که چند ماه بعد پس بگیرد، چه فایده‌ای دارد؟ مشکل دیگر ما هم سود داروست. در دنیا این رقم بیشتر از ۲۵ درصد است اما در ایران، سود خالص زیر ۱۳ درصد است؛ یعنی عملاً وقتی با یک ماه تأخیر پرداخت روبه‌رو شوی، بر اساس تورمی که وجود دارد، همان ۱۳ درصد سود هم از بین می‌رود.

این داروسازان شیرخشک به عنوان مثال دیگری یاد می‌کنند و توضیح می‌دهد: مالیات‌ها را هم نباید فراموش کرد. ۵ تا ۶ درصد هر مبلغی که از فروش شیرخشک می‌گیریم، مالیات است. از یک طرف می‌گویند شیرخشک ۱۴۰ هزار تومانی را ۸۰ هزار تومان بفروش و پولش را از ما بگیر، چه وقت؟ ما می‌توانیم با ما قرارداد بستید. همان ۵ تا ۶ درصدی که قرار است انتهای فروش برای ما بماند، هم از بین می‌رود. از سوی دیگر اگر داروخانه شیرخشک نفروشد، سهمیه‌های دیگرش را قطع می‌کنند؛ یعنی همه چیز بر اساس اجبار و زور است. ما اگر مجبور نباشیم، اصلاً شیرخشک نمی‌فروشیم. از این نمونه‌ها خیلی زیاد است و ما روی دور باطل افتاده ایم.

همه ما شیعیان روزهای زیادی را در برنامه های مذهبی و روزه خوانی ها یا جلسات شادی اهل بیت به ابراز ارادت به این خاندان می پردازیم اما نکته مهم این است که این یادها و ذکرها و منبرها باید مقدمه مودت در مورد خانواده پیامبر

باشد که مودت محبتی است که در عمل خودش را نشان می دهد یعنی دم زدن از اهل بیت باید زمینه ای باشد که به قدر توانی که داریم ما را در گام برداشتن در مسیر اهل بیت موفق کند.

آنچه از دیدگاه ائمه معصوم (ع) و عمدتاً صدیقه اطهر (س) درباره دوستانشان مطلوب است، این است که دوستانشان در خط آن ها و در مقام بندگی خداوند حرکت کنند و در رتبه ممتاز قرار بگیرند.

امام صادق (ع) به شیعیان دستور فرمودند: «معاشر الشیعه! کونوا لنا زینا و لا تکنوا علینا شیئا، قولوا للناس حسنا، و احفظوا السننکم و کفوها عن الفضول و قبح القول»

ای شیعیان ما! آبرو و زینت ما باشید، و باعث ننگ و بی آبرویی ما نباشید، با مردم خوب صحبت کنید، زیانتان را حفظ کنید و از حرف های اضافی و زشت بپرهیزید. مردمی که در مراسم دینی و ایام و جلسات مختلف اظهار عشق و دلدادگی به اهل بیت (ع) می نمایند و این عواطف پاک و مقدس را ارائه می دهند، در صورتی زینت صدیقه اطهر (س) و اهل بیت (ع) هستند که اهل پیروی از اهل بیت و حفظ زبان و رفتار و در یک کلام نماد تقوا و بندگی خداوند باشند.

شیعه ای مثل من با همه علاقه و عشقی که به امام رضا (ع) دارد، هدیه قابل توجهی ندارد به ایشان ارائه کند که در مقام دلجویی آن حضرت لایق باشد. اما خود امام رضا (ع) در مقابل، اگر ببینند که شما در مسیر جلب رضایت ایشان تلاش می کنید، دعا و خواسته شما را اجابت می کنند.

به طور کلی باید در مقابل اهل بیت (ع) با چهره عبودیت و تقوا ظاهر بشویم، اینکه از طهارت در محضر خدا و اهل بیت (ع) گنجه می شود یعنی در صورتی ما مقبول و مورد علاقه امام رضا (ع) قرار خواهیم گرفت که با چهره آوده و گناهکار در محضر ایشان حاضر نشویم.

نکته قابل توجه و یادآوری این است که شمایی که اهل بیت را دوست داری اما گاهی دچار غفلت می شوی، تمرین کنی که اگر لحظه ای به فکر گناه افتادی، به این فکر نمایی که حضرت زهرا (س) از این رفتار و عمل خشنود نمی شوند، و با انجام این کار و عمل زشت و سیاه، بین تو و ایشان که نور مطلق هستند فاصله می افتد و این عمل موجب دوری تو از ایشان می شود، حال باید از خودت بررسی با این وجود باز هم حضری آن عمل را انجام بدهی؟

جمله کلیدی در مورد انتظار اهل بیت (ع) از ما این است که در زمان حیات اهل بیت (ع) هیچ کس در مقام بندگی از آنان بالاتر نبود و ائمه معصوم (ع) از دوستان و محبان خود، نیز چنین انتظار دارند که در مقام بندگی خداوند زیانزد و دارای جایگاه ممتاز و ویژه ای باشند.

بزرگفته از خطبه های نماز جمعه مشهد

تنظیم: حجت الاسلام والمسلمین حسین ابراهیمی

بردار و بخوان

دین در جهان امروز

در نظر اول شاید عجیب به نظر برسد اما دغدغه دین در دنیای امروز، یکی از دغدغه های بزرگی است که ذهن بشر را مشغول کرده است و همواره انسان های جست و جوگر حقیقت در طلب این هستند که باورهای خود را در مورد خدای متعال، هستی، آفرینش، پیامبران و بزرگان دینی هر دین و باوری گسترش بدهند، بلکه حقیقت گم شده خود را بیابند تا راهی به سمت آنچه فراتر از زندگی مادی، معیار سنجش خوبی یا بدکرداری است و انسان را به سوی معنویت راهنمایی می کند، بیابند.

بسیاری از ما با بحران های مختلف مواجهیم، گم شده ای که همه بشریت به دنبال آن است، دین است. خدا باوری و دین داری به انسان کمک می کند تا در تعامل با دنیای اطراف خود، رضایت باطنی و آرامش را بیابد. نظام دین داری نه تنها در زندگی فردی بلکه در زندگی اجتماعی نیز نقش کلیدی دارد. کتابی که امروز به شما معرفی می کنیم، «دین در جهان امروز»، سیری در کهکشان اندیشه متفکر بزرگ، «امام موسی صدر»، است.

سد موسی صدر (زاده ۱۴ خرداد ۱۳۰۷ در قم و ربوده شده در ۱۰ شهریور ۱۳۵۷ در لیبی)، روحانی عالم و مجتهد شیعه و مؤسس مجلس اعلی شیعیان لبنان بود. او از رهبران مذهبی و سیاسی لبنان نیز به شمار می رفت. صدر در میان برخی شیعیان به «امام موسی صدر» معروف است. او در ۹ شهریور ۱۳۵۷، در سفری رسمی به دعوت معمرفذافی به لیبی، ربوده شد و در حالی که بسیاری از گزارش ها حاکی از قتل او در همان زمان توسط قذافی است، برخی گزارش ها حکایت از اسارت وی در زندان های لیبی داشت. پس از سقوط معمرفذافی نیز هیچ گزارش رسمی جدیدی از وضعیت او به دست نیامد.

کتاب «دین در جهان امروز» شامل هفت گفتار و یک گفت و گوی مطبوعاتی است با عناوینی به شرح زیر:

- دین در جهان امروز
- داستان علم و دین
- ادیان در خدمت انسان
- تأملاتی در آموزه های دینی
- پیامبری و پیامبران
- دین و مسائل مجرمان
- دین، مجاهدان را حفظ می کند.
- محنت روحانیان

دین در جهان امروز نهمین جلد از مجموعه در قلمرو اندیشه امام موسی صدر است که نگاه و رویکرد او را درباره برخی مسائل مانند تعریف دین، کارکرد دین، حقانیت دین و دین یا ادیان نشان می دهد.

یکی از مسائل مهم که مؤمنان همواره باید پاسخگوی آن باشند، حفظ دلایل دین داری با نظر به تحولات جهان و انسان است.

به تعبیر امام موسی صدر، دین تنظیم کننده رابطه انسان با جهان پیرامونش است. پس باید روشن کنیم دین که پای در امری مطلق و ثابت دارد، چگونه هم پای دو پدیده تحول پذیر و متغیر، می تواند رابطه آن دو را تنظیم کند.

او در این گفتارها بیش از هر چیز به توضیح این موضوع و چرایی نیاز انسان مدرن به دین می پردازد.

امام صدر در جایگاه یک روحانی شیعه، همواره کوشش می کند به این پرسش ها از منظر اسلام و تشیع، پاسخ دهد.

اما به اقتضای مسائل مشترک ادیان و فضای متکثر دینی لبنان، گاه با نظر به معنای کلی دین، سخن گفته یا نوشته است.

در بخشی از سخنرانی ای که سال ۱۹۶۸ در دانشگاه پدران یسوعی ایراد شده، آمده است:

«آیا دین در این عصر نقش قابل ذکری دارد؟ آیا در این مراسم در سالن دانشکده حقوق، که به دعوت جوانان شرکت کننده در جلسات فرهنگی برپا شده است، در این فضا که متعلق به حال و آینده است و موازنه از سخنران می خواهد که در سخنان خود بی طرف باشد. آیا در این اوضاع می توان از دین و دنیای امروز سخن گفت؟ موقعیت بسیار دشوار است و شاید هم عجیب.»

شهرانه خبری
۱۳۳۳ هجری قمری
۱۳۳۳ شمسی
۱۳۳۳

۱۴

طلوع خورشید در خطه خراسان

به مناسبت ورود امام هشتم (ع) به توس و روز مشهد

«دارالامانی» که شهر شد

آن زیارتگاه در نقطه امن مردم بود و در زمان حمله مغول، پناهگاه امنی برای مردم شد و با حضور مردم در پناه علی بن موسی الرضا (ع) شهر مشهد شکل گرفت و به تدریج شهر نوغان و قریه سناباد نیز به آن پیوست. در این باره گفته می شود که در سال ۶۱۷ قمری، مشهد علی بن موسی الرضا (ع) «دارالامان» خوانده شده است و بسیاری از مردم نوغان و تابران برای نجات جانشان به حریم امام هشتم (ع) پناه آورده و شهری نو ساخته اند. این بطوطه در سال ۷۳۴ قمری نوشته است، «از جام به طوس رفتیم، و از طوس به مشهد الرضا آمدیم که آن نیز شهری بزرگ و پر جمعیت است». مشهد در دوران تیموری به شهری درجه یک در خراسان تبدیل شد و بناهای بسیاری در این دوران در آن ساخته شد.

شهری که حوزه علمیه بود

حال این شهر مرکز آموزش دین هم بود، زیرا تنها پناهگاه مردمان نبود و محل تجمع علما و برگزار کرسی درس و بحث نیز بود. مدارس علمیه متعددی که در اطراف حرم مطهر ساخته شده بودند، گواه این ادعا هستند. در حقیقت شهر مشهد نخست یک زیارتگاه و سپس محلی برای ردوبدل کردن اطلاعات مذهبی و همچنین آموزش دینی بود، شهری که علمای بسیاری به آن سفر می کردند و برخی، چندی و برخی تا پایان عمر در آن زندگی می کردند. مشهد در دوره صفویه، از نظر علمی نیز اهمیت خاص یافت. حوزه علمیه مشهد، از دوره صفویه و به ویژه با مهاجرت گسترده علمای جبل عامل به شهرهای ایران و از جمله مشهد، و برپایی مدارس متعدد در این شهر، صورت کامل و مستقلی پیدا کرد.

نهیضتی از مرو تا مشهد الرضا

در دوران معاصر شهر مشهد با مرکزیت حرم مطهر امام رضا (ع) منشا شکل گیری حرکت های مهم انقلابی شد و به عنوان یکی از مراکز مهم تحول و گسترش نهضت عمل کرد، نهضتی که نه تنها انقلابی در یک کشور برای تغییر حاکمیت بود که مرحله ای بنیادین به سوی تأسیس تمدن اسلامی بود که نهضت امام رضا (ع) زمینه های تاریخی آن را ایجاد کرده بود، نهضتی که با ورود ایشان به ایران و زمینه سازی گسترش تشیع در آن، آغاز شد و حیاتش را به واسطه امر مقدس زیارت، ادامه و گسترش داد، حیاتی زنده و پویا که تنها متوقف به بازگاه مقدس این امام همام نیست و در مقام و جایگاه یوسف (ع) به خواست خدا بود و پاداش خوبی های او: وَمَا أَزْبَدُ نَفْسِي إِلَّا نَفْسِي لِأَنَّهُ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَجِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّيَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (یوسف، ۵۳). أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (یوسف، ۵۶).

مشهد الرضا متولد شد

اما این باغ که همیشه درباره اش صحبت می شود، ملکی از آن خمید بن قحطیه، از والیان عربی توس بود، باغی که در آن پیش از این، هارون الرشید به خاک سپرده شده بود و ۱۰ سال پس از مرگ هارون الرشید، یعنی در سال ۲۰۳ قمری، امام رضا (ع) به شهادت رسیدند و مأمون ایشان را نیز در بقعه هارونی به خاک سپرد. گفته می شود از ابتدای قرن سوم قمری، نام «مشهد الرضا» متولد شد، با این همه تا چند سده بعد، «مشهد» بیشتر زیارتگاهی مهم و مقدس در کنار شهر نوغان بوده است.

اینجا تربت من است

مشهد همان طور که می دانیم، پیش از شهادت امام رضا (ع) وجود نداشت و در نقل های مختلف تاریخی، از منطقه ای به نام «سناباد» یاد شده است که حضرت رضا (ع) از آن عبور کرده اند. شیخ صدوق در این باره می نویسد: «پس از ورود به سناباد، حضرت رضا (ع) وارد خانه خمید بن قحطیه شد. آن گاه نزد قبه ای که مدفن هارون است، رفت و خطی بر زمین ترسیم کرد و فرمود: اینجا تربت من است. در آینده ای نه چندان دور، خداوند این مکان را محل اجتماع شیعیان و دوستان آنان ما قرار خواهد داد. به خدا سوگند هیچ زائری مرا زیارت نخواهد کرد و بر من سلام نخواهد گفت، مگر اینکه خداوند به واسطه شفاعت ما، آمرزش و رحمت خدا را بر او واجب خواهد ساخت.»

روشنا

امام جعفر صادق (ع) ما عِبِدُ... بِشِيءٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَاءِ حَقِّ الْمُؤْمِنِ.

هیچ عبادتی بالاتر از ادای حق مؤمن نیست. (بحار الانوار، ج ۷۴، ص ۲۴۲).

حرف هایی که

بوی حرف های یوسف می داد

عَلَيْمٌ (یوسف، ۵۰).

حالا؛ زلیخایی که زمانی به گناه خود افتخار می کرد، سربه زیر از زشتی کارش می گفت و از خدای یکتا، ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ... لَا تَهْدِي عَرِيضَ مِصْرَ، او به صداقت یوسف اقرار کرد، قَالَ مَا خَطْبُكَ إِذْ رَأَوْتَنِي يَوْسُفَ عَن نَّفْسِي قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتْ إِثْرَارُ الْعَرِيزِ الْآنَ خَضَّضَ الْحَقُّ أَنَا رَأَوْدُهُ عَن نَّفْسِهِ وَإِنَّ لِمَنِ الضَّادِقِينَ (یوسف، ۵۱).

قصه قرآنی، یوسف، ۱۳

حرف های یوسف شده بود، پادشاه حقیقت را که شنید، خواست که یوسف را بیاورند و به او گفت حالات تو مقام ویژه ای نزد ما داری: وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ أَسْتَخْلِصُ بِهِ لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدُنِّيَا مَكِينٌ أَمِينٌ (یوسف، ۵۴). او خواست که سرپرست خزانه های مصر باشد، قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ (یوسف، ۵۵). مقام و جایگاه یوسف (ع) به خواست خدا بود و پادشاه خوبی های او: وَمَا أَزْبَدُ نَفْسِي إِلَّا نَفْسِي لِأَنَّهُ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَجِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّيَ غَفُورٌ رَحِيمٌ (یوسف، ۵۳). أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ (یوسف، ۵۶).

احکام

سجده بر پشت دست

مطابق فتاوی آیت... العظمی خامنهای

پرسش: آیا در سجده نماز، می شود در مواقع اضطراری به پشت دست سجده کرد؟

پاسخ: اگر در بین نماز چیزی که بر آن سجده می کند، گم شود و چیزی که سجده بر آن صحیح است در دسترس نداشته باشد، چنانچه وقت وسعت داشته باشد، باید نماز را بشکند و اگر وقت تنگ است، اگر چیزی که سجده بر آن صحیح است ندارد، یا به واسطه سرما یا گرما و مانند این ها نمی تواند بر آن سجده کند، چنانچه لباس او از جنس کتان است یا چیزی که جنس پنبه و کتان دارد، باید بر آن سجده کند و احتیاط آن است که تا سجده بر لباسی که از پنبه و کتان باشد، ممکن است، بر غیر آن یعنی غیر لباسی که از این جنس باشد، سجده نکند و اگر ندارد، بنا بر احتیاط واجب بر پشت دست خود سجده کند.

نگار طاهونچی

نمایش «هملت هیی اند» به نویسندگی و کارگردانی علی حاتمی نژاد این شب هادر تماشاخانه استاد نوری در حال اجراست. داستان این نمایش بر اساس اقتباسی از نمایشنامه «هملت» اثر معروف شکسپیر نوشته شده و کارگردان نمایش در تلاش است تا با نگاهی نوگرایانه به شخصیت های نمایشنامه «هملت» و همچنین خلق فضاهای جدید روی صحنه. اضطراب های درونی و چالش های پیش روی انسان مدرن را به نمایش بگذارد. نشست نقد و بررسی این نمایش به کوشش پاتوق تئاتر حوزه هنری خراسان رضوی با مدیریت محمد جهانیا. بازیگر و کارگردان تئاتر مشهد. و با حضور کارگردان نمایش، دکتر محمد مداح حسینی، منتقد تئاتر، مجید عسکری، رئیس حوزه هنری استان، و جمعی از هنرمندان و دانشجویان رشته تئاتر برگزار شد.

پیشروی تئاتر به سمت سریال سازی

کارگردان نمایش «هملت هیی اند» در این نشست گفت: چند سال است که سوادای نگارش نمایشنامه ای اقتباسی از شکسپیر را در سر داشتیم و قصد دارم با نگاهی به آثار این نویسنده، از جمله «شاه لیر» و «مکبث»، چند نمایشنامه دیگر بنویسم و در آینده روی صحنه بیاورم.

علی حاتمی نژاد افزود: پیش از اجرای این نمایش، نمایشنامه های من را لایسم بودند، اما اکنون به این نتیجه رسیده ام که تولید نمایش در کشور ما به سمت سریال سازی و سینما پیش رفته و دیگر چیزی از هنر تئاتر باقی نمانده است.

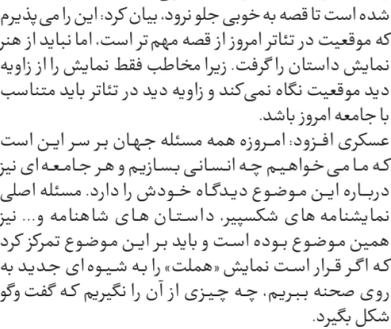
وی با اشاره به اینکه مفهوم نمایش به این معنا نیست که ما برای مردم قصه تعریف کنیم، گفت: در این نمایش به مخاطب عام فکر نمی کردم و تمرکز بیشتر بر مخاطب خاص، فرهیخته و رمان خوان بوده است.

این کارگردان بیان کرد: تئاتر هنر جمعی است و همه ما انتظار داریم که وقتی به سالن تئاتر می رویم، آنجا شلوغ باشد. مفهوم تئاتر به شکل امروزی در ابتدا کنش و واکنشی بین تماشاگر و نمایشگران و سپس شخصیت هاست.

وی با بیان اینکه بی شک مخاطب عام با دیدن چنین اجرای نمایشی آن را پس می زند، گفت: هدفم این است که در «هملت هیی اند»، تجربه جمعی شکل بگیرد. این نمایش سرشار از موقعیت است و بی شک ریسک این مدل از اجرای نمایش زیاد است.

این کارگردان افزود: یان کات، نویسنده و منتقد تئاتر، می گوید: «امروزه احقانه است که آثار شکسپیر از جمله هملت را به شیوه ترازدی به روی صحنه ببریم، و اگر هدفمان این است که آثار شکسپیر را برای مخاطب امروزی اجرا کنیم، باید ژانر را نیز تغییر دهیم.» بر این اساس، من هم در «هملت هیی اند» از طریق شخصیت های نمایش به دنبال خلق موقعیت اضطراب در انسان امروزی هستم، زیرا اکنون مادر جهانی زندگی می کنیم که با توجه به گستردگی رسانه ها گرفتار اضطراب است.

روایتی از بحران های جامعه امروز

روایتی از بحران های جامعه امروز

در ادامه جلسه، دکتر محمد مداح حسینی، منتقد تئاتر، گفت: «هملت هیی اند»، اقتباسی از خوانش سیاسیاستارگرایانه است و در چنین سبکی نباید هیچ داستانی وجود داشته باشد و داستان به نوعی قربانی موقعیت ها می شود.

وی افزود: هیچ فرقی ندارد که نویسنده بر اساس «هملت» نمایشنامه می نویسد یا موضوعات دیگری را انتخاب می کند، امروزه هر تولید هنری به نوعی یک اقتباس است و «هملت هیی اند»، بی ثباتی در زمان و شخصیت هایی را به ما نشان می دهد که به نحوی قصد دارند تا از ارتباط با دیگران طفره برونند. همگی این موارد از ویژگی های مهم جامعه مدرن است. این منتقد با اشاره به اینکه در نمایش «هملت هیی اند»، شخصیت های به ضد خود تبدیل شده اند، بیان کرد: شخصیت های این نمایش همگی در وضعیت سیاسیستارگرایانه زیست می کنند و ما روی صحنه با شخصیت هملتی روبه روییم که قهرمان جامعه مدرن است.

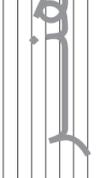
ناباید از تئاتر قصه را گرفت

در این نشست رئیس حوزه هنری استان گفت: در نمایش «هملت هیی اند» با ساختاری روبه روییم که گاهی در بطن نمایش قصه کم می آورد.

مجید عسکری ادامه داد: در این نمایش شخصیت هملت دچار دگربری و چالش های متعددی است و نویسنده نیز فقط این چالش ها را تکرار می کند و ما به عنوان مخاطب در انتظار هستیم تا ببینیم قرار است چه اتفاق بیفتد و او می خواهد با چالش ها چه کند.

وی با اشاره به اینکه در «هملت هیی اند»، نمادسازی ها باعث شده است تا قصه به خوبی جلو نرود، بیان کرد: این را می پذیریم که موقعیت در تئاتر امروز از قصه مهم تر است. اما نباید از هنر نمایش داستان را گرفت. زیرا مخاطب فقط نمایش را از زاویه دید موقعیت نگاه نمی کند و زاویه دید در تئاتر باید متناسب با جامعه امروز باشد.

عسکری افزود: امروزه همه مسئله جهان بر سر این است که ما می خواهیم چه انسانی بسازیم و هر جامعه ای نیز درباره این موضوع دیدگاه خودش را دارد. مسئله اصلی نمایشنامه های شکسپیر، داستان های شاهنامه و... نیز همین موضوع بوده است و باید بر این موضوع تمرکز کرد که اگر قرار است نمایش «هملت» را به شیوه ای جدید به روی صحنه ببریم، چه چیزی از آن را نگیریم که گفت وگو شکل بگیرد.

ویژه روز مشهد

چرا درباره شهیدان مشهدی، سریال ساخته نشده است؟

قهرمانان مشهدی حلقه مفقوده تلویزیون

دیدگاه

حسین نامینی کارگردان و فیلمنامه نویس روزنامه نگار و فیلمنامه نویس

قسمت اول
مدتی است ساخت آثار نمایشی درباره شهدای سرشناس دوران انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مد نظر مسئولان، سازندگان و مردم قرار گرفته است، آثاری که تاکنون تعداد کمی از آن ها ساخته شده است و واقعا جا دارد تا بهتر و بیشتر مورد توجه قرار بگیرند. تصویرسازی از شهدا، مانند زائر دفاع مقدس زائری مختص خودمان است. این ژانر در قهرمان پروری معیارهای متفاوتی با قهرمان پروری در سینمای جهان دارد. قهرمان های ما قهرمان فکری و ایدئولوژیک هستند و مثل قهرمان های عضلانی هالیوودی مانند رمبو، راگی و آرنولد نیستند. به همین دلیل راه هرگونه کپی از سینمای غرب بسته می شود.

ازسوی دیگر، فاصله زیادی باسالم انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی نداریم و پرداختن به قهرمان های مذهبی و ویژه شهیدان که همگی معاصرند، کار را با دشواری بیشتری روبه رو می کند. بیشتر خانواده های شهدا و شخصیت های برجسته در قید حیات هستند و حساسیت زیادی درباره قهرمان خود دارند. در این وضعیت، هم نوشتن، هم ساخت و هم تولید آثار مستند و داستانی با سختی همراه می شود و چه بسا ممکن است در مواردی از جذابیت کار کم کند.

مسیر ساخت سریال درباره شهدا ۲۳ سال پیش آغاز شد. هنوز سه سال از پایان جنگ هشت ساله نگذشته بود که تلویزیون تصمیم گرفت خاطره شهدای خلیان را زنده کند. با ساخت سریال «سیمرغ» به کوشش حسین قاسمی جامی، چنین هم شد و امروز کمتر کسی است که با دیدن سیمرغ، تحت تأثیر شهیدان کشوری و شیروزی قرار نگیرد. داستان سریال از مبارزات انقلابی این دو شهید آغاز

می شود و به جنگ تحمیلی و دورانی می رسد که آن ها با بالگردهایشان دمار عراقی ها را درمی آوردند. سید جواد هاشمی نقش شهید احمد کشوری را بازی می کند و محمد جوزانی هم نقش شهید علی اکبر شیروزی را در این سریال دوازده قسمتی برعهده دارد. موسیقی تیتراژ این سریال از موسیقی های شنیدنی و ماندگار تلویزیون و حاصل هنر محمدرضا علیقلی است. پارسال نیز فیلم «آسمان

غرب» درباره شهید شیروزی با بازی میلاد کی مرام ساخته شد، اما با اقبال چندانی روبه رو نشد. اما بی شک یکی از آثار موفق درباره شهیدان، سریال «شوق پرواز» بود. چهار سال پس از ساخت سریال «سیمرغ»، به سفارش بنیاد شهید و امور ایثارگران، قرار بر این شد که زندگی شهید عباس با بایی به تصویر در آید، ولی مشکلاتی باعث شد که حدود پانزده سال این پروژه متوقف شود تا اینکه سال ۱۳۹۰ مرحوم پد... صدی با همراهی خانواده خلیان شهید عباس با بایی، زندگی این شهید را در قزوین، تهران و پایگاه هوایی هشتم شکاری شهید بابایی اصفهان در ۲۴ قسمت به تصویر کشید. جالب اینکه مرحومه ملیحه حکمت، همسر شهید بابایی، تأکید کرده بود نقش همسرش به شهاب حسینی داده شود. به همین دلیل از نتیجه کار راضی بود و حتی دختر

فیلم «شور شیرین»

شهید بابایی در این سریال جلو دوربین رفت تا نشان بدهد موافق ساخته شدن این سریال بوده است. این سریال از آثار پر بیننده تلویزیونی بود و بخش زیادی از موفقیتش را باید مرهون بازی درخشان شهاب حسینی دانست. طراحی صحنه هم در این سریال نقش مهمی داشت. اصغر نژاد ایمانی تلاش دوچندانی کرده بود که زندگی شهید بابایی را در سه مقطع بازسازی کند که با توجه به تغییرات فراوان شهری کاری دشوار بود.

اثر درخورتوجه دیگر در این حوزه، درست «۱۰ سال بعد ساخته شد. این بار شهید مهدی باکری موضوعی بود که مورد توجه قرار گرفت تا فیلم «موقعیت مهدی» و سریال «عاشورا» به کوشش هادی حجازی فر ساخته شوند. حجازی فر با ساخت موقعیت مهدی که خودش هم نقش شهید باکری را بازی می کرد، به جمع کارگردانان سینمای دفاع مقدس پیوست. فیلم در چهلمین جشنواره فیلم فجر درخشید و در اکران هم موفق بود، اما سریال آن مانند فیلمش دیده نشد. جالب اینکه حجازی فر پیش از این با بازی در نقش شهید متوسلیمان در مجموعه مستند «ایستاده در غبار» ساخته محمد حسین مهدویان، نقش ماندگار دیگری خلق کرده بود.

مهدویان «ایستاده در غبار» را با نگاهی نو و با ترکیب آرشو مستند و بازسازی مستند ساخت. این اثر در زمان پخش به دلیل طراحی صحنه های جنگ و شهرها در دهه ۶۰ با استقبال همراه شد و پس از آن چندین بار بازپخش شد، اتفاقی که برای اثر دیگر مهدویان، «آخرین روزهای زمستان» که روایت مستندی از زندگی شهید حسن باقری بود نیز

می شود و به جنگ تحمیلی و دورانی می رسد که آن ها با بالگردهایشان دمار عراقی ها را درمی آوردند. سید جواد هاشمی نقش شهید احمد کشوری را بازی می کند و محمد جوزانی هم نقش شهید علی اکبر شیروزی را در این سریال دوازده قسمتی برعهده دارد. موسیقی تیتراژ این سریال از موسیقی های شنیدنی و ماندگار تلویزیون و حاصل هنر محمدرضا علیقلی است. پارسال نیز فیلم «آسمان

رونق فرهنگ در گروتوسعه زیر ساختی

یادآوری پروژه های مورد انتظار فرهنگی، به بهانه روز مشهد

تصویری از پروژه نیمه تمام پردیس تئاتر مشهد

علاوه بر اینکه می تواند پای هنرمندان برجسته عرصه تئاتر را به مشهد باز کند، از منظر فرهنگی هم مهم است. زیرا محلی خواهد شد برای تعامل میان دوست داران نمایش و فعالان این عرصه. به علاوه، تئاتر شهر مشهد این ظرفیت را دارد که زیرساخت مناسبی برای اجرای آثار فرمیک با پروداکشن های بزرگ فراهم آورد، آثاری که امکان اجرای بیشترشان در سالن های کنونی (به دلایل فنی و زیرساختی) مهیا نیست.

تمرکززدایی در زمین تولید

یکی دیگر از پروژه های تا تمام فرهنگی در مشهد که اهالی سینما و تلویزیون انتظارش را می کنند، شهرک سینمایی است که خبر ساختش بارها از زبان مسئولان شهر و استان شنیده شده است. احداث شهرک سینمایی در مشهد را از دو منظر می توان ارزیابی کرد: تمرکززدایی تولید و ایجاد بستر فرهنگی، در مقوله نخست، تولید آثار سینمایی

رونق فرهنگ در گروتوسعه زیر ساختی

یادآوری پروژه های مورد انتظار فرهنگی، به بهانه روز مشهد

علاوه بر اینکه می تواند پای هنرمندان برجسته عرصه تئاتر را به مشهد باز کند، از منظر فرهنگی هم مهم است. زیرا محلی خواهد شد برای تعامل میان دوست داران نمایش و فعالان این عرصه. به علاوه، تئاتر شهر مشهد این ظرفیت را دارد که زیرساخت مناسبی برای اجرای آثار فرمیک با پروداکشن های بزرگ فراهم آورد، آثاری که امکان اجرای بیشترشان در سالن های کنونی (به دلایل فنی و زیرساختی) مهیا نیست.

تمرکززدایی در زمین تولید

یکی دیگر از پروژه های تا تمام فرهنگی در مشهد که اهالی سینما و تلویزیون انتظارش را می کنند، شهرک سینمایی است که خبر ساختش بارها از زبان مسئولان شهر و استان شنیده شده است. احداث شهرک سینمایی در مشهد را از دو منظر می توان ارزیابی کرد: تمرکززدایی تولید و ایجاد بستر فرهنگی، در مقوله نخست، تولید آثار سینمایی

محمد عنبرسوز

دهم دی که روز مشهد، نام گذاری شده است. درحالی فرا رسید که دومین کلان شهر کشور، از منظر زیرساخت های فرهنگی در مسیر تحقق چند اتفاق مهم قرار دارد، پروژه هایی که به بهره برداری رسیدنشان می تواند فضای فرهنگی شهر را وارد مرحله ای جدید و تاریخ معاصر را به قبل و بعد از خودشان تقسیم کنند.

مرکزیت نمایش در شرق کشور

مهم ترین المان شهری پایتخت در عرصه نمایش و البته مهم ترین مرکز تئاتر کشور که هنوز هم با وجود تأسیس انبوه سالن های جدید از تک و تا نیفتاده و مرجعیت خودش را حفظ کرده، مجموعه تئاتر شهر است، یک پاتوق هنری تمام عیار که هم در مکان مناسبی قرار دارد، هم طراحی آن به شکلی جامع برای کاربردهای مختلف (از نمایش های بزرگ در سالن اصلی گرفته تا آثاری با مخاطبان خاص در سالن های کوچک تر) بهینه سازی شده است و هم از لحاظ بصری سازه ای نامدین در قلب پایتخت محسوب می شود. با همین الگو، مشهد نیز نیازی مبرم به مجموعه ای مشابه احساس می کند و برای تحقق این هدف، چندی است که اجرای پروژه تئاتر شهر مشهد آغاز شده است. اگر به اندک مرازک متولی تئاتر در مشهد سری زده باشید، با دیدن آمدودش مردمی می که از منظر خاستگاه اجتماعی و طبقه اقتصادی تنوع درخور توجهی دارند، تصدیق خواهید کرد که تئاتر در مشهد هواداران پرشماری دارد و با وجود اینکه بیشتر آثار نمایشی پرستاره ترجیح می دهند فقط در پایتخت به روی صحنه بروند، باز هم مردم برای تماشای همین تئاترهایی که اجرامی شوند، اشتیاق دارند. در این وضعیت، تئاتر شهر مشهد که قرار بود تا اوایل سال گذشته به حدود ۵۰ درصد پیشرفت برسد، هنوز پشت بنرها پنهان است و مشخص نیست چه زمانی می تواند از هنرمندان عرصه تئاتر و ساکنان شهر خورشید میزبانی کند. بهره برداری از تئاتر شهر مشهد،

روزنامه فرهنگی-اجتماعی-اطلاعاتی
 صاحب امتیاز: شهرداری مشهد
 مدیرمسئول: سید مینو موسوی مهر
 سردبیر: سید سجاده طلوع هاشمی
 نشانی: خیابان کوهسنگی ابتدای کوهسنگی ۱۵
 دفتر مرکزی: ۰۵۱-۳۷۲۸۸۸۸۱-۵
 شماره پیک: ۰۵۱-۳۸۴۹۰۳۸۴
 شماره پیک: ۰۵۱-۳۸۴۹۰۳۷۵۲
 شماره پیک: ۰۵۱-۳۸۴۹۰۳۷۵۲

مشهد توی هیچ تقویمی جا نمی‌گیرد

تقویم بگذاریم، اتفاق نمادین خوبی است اما همه چیز نیست. به نظرم روز واقعی یک شهر هیچ جایی در تقویم‌ها ندارد. بر عکس توی دل آدم هاست؛ جایی که خاطرات و اتفاقات خوب و حال و احوال خوب ما در آن جان گرفته. ایمان دارم برای بسیاری از مردم ایران روز مشهد یعنی همان اولین لحظه دیدن کنبد طلای امام رضا^(ع). روز مشهد یعنی اولین بار عطر اسپند و کندر در جایی از حرم به مشامان خورده و برای همیشه مشهد

جایی آغاز می‌شود که قصه‌ها و خاطراتش در ذهن آدم‌ها شکل گرفته است. همین مشهد خودمان؛ برای من از حاشیه شمالی خیابان گازشرقی آغاز می‌شود. جایی که قصه‌های کودکی من و بخش مهمی از خاطرات دوران کودکی در همان جا شکل گرفت و با تک تک سلول‌های مغز من پیوند خورد. جایی که چشم‌راه جهان باز کردم و با مفهوم زندگی، مرگ و تولد آشنا شدم. اینکه بگوییم یک روز را به نام مشهد توی

شهر از کجا شروع می‌شود؟ از جاده‌های شمال یا جنوب؟ از ایستگاه راه‌آهن یا فرودگاه؟ احتمالا برای بعضی همین است؛ اولین معبر ورود به یک شهر، یعنی شهر برای آن‌ها از همان جا آغاز می‌شود. اینکه شهر از کدام سمت و سوی جغرافیایی آغاز شود، بُعد فیزیکی ماجراست. شهر به نظر من از

روزنامه نگار
 مجید انبیا

دمای هوای مشهد
 ۷۹٪
 ۹°
 ۲°
 صبح ۳
 ظهر ۹
 عصر ۳
 شب ۳

اوقات شرعی مشهد
 اذان ظهر ۱۱:۳۴:۱۶
 نیمه شب شرعی ۲۲:۴۹:۰۰
 غروب آفتاب ۱۶:۲۵:۵۶ اذان صبح فردا ۰۵:۱۲:۲۰
 اذان مغرب ۱۶:۴۶:۲۲ طلوع آفتاب فردا ۰۶:۴۲:۴۸

تولد دوباره در رسالت ۱۲۰

آن اتاق تاریک کم نبود و چراغ‌های سه‌فتیگی و پنج‌فتیگی، والورها و آلا دین‌ها و چراغ‌رکابی‌ها... اقام که رفت، انگار پیشه‌اش را هم با خودش برد. از همان سال‌های میانی دهه ۶۰، سروکله کاسه و بشقاب‌های ملایم و دیگ‌های روحی، پیدا شد. دیگر کی حوصله داشت دیگ و پایه سنگین مسی را بالا و پایین کند. مسگری‌های پر سرود، آرام‌وبی سرود، از محله‌ها گم شدند. مغازه‌های پنجاه هم از مس فروشی‌ها خالی شد و سرای عزیزاله‌اف، افتاد دست لباس فروش‌ها. برای سال‌ها، مسگری، خاطره دودگرفته شهر بود که داشت از ذهن‌ها می‌رفت. کی چیزی از کوره‌های مس‌تابی می‌دانست و کی دود نشادر و پنبه‌های سفیدگری یادش بود؟ کی تیزاب می‌دید و کی بلد بود گل بزه درست کند؟ کی گذرم به محله رسالت ۱۲۰ افتاد، یادم نیست، فقط

می‌دانم یک وقتی چشم باز کردم و دیدم انگار برگشته‌ام به مغازه دودگرفته اقام، به مغازه‌های مس فروشی پنجاه، انگار دارم اتاق تاریک سرای عزیزاله‌اف را تماشا می‌کنم که پر است از مس‌های میرانی و سماورهای و روشویی نیکولا. کی مسگری‌ها و چراغ‌سازی‌ها از محله‌های شهر بار بستند و همه‌شان رفتند و جایی در محله رسالت ۱۲۰، برای خودشان دست و پا کردند؟ کی این محله حاشیه‌ای در حاشیه جاده سیمان شد راسته مسگرها و سماورسازی‌ها؟ چطور پیشه‌ای باستانی، خودش را از فراز و فرودهای روزگار عبور داد و دوباره پیشه‌ای پر رونق شد؟ کی می‌داند؟ فقط کاش اقام بود، کاش مس فروش‌های پنجاه که کاسب‌های سرای عزیزاله‌اف بودند و می‌دیدند که کسب رو به کساد می‌شود، حالا چطور جان گرفته و دنیایی برای خودش درست کرده دیدنی.

جاده قدیم

توس من هزار سال خاطره دارد
 برای بسیاری از مشهدی‌ها، توس در یک خاطره دور از اردوی دانش آموزی در آرامگاه فردوسی خلاصه می‌شود. شاید هم یک خاطره شیرین از توت خوری در جاده قدیم، اما برای من که خبرنگاری را با گذشت و گذار در محدوده تازه به شهر پیوسته توس شروع کردم، آن حوالی دیگر به یکی دو خاطره محدود نمی‌شود. من هر بار که آرامگاه فردوسی می‌روم، قاسم ارفع را در حالی تصور می‌کنم که پشت قفرقرا ایستاده و سنگ بزرگ فرور را تا پیشانی آرامگاه فردوسی بالا می‌برد. رجعی لباف خائیک را در حالی تصور می‌کنم که دارد آرامگاه تازه پیدا شده غزالی را حفاری می‌کند و برای جمعیت حاضران نوع قبرهای سردابی آن روزگار می‌گوید. مهدی سیدی را در حالی تصور می‌کنم که دارد دور دیوار هزارساله توس می‌چرخد و هر سمتش رابه یک سرتاریخ وصل می‌کند، جایی که سالم ترانس استراشیک خان از یک درست کرده. آن قسمت که کلانابود شده، کار مغول هاست. محمد ادیب اسلامیه را در حالی تصور می‌کنم که سعی دارد جلوی کنساورزانی را بگیرد که اگر چند صدساله توس را خراب می‌کنند و خاکش را برای کشت بهتر زمین‌ها می‌برند، گاهی موفق می‌شود و گاه هم خیر. توس من فقط به اندازه چهارسال خبرنگاری خاطره ندارد، من توس را با خاطرات تمام مردم آنجا زندگی کردم و حلاله قد هزار سال از توس خاطره دارم.

دور حرم

و کیفور می‌شدیم. مدرسه حوالی بازار سرشور بود و بوی بازار سرشور برای من یک بوی مهیب بود. بوی ادویه، شیرینی، دارچین، میوه، سبزی تازه و نارگیل. من برای صید آن بوی مهیب می‌رفتم در ریه‌هایم. یک روز که داشتیم قد سرشور را بدو بدو می‌کردیم، از جلو یک عکاسی که عکس «حرم بازگاہ» می‌انداخت یک صدایی دوباره گفت: «پواش تیره پواش تیره...» دویدیم و از آن مغازه گذشتیم. برگشتنا که بازهم می‌دویدیم، دوباره صدا گفت: «پواش تیره...» صدای زن بود نه مرد. یک جیبی داشت و یک رگه‌ای از لہجه. دوباره گفت پواش تیره و ما بیچه‌های میلان گشتیم بی صدا... پیرمرد تعمیرکار تسبیح بیکو خندید و گفت: «کار اوپه باباجان» و به بیخ مغازه عکاسی اشاره کرد. ته مغازه یک طوطی آبی داشت نوک میان بال‌هایش می‌چرخاند. نزدیکش شدیم دوباره گفت: «پواش تیره...» و ما خندیدیم. از آن روز ما بیچه‌های میلان دیگر هیچ وقت حرم رفتن با پدر و مادرم را نمی‌پیشنایندیم. کم و گور نمی‌شدیم. خوابمان نمی‌آمد. می‌رفتم که برگشتنا بعد از زیارت، طوطی را ببینیم. یک بار هم سر تماشا می‌رفتم و طوطی نصف روز گم شدیم که یک جایی رزقم و رزقان باشد می‌نویسمش. ما بیچه‌های میلان الان هرکدامان یک گوشه این کشور ولی یقین دارم اگر به هرکدامان بگوییم یک جمله به مشهدی بگو می‌گویند: «پواش تیره...» ما بیچه‌های میلان آخر تابستان می‌رفتم شهرمان و می‌شدیم بیچه‌های ایران.

من بچه میلانم

هوایم یک محال بود. قطار هم به کارمان نمی‌آمد. می‌ماند یک کزین، ماشین. آن هم پیکان، پیکان نمره کرمان یعنی یک مشکوک بالذات، یعنی یک قاچاقچی تریاک که زن و بچه را بهانه کرده و صندوق را چند مشک تریاک بار زده می‌رود برای معتاد کردن همه جوان‌های خطه شرق کشور! ما خیلی در راه معطل می‌شدیم و مشهد رسیدن یک رؤیای شیرین بود. ما صبح‌ها قبل از ظهر یک به مشهد و می‌کردیم. هرچه خاطره کودکی از مشهد دارم گنبد را در روز دیدم نه شب، ما بعد از ظهر راه می‌افتادیم که شب دیگر رستم و دیهوک را در کنیم و پرشته نشویم. به مشهد که می‌رسیدیم یک کلاس از یک مدرسه در حوالی حرم را اجاره می‌کردیم. ماشین توی حیاط پارک می‌شد و ما دو سه هفته‌ای در مشهد می‌ماندیم. ما بیچه‌های مشهدی‌ها، آبادانی‌ها، سیستانی‌ها و اصفهانی‌ها رفیق می‌شدیم و کوچه جلوی مدرسه باتوق ورق فوتبالی و ماشینی و موتوری بازی کردن ما بود. ما از کولی‌های اطراف حرم فرقه چوبی‌های رنگارنگ می‌خریدیم و نوک چوب پایینی‌اش را تیز می‌کردیم که خوب بچرخد و دبیر بیفتد. بابای آن مدرسه مشهدی بود و به کوچه می‌گفت: «میلان و وقت‌هایی که سر و صدای زیاد بود می‌گفت: «باباجان دم میلان تیزن که گم و گور مرن و تابستون شش‌دانا خراب مروه! و ما گوش می‌کردیم. او اسم ما را گذاشته بود بیچه‌های میلان و خانم مهرپانش برای ما لقمه‌های خوشمزه درست می‌کرد و می‌خوردیم

گلشهر

مشهد برای من تنها مشهد نیست، بلکه مشهد عزیزم است و دلتنگی من برای مشهد همیشگی است. این را وقتی می‌فهمم که برای چند روز، چند ماه یا چند سال از آن دور باشم. حضور افرادی با فرهنگ‌ها، آداب و رسوم متنوع که در این شهر زندگی می‌کنند یکی از ویژگی‌های مشهد است. این در واقع فرصتی برای این کلان‌شهر است که می‌توان با برنامه‌ریزی درست آن را به یک ظرفیت گردشگری تبدیل کرد. کمتر شهری را می‌توان یافت که در فاصله کمی از مرکز به محله‌ای برسید که بخش زیادی از ساکنان آن از کشوری دیگر هستند، اما به زبان مادری شما سخن می‌گویند.

قلب کشور دوست در مشهد

گلشهر محله‌ای است که در طول چهاردهه گذشته میزبان می‌مهربان برای مهاجران افغانستانی بوده. محله‌ای که وقتی به آن قدم می‌گذاری علاوه بر اینکه مغازه‌هایی با سبک و سیاق کابل را می‌بینی، بوی ادویه تند غذاهای افغانستانی در دستوران‌هایی که از سوی افغانستانی‌ها پایه‌گذاری شده و مدیریت می‌شود، شما را مشتاق گشتن در کوچه پس‌کوچه‌هایی می‌کند که مردمی هم‌زبان و هم‌فرهنگ با شما سال‌ها درازی در آن زندگی می‌کنند. وقتی شما به شلوغ بازار گلشهر می‌روید، از هم‌زیستی ایرانی‌ها و افغانستانی‌ها لذت می‌برید، زیستی مسالمت‌آمیز و ارزشمند که در طول چهاردهه گذشته شکل گرفته و اهمیت آن را وقتی متوجه می‌شوید که نتیجه این هم‌زیستی برایتان هویدا می‌شود. بدون شک مهاجران افغانستانی ساکن مشهد در جنبه‌های مختلف یک سرورگردن از مهاجران افغانستانی ساکن در دیگر شهرهای ایران بالاتر هستند. این را وقتی متوجه می‌شویم که کمی جزئی‌تر و با دقت به چهره‌ها و نخیکان مهاجر افغانستانی که در مشهد زیست کرده‌اند، نگاه کنیم. افرادی که امروز نه تنها برای افغانستان باعث افتخار هستند که نام مشهد را نیز به نقاط مختلف جهان برده‌اند و امروز مشهد تنها یک شهر در ایران نیست، بلکه افغانستانی‌هایی که روزگاری در مشهد زندگی می‌کردند و حالا به کشورهای دیگر جهان مهاجرت کرده‌اند. شب‌ها وقتی می‌خوانید، خواب مشهد و کوچه پس‌کوچه‌هایی آن را می‌بینید. هرچند وجود مضع منور رضوی در مشهد این شهر را محدود به مرزهای جغرافیایی نکرده است. اما میزبانی این شهر دوست‌داشتنی از مهاجران افغانستانی باعث شده که حالا دلتنگی برای آن بیشتر از آن چیزی باشد که می‌توانیم تصور کنیم.

شهرک عرب‌ها

خیلی‌ها رفتنشان به شهرک شهید بهشتی یا همان شهرک عرب‌ها یا شهرک مهاجرین یا شهرک جنگ زدگان حالا فقط برای یک هدف است: فلافل خوردن و سمبوسه خوردن و ماهی خریدن و خرما خریدن. خیلی هم عالی. مقصد خوبی است. از همان اول هم شهرک بهشتی در این قفره کزینه خوبی بود و همچنان می‌تواند آخر هفته‌های شما را بسازد و کلی خوش بگذرد. اما این بار اگر رفتید فقط سری به بازارها و دکان‌های ته‌لنجی‌اش نزنید. این بار بروید یک لایه آن طرف‌تر تجربه بالا رفتن از پله‌های بلوک‌های شهرک تا طبقه پنجم و دیدن پوست‌های انتخابات مجلس پنجم و ششم... اساسا دیدن این کهنگی‌ها در نظر اول بدیع است و لذت بخش و البته دردناک. این شهرک متعلق به جنگ‌زدگانی است که تا قبل از جنگ داشتند توی خانه‌هایشان در جنوب کشور زندگی می‌کردند. احتمالا خیلی‌ها ایشان صاحب نخلستان بودند و گاومیش داشتند و کشاورز بودند ولی جنگ همه چیز را تغییر داد. حالا باید از سر ناچاری می‌آمدند شرق کشور و توی خانه‌های کوچک جمع و جوری زندگی می‌کردند و آداب آداب‌نشینانی یاد می‌گرفتند. برای همین پیشنهاد می‌کنم، مثلا موقع نماز مغرب، بروید چند دقیقه توی مسجدش بنشینید و پیرمرد‌های دنداشه‌پوش را ببینید و حتی سر صحبت را با آن‌ها باز کنید. آن‌ها برای حرف زدن درباره گذشته در آماده‌باش کامل به سر می‌برند. یا حتی موقع جشن‌های مناسبتی و تقویمی، حتی شده وسط هفته، یک تک‌با بلند شوید بیاید شهرک و شکل جشن گرفتنشان را تماشا کنید. حتی شاید افتادید وسط یک عروسی گرم و مهمان‌نوا و ضربه تیمی‌ی منصور بندری شوید. تصویر توریستی این سال‌های مجازی از شهرک، در کل، چیز قشنگی است و ارزشمند. اما همه واقعیت نیست. قرار نیست با خودتان فکر کنید دارید می‌روید موزه دفاع مقدس. نه، اینجا موزه نیست آنجا هنوز شهروندان جنگی با صداها جور مشکلات ریز و درشت زندگی می‌کنند که فلافل و سمبوسه بی‌رحمانه آن‌ها را بپوش داده است. این بار که رفتید یک جور دیگری بروید. یک جور به خصوص.

این قونیه، بی‌شمس نمی‌شود

آدمیزاد عادت دارد که شهری در شهر بسازد. چینه‌های دیوارهایش را توی دل شهری که بقیه می‌بینند، خشت‌به‌خشت بچینند و بالا ببرد. همین است که آدم همیشه و هم‌زمان در دو یا چند شهر زندگی می‌کند. بی‌اینکه بقیه بفهمند یا این شهرهای تودرتو را ببینند. مثلاً تقی‌آباد من، با تقی‌آباد تو، با تقی‌آباد او فرق دارد. کوچه سراب من با کوچه سراب تو با کوچه سراب او فرق دارد. هرکدامان خشت‌های خودمان را داریم، دیوارهای خودمان را، بوی کوچه‌های خودمان را. دلیلش این است که برای فهمیدن یک شهر، خاطره لازم است. مثلاً قونیه برای مولانا و شهر است، شاید سه تا حتی بیشتر، قبل از آمدن شمس و موقعی که بود و بعد از رفتنش. یکی شهر قونیه و یکی بهشت و آخری دخمه‌ای تاریک شمس تو اگر در شهرت باشی، گرداگرد دیوارها را برایش طواف می‌کنی. حتی اگر ساکن شهر نباشی، فرسخ فرسخ ریاچه‌گر می‌کنی و خودت را به آستانش می‌رسانی. مشهد، شهر شهرهاست. شمس تابانی در آن خانه دارد که دل مردمان زیادی را برده. تفاوت این شمس با آن شمس این است که غروب ندارد. شمس‌شمس است. خورشید خورشیدها که از تشعشع آن هزاران مشهد در دل این و آن طلوع می‌کند. نباشد عیب پرسیدن تو را خانه کجا باشد/ نشانی‌ها در گابایم و آن اقبال ما باشد.

خانۀ دوست

مشهد با «آب‌آرمانهای مرتفع» برای من تعریف شد. سی سال پیش بود که بابا و مامان به این شهر منتقل شدند و ما از بجنورد بساط بستیم و زندگی‌مان را در یک خاور نازکی جا کردیم و چهار ساعت بعد چهار نفری زیر بلوک یک بودیم با یک خوروا اثنائیه. حالا نه هیچ کدام از آن اسباب و وسایل سی سال پیشمان را داریم و نه هیچ کدام از ما چهار نفر شبیه سی سال پیشیم! حتی یک عضو دیگر هم به ما اضافه و خانواده‌مان شد پنج نفری. از سی سال پیش تا حالا تنها چیزی که عوض نشد «آب‌آرمان‌های مرتفع» بود. برای من پنج‌ساله در اوایل دهه ۷۰ که در شهر خودم بجنورد نهایتاً پله‌های یک طبقه را بالا رفته بود، هم تلفظ «آب‌آرمان‌های مرتفع» سخت بود هم هضم زندگی در ساختمانی «طبقه» هم سوار شدن در آسانسوری که سازوکارش مرا حیرت زده می‌کرد! آن زمان همسایه‌ها از استحکام ساختمان‌ها می‌گفتند برایمان و ضدزلزله بودنش. می‌گفتند تمام بلوک‌ها از زیر زمین به هم متصل است. می‌گفتند این ساختمان‌ها را فرانسوی‌ها ساخته‌اند و در ملامت سیمان‌ش زرده تخم‌مرغ ریخته‌اند تا حساسی قرص و محکم شود. بعد من در تصوراتم شب‌ها به جای گوسفند تخم‌مرغ می‌شمردم! چندتا زرده تخم‌مرغ برای ۱۰ بلوک و ۵۵۰ واحد کفایت می‌کرد؟ همسایه‌ها از امنیت «آب‌آرمان‌های مرتفع» هم می‌گفتند. برای همین ما اجازه داشتیم از کله‌ظهر تا سر شب در محوطه‌ای که متعلق القول تمامی ساکنانش می‌گویند «پایین» ول بچرخیم! ما هر روز پایین بودیم و بازی‌هایمان تمامی نداشت. برای همین من به جز پلنگ صورتی و ملوان زیل و فوتبالیست‌ها انگیزه ناچیزی به تماشا کارتون داشتم و ترجیح می‌دادم پایین باشم و با پول تو جیبی ۵۰ تومنی هر روز، از مغازه آقای علیزاده که اردبیلی و پسر عمه علی دایی بود، یخچم و آدامس لاوینز بخرم و با بلوک ۱ تا ۱۱ بچورم و پله‌های اضطراری بلوک ۴ را که از طبقه چهارم به بعدش آن زمان حرم دیده میشد! بالا و پایین کنم و بعد به تلافی اینکه خانه‌مان طبقه اول است، تمام دکمه‌های آن اتاق جادویی را بزنم و آسانسور سواری کنم و بعد که سروکله آدم بزرگی پیدا می‌شد از مهلکه فرار و به فردا فکر کنم، فردایی که نمی‌دانم از کدام روز دیگر هیچ وقت تکرار نشد.

دور حرم

مشهد برای من تنها مشهد نیست، بلکه مشهد عزیزم است و دلتنگی من برای مشهد همیشگی است. این را وقتی می‌فهمم که برای چند روز، چند ماه یا چند سال از آن دور باشم. حضور افرادی با فرهنگ‌ها، آداب و رسوم متنوع که در این شهر زندگی می‌کنند یکی از ویژگی‌های مشهد است. این در واقع فرصتی برای این کلان‌شهر است که می‌توان با برنامه‌ریزی درست آن را به یک ظرفیت گردشگری تبدیل کرد. کمتر شهری را می‌توان یافت که در فاصله کمی از مرکز به محله‌ای برسید که بخش زیادی از ساکنان آن از کشوری دیگر هستند، اما به زبان مادری شما سخن می‌گویند.

قلب کشور دوست در مشهد

گلشهر محله‌ای است که در طول چهاردهه گذشته میزبان می‌مهربان برای مهاجران افغانستانی بوده. محله‌ای که وقتی به آن قدم می‌گذاری علاوه بر اینکه مغازه‌هایی با سبک و سیاق کابل را می‌بینی، بوی ادویه تند غذاهای افغانستانی در دستوران‌هایی که از سوی افغانستانی‌ها پایه‌گذاری شده و مدیریت می‌شود، شما را مشتاق گشتن در کوچه پس‌کوچه‌هایی می‌کند که مردمی هم‌زبان و هم‌فرهنگ با شما سال‌ها درازی در آن زندگی می‌کنند. وقتی شما به شلوغ بازار گلشهر می‌روید، از هم‌زیستی ایرانی‌ها و افغانستانی‌ها لذت می‌برید، زیستی مسالمت‌آمیز و ارزشمند که در طول چهاردهه گذشته شکل گرفته و اهمیت آن را وقتی متوجه می‌شوید که نتیجه این هم‌زیستی برایتان هویدا می‌شود. بدون شک مهاجران افغانستانی ساکن مشهد در جنبه‌های مختلف یک سرورگردن از مهاجران افغانستانی ساکن در دیگر شهرهای ایران بالاتر هستند. این را وقتی متوجه می‌شویم که کمی جزئی‌تر و با دقت به چهره‌ها و نخیکان مهاجر افغانستانی که در مشهد زیست کرده‌اند، نگاه کنیم. افرادی که امروز نه تنها برای افغانستان باعث افتخار هستند که نام مشهد را نیز به نقاط مختلف جهان برده‌اند و امروز مشهد تنها یک شهر در ایران نیست، بلکه افغانستانی‌هایی که روزگاری در مشهد زندگی می‌کردند و حالا به کشورهای دیگر جهان مهاجرت کرده‌اند. شب‌ها وقتی می‌خوانید، خواب مشهد و کوچه پس‌کوچه‌هایی آن را می‌بینید. هرچند وجود مضع منور رضوی در مشهد این شهر را محدود به مرزهای جغرافیایی نکرده است. اما میزبانی این شهر دوست‌داشتنی از مهاجران افغانستانی باعث شده که حالا دلتنگی برای آن بیشتر از آن چیزی باشد که می‌توانیم تصور کنیم.

شهرک عرب‌ها

خیلی‌ها رفتنشان به شهرک شهید بهشتی یا همان شهرک عرب‌ها یا شهرک مهاجرین یا شهرک جنگ زدگان حالا فقط برای یک هدف است: فلافل خوردن و سمبوسه خوردن و ماهی خریدن و خرما خریدن. خیلی هم عالی. مقصد خوبی است. از همان اول هم شهرک بهشتی در این قفره کزینه خوبی بود و همچنان می‌تواند آخر هفته‌های شما را بسازد و کلی خوش بگذرد. اما این بار اگر رفتید فقط سری به بازارها و دکان‌های ته‌لنجی‌اش نزنید. این بار بروید یک لایه آن طرف‌تر تجربه بالا رفتن از پله‌های بلوک‌های شهرک تا طبقه پنجم و دیدن پوست‌های انتخابات مجلس پنجم و ششم... اساسا دیدن این کهنگی‌ها در نظر اول بدیع است و لذت بخش و البته دردناک. این شهرک متعلق به جنگ‌زدگانی است که تا قبل از جنگ داشتند توی خانه‌هایشان در جنوب کشور زندگی می‌کردند. احتمالا خیلی‌ها ایشان صاحب نخلستان بودند و گاومیش داشتند و کشاورز بودند ولی جنگ همه چیز را تغییر داد. حالا باید از سر ناچاری می‌آمدند شرق کشور و توی خانه‌های کوچک جمع و جوری زندگی می‌کردند و آداب آداب‌نشینانی یاد می‌گرفتند. برای همین پیشنهاد می‌کنم، مثلا موقع نماز مغرب، بروید چند دقیقه توی مسجدش بنشینید و پیرمرد‌های دنداشه‌پوش را ببینید و حتی سر صحبت را با آن‌ها باز کنید. آن‌ها برای حرف زدن درباره گذشته در آماده‌باش کامل به سر می‌برند. یا حتی موقع جشن‌های مناسبتی و تقویمی، حتی شده وسط هفته، یک تک‌با بلند شوید بیاید شهرک و شکل جشن گرفتنشان را تماشا کنید. حتی شاید افتادید وسط یک عروسی گرم و مهمان‌نوا و ضربه تیمی‌ی منصور بندری شوید. تصویر توریستی این سال‌های مجازی از شهرک، در کل، چیز قشنگی است و ارزشمند. اما همه واقعیت نیست. قرار نیست با خودتان فکر کنید دارید می‌روید موزه دفاع مقدس. نه، اینجا موزه نیست آنجا هنوز شهروندان جنگی با صداها جور مشکلات ریز و درشت زندگی می‌کنند که فلافل و سمبوسه بی‌رحمانه آن‌ها را بپوش داده است. این بار که رفتید یک جور دیگری بروید. یک جور به خصوص.

این قونیه، بی‌شمس نمی‌شود

آدمیزاد عادت دارد که شهری در شهر بسازد. چینه‌های دیوارهایش را توی دل شهری که بقیه می‌بینند، خشت‌به‌خشت بچینند و بالا ببرد. همین است که آدم همیشه و هم‌زمان در دو یا چند شهر زندگی می‌کند. بی‌اینکه بقیه بفهمند یا این شهرهای تودرتو را ببینند. مثلاً تقی‌آباد من، با تقی‌آباد تو، با تقی‌آباد او فرق دارد. کوچه سراب من با کوچه سراب تو با کوچه سراب او فرق دارد. هرکدامان خشت‌های خودمان را داریم، دیوارهای خودمان را، بوی کوچه‌های خودمان را. دلیلش این است که برای فهمیدن یک شهر، خاطره لازم است. مثلاً قونیه برای مولانا و شهر است، شاید سه تا حتی بیشتر، قبل از آمدن شمس و موقعی که بود و بعد از رفتنش. یکی شهر قونیه و یکی بهشت و آخری دخمه‌ای تاریک شمس تو اگر در شهرت باشی، گرداگرد دیوارها را برایش طواف می‌کنی. حتی اگر ساکن شهر نباشی، فرسخ فرسخ ریاچه‌گر می‌کنی و خودت را به آستانش می‌رسانی. مشهد، شهر شهرهاست. شمس تابانی در آن خانه دارد که دل مردمان زیادی را برده. تفاوت این شمس با آن شمس این است که غروب ندارد. شمس‌شمس است. خورشید خورشیدها که از تشعشع آن هزاران مشهد در دل این و آن طلوع می‌کند. نباشد عیب پرسیدن تو را خانه کجا باشد/ نشانی‌ها در گابایم و آن اقبال ما باشد.

خانۀ دوست

مشهد با «آب‌آرمانهای مرتفع» برای من تعریف شد. سی سال پیش بود که بابا و مامان به این شهر منتقل شدند و ما از بجنورد بساط بستیم و زندگی‌مان را در یک خاور نازکی جا کردیم و چهار ساعت بعد چهار نفری زیر بلوک یک بودیم با یک خوروا اثنائیه. حالا نه هیچ کدام از آن اسباب و وسایل سی سال پیشمان را داریم و نه هیچ کدام از ما چهار نفر شبیه سی سال پیشیم! حتی یک عضو دیگر هم به ما اضافه و خانواده‌مان شد پنج نفری. از سی سال پیش تا حالا تنها چیزی که عوض نشد «آب‌آرمان‌های مرتفع» بود. برای من پنج‌ساله در اوایل دهه ۷۰ که در شهر خودم بجنورد نهایتاً پله‌های یک طبقه را بالا رفته بود، هم تلفظ «آب‌آرمان‌های مرتفع» سخت بود هم هضم زندگی در ساختمانی «طبقه» هم سوار شدن در آسانسوری که سازوکارش مرا حیرت زده می‌کرد! آن زمان همسایه‌ها از استحکام ساختمان‌ها می‌گفتند برایمان و ضدزلزله بودنش. می‌گفتند تمام بلوک‌ها از زیر زمین به هم متصل است. می‌گفتند این ساختمان‌ها را فرانسوی‌ها ساخته‌اند و در ملامت سیمان‌ش زرده تخم‌مرغ ریخته‌اند تا حساسی قرص و محکم شود. بعد من در تصوراتم شب‌ها به جای گوسفند تخم‌مرغ می‌شمردم! چندتا زرده تخم‌مرغ برای ۱۰ بلوک و ۵۵۰ واحد کفایت می‌کرد؟ همسایه‌ها از امنیت «آب‌آرمان‌های مرتفع» هم می‌گفتند. برای همین ما اجازه داشتیم از کله‌ظهر تا سر شب در محوطه‌ای که متعلق القول تمامی ساکنانش می‌گویند «پایین» ول بچرخیم! ما هر روز پایین بودیم و بازی‌هایمان تمامی نداشت. برای همین من به جز پلنگ صورتی و ملوان زیل و فوتبالیست‌ها انگیزه ناچیزی به تماشا کارتون داشتم و ترجیح می‌دادم پایین باشم و با پول تو جیبی ۵۰ تومنی هر روز، از مغازه آقای علیزاده که اردبیلی و پسر عمه علی دایی بود، یخچم و آدامس لاوینز بخرم و با بلوک ۱ تا ۱۱ بچورم و پله‌های اضطراری بلوک ۴ را که از طبقه چهارم به بعدش آن زمان حرم دیده میشد! بالا و پایین کنم و بعد به تلافی اینکه خانه‌مان طبقه اول است، تمام دکمه‌های آن اتاق جادویی را بزنم و آسانسور سواری کنم و بعد که سروکله آدم بزرگی پیدا می‌شد از مهلکه فرار و به فردا فکر کنم، فردایی که نمی‌دانم از کدام روز دیگر هیچ وقت تکرار نشد.

دور حرم

مشهد برای من تنها مشهد نیست، بلکه مشهد عزیزم است و دلتنگی من برای مشهد همیشگی است. این را وقتی می‌فهمم که برای چند روز، چند ماه یا چند سال از آن دور باشم. حضور افرادی با فرهنگ‌ها، آداب و رسوم متنوع که در این شهر زندگی می‌کنند یکی از ویژگی‌های مشهد است. این در واقع فرصتی برای این کلان‌شهر است که می‌توان با برنامه‌ریزی درست آن را به یک ظرفیت گردشگری تبدیل کرد. کمتر شهری را می‌توان یافت که در فاصله کمی از مرکز به محله‌ای برسید که بخش زیادی از ساکنان آن از کشوری دیگر هستند، اما به زبان مادری شما سخن می‌گویند.

قلب کشور دوست در مشهد

گلشهر محله‌ای است که در طول چهاردهه گذشته میزبان می‌مهربان برای مهاجران افغانستانی بوده. محله‌ای که وقتی به آن قدم می‌گذاری علاوه بر اینکه مغازه‌هایی با سبک و سیاق کابل را می‌بینی، بوی ادویه تند غذاهای افغانستانی در دستوران‌هایی که از سوی افغانستانی‌ها پایه‌گذاری شده و مدیریت می‌شود، شما را مشتاق گشتن در کوچه پس‌کوچه‌هایی می‌کند که مردمی هم‌زبان و هم‌فرهنگ با شما سال‌ها درازی در آن زندگی می‌کنند. وقتی شما به شلوغ بازار گلشهر می‌روید، از هم‌زیستی ایرانی‌ها و افغانستانی‌ها لذت می‌برید، زیستی مسالمت‌آمیز و ارزشمند که در طول چهاردهه گذشته شکل گرفته و اهمیت آن را وقتی متوجه می‌شوید که نتیجه این هم‌زیستی برایتان هویدا می‌شود. بدون شک مهاجران افغانستانی ساکن مشهد در جنبه‌های مختلف یک سرورگردن از مهاجران افغانستانی ساکن در دیگر شهرهای ایران بالاتر هستند. این را وقتی متوجه می‌شویم که کمی جزئی‌تر و با دقت به چهره‌ها و نخیکان مهاجر افغانستانی که در مشهد زیست کرده‌اند، نگاه کنیم. افرادی که امروز نه تنها برای افغانستان باعث افتخار هستند که نام مشهد را نیز به نقاط مختلف جهان برده‌اند و امروز مشهد تنها یک شهر در ایران نیست، بلکه افغانستانی‌هایی که روزگاری در مشهد زندگی می‌کردند و حالا به کشورهای دیگر جهان مهاجرت کرده‌اند. شب‌ها وقتی می‌خوانید، خواب مشهد و کوچه پس‌کوچه‌هایی آن را می‌بینید. هرچند وجود مضع منور رضوی در مشهد این شهر را محدود به مرزهای جغرافیایی نکرده است. اما میزبانی این شهر دوست‌داشتنی از مهاجران افغانستانی باعث شده که حالا دلتنگی برای آن بیشتر از آن چیزی باشد که می‌توانیم تصور کنیم.

شهرک عرب‌ها

خیلی‌ها رفتنشان به شهرک شهید بهشتی یا همان شهرک عرب‌ها یا شهرک مهاجرین یا شهرک جنگ زدگان حالا فقط برای یک هدف است: فلافل خوردن و سمبوسه خوردن و ماهی خریدن و خرما خریدن. خیلی هم عالی. مقصد خوبی است. از همان اول هم شهرک بهشتی در این قفره کزینه خوبی بود و همچنان می‌تواند آخر هفته‌های شما را بسازد و کلی خوش بگذرد. اما این بار اگر رفتید فقط سری به بازارها و دکان‌های ته‌لنجی‌اش نزنید. این بار بروید یک لایه آن طرف‌تر تجربه بالا رفتن از پله‌های بلوک‌های شهرک تا طبقه پنجم و دیدن پوست‌های انتخابات مجلس پنجم و ششم... اساسا دیدن این کهنگی‌ها در نظر اول بدیع است و لذت بخش و البته دردناک. این شهرک متعلق به جنگ‌زدگانی است که تا قبل از جنگ داشتند توی خانه‌هایشان در جنوب کشور زندگی می‌کردند. احتمالا خیلی‌ها ایشان صاحب نخلستان بودند و گاومیش داشتند و کشاورز بودند ولی جنگ همه چیز را تغییر داد. حالا باید از سر ناچاری می‌آمدند شرق کشور و توی خانه‌های کوچک جمع و جوری زندگی می‌کردند و آداب آداب‌نشینانی یاد می‌گرفتند. برای همین پیشنهاد می‌کنم، مثلا موقع نماز مغرب، بروید چند دقیقه توی مسجدش بنشینید و پیرمرد‌های دنداشه‌پوش را ببینید و حتی سر صحبت را با آن‌ها باز کنید. آن‌ها برای حرف زدن درباره گذشته در آماده‌باش کامل به سر می‌برند. یا حتی موقع جشن‌های مناسبتی و تقویمی، حتی شده وسط هفته، یک تک‌با بلند شوید بیاید شهرک و شکل جشن گرفتنشان را تماشا کنید. حتی شاید افتادید وسط یک عروسی گرم و مهمان‌نوا و ضربه تیمی‌ی منصور بندری شوید. تصویر توریستی این سال‌های مجازی از شهرک، در کل، چیز قشنگی است و ارزشمند. اما همه واقعیت نیست. قرار نیست با خودتان فکر کنید دارید می‌روید موزه دفاع مقدس. نه، اینجا موزه نیست آنجا هنوز شهروندان جنگی با صداها جور مشکلات ریز و درشت زندگی می‌کنند که فلافل و سمبوسه بی‌رحمانه آن‌ها را بپوش داده است. این بار که رفتید یک جور دیگری بروید. یک جور به خصوص.

این قونیه، بی‌شمس نمی‌شود

آدمیزاد عادت دارد که شهری در شهر بسازد. چینه‌های دیوارهایش را توی دل شهری که بقیه می‌بینند، خشت‌به‌خشت بچینند و بالا ببرد. همین است که آدم همیشه و هم‌زمان در دو یا چند شهر زندگی می‌کند. بی‌اینکه بقیه بفهمند یا این شهرهای تودرتو را ببینند. مثلاً تقی‌آباد من، با تقی‌آباد تو، با تقی‌آباد او فرق دارد. کوچه سراب من با کوچه سراب تو با کوچه سراب او فرق دارد. هرکدامان خشت‌های خودمان را داریم، دیوارهای خودمان را، بوی کوچه‌های خودمان را. دلیلش این است که برای فهمیدن یک شهر، خاطره لازم است. مثلاً قونیه برای مولانا و شهر است، شاید سه تا حتی بیشتر، قبل از آمدن شمس و موقعی که بود و بعد از رفتنش. یکی شهر قونیه و یکی بهشت و آخری دخمه‌ای تاریک شمس تو اگر در شهرت باشی، گرداگرد دیوارها را برایش طواف می‌کنی. حتی اگر ساکن شهر نباشی، فرسخ فرسخ ریاچه‌گر می‌کنی و خودت را به آستانش می‌رسانی. مشهد، شهر شهرهاست. شمس تابانی در آن خانه دارد که دل مردمان زیادی را برده. تفاوت این شمس با آن شمس این است که غروب ندارد. شمس‌شمس است. خورشید خورشیدها که از تشعشع آن هزاران مشهد در دل این و آن طلوع می‌کند. نباشد عیب پرسیدن تو را خانه کجا باشد/ نشانی‌ها در گابایم و آن اقبال ما باشد.

خانۀ دوست

مشهد با «آب‌آرمانهای مرتفع» برای من تعریف شد. سی سال پیش بود که بابا و مامان به این شهر منتقل شدند و ما از بجنورد بساط بستیم و زندگی‌مان را در یک خاور نازکی جا کردیم و چهار ساعت بعد چهار نفری زیر بلوک یک بودیم با یک خوروا اثنائیه. حالا نه هیچ کدام از آن اسباب و وسایل سی سال پیشمان را داریم و نه هیچ کدام از ما چهار نفر شبیه سی سال پیشیم! حتی یک عضو دیگر هم به ما اضافه و خانواده‌مان شد پنج نفری. از سی سال پیش تا حالا تنها چیزی که عوض نشد «آب‌آرمان‌های مرتفع» بود. برای من پنج‌ساله در اوایل دهه ۷۰ که در شهر خودم بجنورد نهایتاً پله‌های یک طبقه را بالا رفته بود، هم تلفظ «آب‌آرمان‌های مرتفع» سخت بود هم هضم زندگی در ساختمانی «طبقه» هم سوار شدن در آسانسوری که سازوکارش مرا حیرت زده می‌کرد! آن زمان همسایه‌ها از استحکام ساختمان‌ها می‌گفتند برایمان و ضدزلزله بودنش. می‌گفتند تمام بلوک‌ها از زیر زمین به هم متصل است. می‌گفتند این ساختمان‌ها را فرانسوی‌ها ساخته‌اند و در ملامت سیمان‌ش زرده تخم‌مرغ ریخته‌اند تا حساسی قرص و محکم شود. بعد من در تصوراتم شب‌ها به جای گوسفند تخم‌مرغ می‌شمردم! چندتا زرده تخم‌مرغ برای ۱۰ بلوک و ۵۵۰ واحد کفایت می‌کرد؟ همسایه‌ها از امنیت «آب‌آرمان‌های مرتفع» هم می‌گفتند. برای همین ما اجازه داشتیم از کله‌ظهر تا سر شب در محوطه‌ای که متعلق القول تمامی ساکنانش می‌گویند «پایین» ول بچرخیم! ما هر روز پایین بودیم و بازی‌هایمان تمامی نداشت. برای همین من به جز پلنگ صورتی و ملوان زیل و فوتبالیست‌ها انگیزه ناچیزی به تماشا کارتون داشتم و ترجیح می‌دادم پایین باشم و با پول تو جیبی ۵۰ تومنی هر روز، از مغازه آقای علیزاده که اردبیلی و پسر عمه علی دایی بود، یخچم و آدامس لاوینز بخرم و با بلوک ۱ تا ۱۱ بچورم و پله‌های اضطراری بلوک ۴ را که از طبقه چهارم به بعدش آن زمان حرم دیده میشد! بالا و پایین کنم و بعد به تلافی اینکه خانه‌مان طبقه اول است، تمام دکمه‌های آن اتاق جادویی را بزنم و آسانسور سواری کنم و بعد که سروکله آدم بزرگی پیدا می‌شد از مهلکه فرار و به فردا فکر کنم، فردایی که نمی‌دانم از کدام روز دیگر هیچ وقت تکرار نشد.

دور حرم

مشهد برای من تنها مشهد نیست، بلکه مشهد عزیزم است و دلتنگی من برای مشهد همیشگی است. این را وقتی می‌فهمم که برای چند روز، چند ماه یا چند سال از آن دور باشم. حضور افرادی با فرهنگ‌ها، آداب و رسوم متنوع که در این شهر زندگی می‌کنند یکی از ویژگی‌های مشهد است. این در واقع فرصتی برای این کلان‌شهر است که می‌توان با برنامه‌ریزی درست آن را به یک ظرفیت گردشگری تبدیل کرد. کمتر شهری را می‌توان یافت که در فاصله کمی از مرکز به محله‌ای برسید که بخش زیادی از ساکنان آن از کشوری دیگر هستند، اما به زبان مادری شما سخن می‌گویند.

قلب کشور دوست در مشهد

گلشهر محله‌ای است که در طول چهاردهه گذشته میزبان می‌مهربان برای مهاجران افغانستانی بوده. محله‌ای که وقتی به آن قدم می‌گذاری علاوه بر اینکه مغازه‌هایی با سبک و سیاق کابل را می‌بینی، بوی ادویه تند غذاهای افغانستانی در دستوران‌هایی که از سوی افغانستانی‌ها پایه‌گذاری شده و مدیریت می‌شود، شما را مشتاق گشتن در کوچه پس‌کوچه‌هایی می‌کند که مردمی هم‌زبان و هم‌فرهنگ با شما سال‌ها درازی در آن زندگی می‌کنند. وقتی شما به شلوغ بازار گلشهر می‌روید، از هم‌زیستی ایرانی‌ها و افغانستانی‌ها لذت می‌برید، زیستی مسالمت‌آمیز و ارزشمند که در طول چهاردهه گذشته شکل گرفته و اهمیت آن را وقتی متوجه می‌شوید که نتیجه این هم‌زیستی برایتان هویدا می‌شود. بدون شک مهاجران افغانستانی ساکن مشهد در جنبه‌های مختلف یک سرورگردن از مهاجران افغانستانی ساکن در دیگر شهرهای ایران بالاتر هستند. این را وقتی متوجه می‌شویم که کمی جزئی‌تر و با دقت به چهره‌ها و نخیکان مهاجر افغانستانی که در مشهد زیست کرده‌اند، نگاه کنیم. افرادی که امروز نه تنها برای افغانستان باعث افتخ